

**Sveučilište u Zagrebu
Hrvatski studiji
Studij psihologije**

**Prijedlog Programa
Preddiplomskog i Diplomskog studija psihologije**

Zagreb, 2005.

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
- **STUDIJ PSIHLOGIJE HRVATSKIH STUDIJA** -

1. UVOD

a) *Razlozi za pokretanje studija:*

- *procjena njegove svrhovitosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru:*

Psihologija je suvremena društvena znanost koja se razvila kao nezaobilazna znanstvena disciplina, ne samo zbog znanstvenih teorija i spoznaja iz glavnog predmeta svog bavljenja- ljudskog ponašanja i doživljavanja, već i zbog primijene rezultata psihologijskih istraživanja u mnogim područjima ljudskog djelovanja. Zahtjevi za profilom psihologa u razvijenim društvima rastu te se očekuje da će ta struka biti među vodećima po uvjetima zapošljavanje u idućem desetljeću. U ovom trenutku, česta područja profesionalnog djelovanja diplomiranog psihologa jesu:

- Klinička psihologija – rad u zdravstvenim ustanovama i ustanovama skrbi
- Obrazovanje – rad u vrtićima, školama i osobito školama za nadarenu djecu te djecu s posebnim potrebama
- Industrija i korporativni sektor – selekcija, profesionalni trening zaposlenika, profesionalno usavršavanje, planiranje karijere, upravljanje ljudskim potencijama
- Forenzika – rad u penološkim ustanovama, specijaliziranim bolnicama i rad s maloljetnim delinkventima
- Savjetovanje – u privatnoj praksi i u organizacijama
- Zdravstvena psihologija – rad na smanjivanju stresa u svakodnevnom životu i/ili na radnom mjestu
- Sport – profesionalni trening sportaša
- Vojna psihologija – niz poslova povezanih s vojnim zanimanjem kao djelatnošću kao i s vojskom kao organizacijom.
- Znanstvena istraživanja i visoko obrazovanje

Ovo su samo neka od područja u kojima je diploma iz psihologije (profesionalna licenca) neophodna za zapošljavanje na radno mjesto psihologa i predstavlja formalni uvjet za zapošljavanje. Psiholozi se u današnje vrijeme, pored radnih mjesta isključivo rezerviranih za njih, sve više zapošljavaju i u nizu područja u kojima se na općenitoj razini najčešće traži visoka naobrazba iz područja društvenih i humanističkih znanosti. Neke od takvih djelatnosti jesu, na primjer, istraživanje tržišta, javno oglašavanje, analiziranje medija, javno komuniciranje, vođenje projekata, metodološko osmišljavanje projekata, statističko obrađivanje podataka, profesionalno usavršavanje i izobrazba itd. U tim, a i u drugim područjima, obrazovanje koje su završili, znanja, kompetencije i vještine koje su stekli a nalaze se u nastavnom planu i programu studija psihologije, pružaju diplomiranom studentu psihologije niz mogućnosti te ga čine kvalificiranim i kompetitivnim sudionikom na postojećem tržištu rada. Stoga, sigurno nije nikakvo pretjerivanje ako se trrdi kako su psiholozi danas danas nezaobilazni dio interdisciplinarnih istraživačkih timova u kojima u pravilu prednjače, svojim znanjima a prije svega svojim metodološkom osposobljenošću.

U tom kontekstu, realno je za očekivati da će sva područja rada za koja diploma psihologije nije neophodni uvjet za zapošljavanje, biti otvorena u određenoj mjeri i za studente koji završe samo Preddiplomski studij psihologije. U budućnosti se može stoga očekivati formiranje stabilnog tržišta rada na kojem neće manjkati potražnja za studentima koji će svoje obrazovanje završiti na razini Preddiplomskog studija psihologije (prvostupnici psihologije). Uspoređujemo li pak odnos diplomiranih psihologa (onih koji su osposobljeni za stjecanje profesionalne licence) i broj stanovnika vidljivo je kako u tom pogledu zaostajemo za

drugima. Tako je na primjer, broj diplomiranih psihologa u Hrvatskoj u odnosu na broj stanovnika, nerazmjerno malen ako se uspoređujemo s drugim europskim zemljama. U većini zemalja taj je odnos 1:1.000-1.500, dok je u Hrvatskoj 1:3.000.

Uzevši u obzir izloženo, može se reći kako je jasno da će i u budućnosti postojati jasna društvena potreba za obrazovnim profilom psihologa te da će tražište rada u javnom i privatnom sektoru pozitivno reagirati na povećanje broja obrazovanih psihologa. Tome će svakako dodatno doprinjeti i zakonsko reguliranje profesionalnog statusa psihologa, koje je već formalno na snazi u Republici Hrvatskoj u vidu Zakona o psihološkoj djelatnosti, te se može očekivati u budućnosti i veći porast poduzetništva među samim psiholozima, prije svega u vidu otvaranja niza različitih privatnih praksi. Pridodamo li ovom realna očekivanja kako će i oni studenti koji odluče završiti svoje obrazovanje na razini Preddiplomskog studija psihologije zasigurno naći svoje mjesto na tržištu rada, onda se može reći da je ulaganje u obrazovanje psihologa svrhovito i opravdano.

- *njegova povezanost sa suvremenim znanstvenim spoznajama i/ili na njima temeljenim vještinama:*

Kao i u slučaju postojećeg studijskog programa psihologije koji se izvodi na Hrvatskim studijima, u planiranju ovdje izloženog Programa, vodilo se prije svega računa o stanju suvremenih znanstvenih spoznaja unutar psihologije. Pri tomu su nastojalo u još većoj mjeri aktualizirati sva područja suvremene psihologije, kako bi se u obrazovanju psihologa u Republici Hrvatskoj, izbjeglo ničim utemeljeno preneglašavanje samo pojedinih disciplina i tematskih područja unutar psihologije, što je u određenoj mjeri bilo prisutno u pojedinim dijelovima sustava obrazovanja psihologa u Hrvatskoj, te je vodilo izobrazbi psihologa s nedovoljnom profesionalnom svestranošću i nedovoljno razvijenim profesionalnim kompetencijama kakve se postavljaju pred suvremeno obrazovana psihologa.

U tom kontekstu, može se reći kako se prijedlog Studijskog programa psihologije na Hrvatskim studijima temelji na dosadašnjim spoznajama i iskustvima nastavnika i studenata u okviru četverogodišnjeg studija psihologije, njihovoj opredijeljenosti prema stalnoj modernizaciji studija i poboljšanju kvalitete kao općem načelu vlastitog razvitka te na zajedničkim uporištima koji proizlaze iz:

- Bolonjske deklaracije i tzv. bolonjskog procesa
- Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
- Posebnosti ustroja studijskih programa Hrvatskih studija
- Europske diplome iz psihologije (EDP)
- Općih načela Koordinacije studija psihologije u Republici Hrvatskoj.

Prvo uporište slijedi zahtjeve sa Sveučilišne razine, te preporuke da se studiji organiziraju sukladno Bolonjskoj deklaraciji i modelu 3+2, to jest prvom stupnju na koje se stiče baccalaureat i drugom stupnju na kojem se stiče magistarska diploma. Drugo uporište predstavlja formalni okvir za oblikovanje nastavnog plana i programa. Treće uporište slijedi zahtjeve sa razine Hrvatski studija koji su utemeljeni i ustrojeni kao jedinstven skup društveno-humanističkih studija orijentiranih na multidisciplinarnost i interdisciplinarnost studiranja. U tom kontekstu, u prijedlogu Studija psihologije na preddiplomskom studiju znatan udio čine kolegiji s ostalih studijskih grupa na Hrvatskim studijima, što značajno obogaćuje obrazovnu razinu studenata. Studij psihologije uključen je također na razini obveznih i izbornih kolegija u studijske programe drugih studijskih grupa na Hrvatskim studijima.

Budući da se dva zadnja uporišta u preoblikovanim i transformiranim studijskim programima na Hrvatskim studijima javljaju jedino u slučaju Studija psihologije navodi se šire obrazloženje zahtjeva koji iz njih proizlaze. Europska diploma iz psihologije (*The European*

Diploma in Psychology - EDP) predstavlja skup standarda kojima treba udovoljiti pojedini studij psihologije, a čije ispunjenje, među ostalim, vodi osiguranju i ujednačavanju kvalitete u obrazovanju psihologa na europskoj razini, čime bi se stekli uvjeti za dodjeljivanje međunarodno (unutar EU) priznate diplome. Razvoj Europske diplome iz psihologije odvija se kao projekt "*EuroPsych2*" unutar programa Leonardo da Vinci Europske Unije, a tematski se naslanja na raniji projekt "*EuroPsyT: A Framework for education and training for Psychologists in Europe*". Sažeto rečeno, preporuka je da se obrazovanje psihologa organizira u dva ciklusa. Prvi ciklus treba biti informativan i usmjeren je na različite predmetne psihologije te na stjecanje informacija u znanstvenim područjima koja su povezana s psihologijom. Drugi ciklus temelji se na psihologijskim sadržajima koji su usmjereni na profesionalno oblikovanje i osposobljavanje studenata, odnosno služi osposobljavanju za samostalnu profesionalnu psihološku djelatnost. Diploma s titulom psihologa stječe se nakon drugog ciklusa i izdavat će se na 7 godina, a obnavljat će se uz određene uvjete. Po statusu EDP će biti licenca za rad i vrijedit će određeni rok u svim zemljama koje su pravno riješile njen status te bi omogućavala stručno osposobljenim osobama samostalno davanje usluga iz djelokruga rada psihologa. U tom kontekstu sastavljena je Koordinacija studija psihologije u Republici Hrvatskoj, koju čine predstavnici svih studija psihologije, predstavnik Hrvatskog psihološkog društva i predstavnik Hrvatske psihološke komore. Nakon nekoliko održanih sastanaka postavljena su opća, široka načela obrazovanja psihologa u Hrvatskoj čiji je temeljni cilj učiniti mogućim prelazak studenata psihologije unutar Hrvatske nakon pojedinog obrazovnog stupnja te osigurati mobilnost studenata tijekom studiranja.

Kao što je spomenuto, predloženi Studijski program rezultat je pažljive analize sličnih programa na najpoznatijim svjetskim odjelima i studijima psihologije, te analize predvidivih društvenih potreba za profesionalnim profilom psihologa u Republici Hrvatske. U tom kontekstu ovaj program udovoljava zahtjevima postavljenim unutar Europske diplome iz psihologije. Predloženi program primarno je orijentiran prema obrazovanju psihologa s mjerljivih i jasnih znanjima, višestrukim profesionalnim kompetencijama i vještinama, to jest osposobljavanju psihologa za različite poslove u praksi i za timski rad sa stručnjacima različitog profila ali i sa stručnjacima iz drugih znanstvenih područja. Pored stjecanja temeljnih znanja iz psihologije, ovakav način studiranja omogućuje studentu odabir kolegija iz različitih područja društvenih znanosti, te time i kvalitetnije opće obrazovanje. Temeljna ideja studija počiva na daljnjem razvoju psihologije kao znanosti i struke, društvenoj afirmaciji psihologije i zadovoljenju deficitarnih društvenih potreba za profesionalnim profilom psihologa te osposobljavanju psihologa za profesionalan i odgovoran individualnih rad s ljudima.

- *njegova usporedivost s programima uglednih inozemnih visokih učilišta, posebno onih iz zemalja Europske unije:*

Studijski program psihologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu izrađen je u skladu s nizom iznesenih načela. Posebno valja naglasiti da su uvaženi zahtjevi koji omogućuju studentima stjecanje Europske diplome psihologa (EDP) čime je stvorena pretpostavka da svaki student dobivanjem diplome u pogledu profesionalne osposobljenosti i stručnih kompetencija može računati na njezinu cjelovitu prihvaćenost unutar Europske unije. Predloženi studij istovremeno je i originalan, jer slijedi osnovnu koncepciju Hrvatskih studija, a to je da se obrazovanju studenata pristupa interdisciplinarno. Na diplomskoj razini ovakav program omogućuje, teorijsku, metodološku i praktičnu naobrazbu, osposobljavanje i trening u više područja primijenjene psihologije, a posebice kliničkom, organizacijskom i obrazovnom. Popularnost suvremene psihologije među mladim ljudima i nužnost psihologijskih znanja u mnogim područjima ljudskog djelovanja temelj su društvene potrebe za stalnim razvijanjem i modernizacijom studija psihologije.

b) Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa.

Hrvatski studiji već sedmu godinu zaredom izvode Studij psihologije na kojemu je do sada diplomiralo tridesetak studenata koji su našli zaposlenje u različitim ustanovama i organizacijama koje zapošljavaju diplomirane psihologe ili su se odlučili za daljnje poslijediplomsko obrazovanje. Studij psihologije Hrvatskih studija postao je u kratkom vremenu prepoznatljiv, postao je studij koji nudi studentima niz komparativnih prednosti u odnosu na druge postojeće studije psihologije u RH. Priloženi popis nastavnika i suradnika, njihova profesionalna osposobljenost te vidljiva optimalna uravnoteženost između nastavničkog nastavnog, znanstvenog i praktičnog rada jamac su uspjeha predloženog programa. Široka i intenzivna uključenost i suradnja nastavnika u nizu europskih bilateralnih i multilateralnih programa i projekata dodatna su potvrda u prilog razvijanju studija i njegovoj sve većoj internacionalizaciji.

c) Mogući partneri izvan visokoškolskog sustava koji su pokazali interes, ili bi mogli biti zainteresirani za njegovo pokretanje.

Predloženi studij omogućuje teorijsku, metodološku i praktičnu naobrazbu, osposobljavanje i trening u više područja primijenjene psihologije, a posebice kliničkom, organizacijskom i obrazovnom. Prednost ovog studija jest što dio nastavnika dolazi iz prakse (npr., KBC Rebro, KBC Dubrava, Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za zaštitu zdravlja djece Grada Zagreba, Hrvatska vojska sl.) te je logično da su upravo te ustanove i mogući partneri. Studenti će u njima izvoditi praktični dio nastave, a većina tih ustanova otvorena je i za tzv. «vježbenički staž» nakon završetka studija. Pored njih, potrebu za obrazovanim psiholozima imaju sve ustanove školskog i obrazovnog, zdravstvenog kao i sustava socijalne skrbi u RH. Iz dosadašnje prakse i novijih trendova u zapošljavanju psihologa razvidno je da će i korporativni sektor unutar RH svojim rastom iskazivati sve veću potrebu za diplomiranim psiholozima. Stoga se može očekivati i veće povezivanje akademskih studija i vodećih hrvatskih korporacija u usmjeravanju potreba te u razvijanju zajedničkih projekata od obostranog interesa.

d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata.

Predloženi studij sačinjen je i u skladu s odlukama Koordinacije studija psihologije u Republici Hrvatskoj, koju čine predstavnici svih studija psihologije, predstavnik Hrvatskog psihološkog društva i predstavnik Hrvatske psihološke komore. Nakon nekoliko održanih sastanaka postavljena su opća načela obrazovanja psihologa u Hrvatskoj čiji je temeljni cilj učiniti mogućim prelazak studenata psihologije unutar Hrvatske nakon pojedinog obrazovnog stupnja. Autori studija psihologije na Hrvatskim studijima vodili su računa i o tim načelima kod kreiranja ovog Prijedloga studijskog programa psihologije. U tom pogledu, studenti psihologije na HS mogu slušati obvezatne ili izborne kolegije i na drugim studijima psihologije bilo kojeg sveučilišta u Republici Hrvatskoj, kao što je stvorena pretpostavka da studenti drugih studija psihologije mogu slušati kolegije na studiju psihologije HS. Unutar samih Hrvatskih studija moguć je prijelaz studenata uz uvjet da ostvare određeni broj ECTS bodova iz psihologijske grupe predmeta. Kako je predloženi studijski program usklađen s zahtjevima koje u obrazovanju psihologa postavlja Europska diploma iz psihologije stečenu su svi preduvjeti za mogućnost uključivanja stranih studenata u dio programa psihologije na Hrvatskim studijima kao i obratno, da studenti psihologije Hrvatskih studija mogu dio svoga studija odslušati na nekom drugom, domaćem ili stranom viskom učilištu, uz jasnu činjenicu kako će im biti zagarantirano priznavanje stečenih bodova. U tom kontekstu predloženim programom stvorene su pretpostavke za maksimalnu otvorenost studija i pokretljivost studenata.

e) Ostale elemente i potrebne podatke, prema mišljenju predlagača.

Svi studijski smjerovi na Hrvatskim studijima imaju sljedeće zajedničke karakteristike:

- prihvaćanje modela 3+2,
- šest temeljnih zajedničkih predmeta, dakle, student psihologije mora tijekom tri godine pohađati kolegije na svim ostalim studijskim smjerovima (svaki kolegij nosi po 5 ECTS bodova, zajedno dakle 30 ECTS bodova),
- magisterij nosi 20 ECTS bodova za znanstveni smjer, disertacija nosi 60 ECTS bodova,
- edukacijski predmeti koji zajedno nose 60 ECTS bodova, pohađaju se na 4. i 5. godini.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija

Studij psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

2.2. Nositelj studija

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Izvođač studija: Studij psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

2.3. Trajanje studija

Ukupno trajanje studija psihologije potrebnog za profesionalno osposobljavanje psihologa traje 10 semestara raspoređenih u 5 akademskih godina, unutar Preddiplomskog studija koji traje 6 semestara i Diplomskog studija koji traje 4 semestra.

2.4. Uvjeti upisa na studij

Uvjet za upis na Preddiplomski studij psihologije je završeno četverogodišnja srednja škola te pokazane sposobnosti, sklonosti, kompetencije i znanja nužna za uspješno svladavanje programa na razradbenom ispitu.

Studiranje na Diplomskom studiju bit će selektivno, to jest, pored stjecanja preddiplomske diplome (baccalaureata), bit će uvjetovano i prosječnom ocjenom. Za upis na Diplomski studij psihologije potrebno je da je student s uspjehom stekao temeljna znanja iz psihologije (tj. prikupio određeni broj ECTS bodova iz psihologijske grupe predmeta) koja se nude na Preddiplomskom studiju psihologije.

2.5. Preddiplomski studij

Preddiplomski studij organiziran je u 6 semestara i u njemu se od studenta traži stjecanje minimalno 180 ECTS bodova. Ovaj dio obrazovanja služi orijentaciji studenta u različitim područjima psihologije, te upoznavanja sadržaja iz srodnih i komplementarnih znanstvenih disciplina, te služi osposobljavanju studenata za diplomski studij psihologije. Pored diplomskog studija psihologije, studenti koji završe preddiplomski studij moći će se upisati na druge diplomatske studijske programe unutar društvenih znanost. Preddiplomski stupanj nema završni karakter iz perspektive profesionalnog osposobljavanja za samostalni rad psihologa i ne pruža nužne kompetencije za obavljanje psihološke prakse, iako student može završiti obrazovanje na toj razini. Otvorenog je karaktera, s velikom slobodom izbora predmeta, kako za studente psihologije tako i za studente drugih studijskih usmjerenja. Unutar preddiplomskog studija predviđeni su predmeti koji se mogu svrstati u tri tematske skupine: a) teorijski predmeti b) metodološki predmeti i c) temeljni zajednički predmeti. Predviđeni predmeti unutar nastavnog plana realizirat će su u obliku obveznih i izbornih predmeta. U nastavi će dominirati predavanja, vježbe i seminari, a naglasak se stavlja na potenciranje samostalnog i skupnog studentskog rada tijekom semestra, te na kontinuirano vrednovanje studentskog rada.

Popis poslova za koje je prvostupnik psihologije u formalnom smislu osposobljen regulirati će se općim zakonskim aktima, a vjerojatno je da će se o tom pitanju u budućnosti svojim aktima očitovati i Hrvatska psihološka komora. Gledamo li po razini i složenosti stečenih kompetencija i vještina koje će studenti završetkom ove razine studija moći pokazati onda se sigurno može očekivati kako će studenti završetkom Preddiplomskog studija psihologije naći svoje mjesto na postojećem tržištu rada, a još više na tržištu rada koje će se u budućnosti formirati i koje će sigurno iskazivati značajne potrebe i za ovim obrazovnim profilom.

2.6. Diplomski studij

Diplomski studij psihologije organiziran je u 4 semestra, koja svojom organizacijom, predmetnim i tematskim sadržajima omogućuju stjecanju potrebnih profesionalnih znanja i

vještina nužnih za samostalni rad. Samo uz završeni Diplomski studij psihologije (ovu razinu profesionalnog osposobljavanja), stečene su osnove za dobivanje profesionalne licence za posao psihologa. Uz to, Diplomski studij psihologije predstavlja osnovu za daljnje poslijediplomsko znanstveno obrazovanje unutar psihologije. Predviđeno je da student, tijekom diplomskog studija stekne minimalno 120 ECTS bodova te na kraju izradi magistarsku radnju. Unutar diplomskog studija predviđeni su predmeti kojim se stječu: a) teorijska znanja b) metodološka znanja i c) specifične i profesionalne vještine, kao cjeline koje se postavljaju kao nezaobilazne u suvremenom profesionalnoj izobrazbi psihologa te kao takve nalaze svoje mjesto i u Europskoj diplomi iz psihologije.

Unutar diplomskog studija moguće je organizirati odabir tematskih sadržaja i izbornih predmeta za pojedinog studenta na način da se on u većoj mjeri usmjeri i osposobi za neko od područja suvremene psihologije kao što su klinička psihologija, organizacijska i psihologija rukovođenja, razvojno-edukacijska psihologija odnosno da izabere u većoj mjeri one predmete koji ga osposobljavaju za znanstveno-istraživački rad. U tom pogledu moguća je organizacija diplomskog studija u obliku pojedinih modula, gdje broj ponuđenih i traženih izbornih kolegija, njihova tematska raznovrsnost i profesionalna kompleksnost pružaju vrlo širok i prikladan okvir za stjecanje traženih znanja i razvijanje potrebnih kompetencija i vještina za uspješan profesionalni rad i djelovanje u ovim navedenim područjima. Kako bi se predviđena izbornost i tematska usmjerenost studenata optimalizirale predviđeno je osnivanje akademske službe savjetovanja i individualne pomoći studentima u odluci i izboru pojedinih izbornih predmeta kao i odlučivanju za skupine predmeta.

U izvođenju nastave na Diplomskom studiju psihologije u još većoj mjeri će se pozornost posvetiti samostalnom radu studenata, izradama seminara i praktičnih radova, praktičnom izvođenju pojedinih postupaka i tehnika prisutnih u psihologiji – općenito izvedbi nastave na način u kojem se do postizanja zadanih ciljeva dolazi uz maksimalnu uključenost studenata, njihov samostalni i nadgledani rad. Pri tomu je naglasak na stjecanju znanja, vještina, primarnih i izvedenih kompetencija, kao i skupina kompetencija, koje se očekuju i postavljaju pred suvremeno obrazovana psihologa.

Oni studenti koji se budu željeli osposobiti za rad u srednjoškolskoj nastavi imat će tijekom trećeg i četvrtog semestra na diplomskom studiju mogućnost upisati i položiti skupinu predmeta koji su predviđeni Zakonom

Preddiplomski studiji koji su dovoljni za praćenje predloženog Diplomskog studija jesu oni koji su usklađeni s programom stjecanja Europske diplome iz psihologije.

Popis poslova za koje magistar/a psihologije u formalnom smislu osposobljen regulirati će se zakonskim aktima kao i aktima Hrvatske psihološke komore.

2.7. Predlaže se pokretanje studijskog programa u kojem su preddiplomski i diplomski dijelovi objedinjeni u jednu cjelinu?

Ne.

2.8. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija:

Završetkom Preddiplomskog studija psihologije stječe se naziv prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/rea) psihologije Hrvatskih studija.

Završetkom Diplomskog programa stječe se naziv magistar/ra psihologije.

3. Opis programa

3.1. Popis predmeta

Studij psihologije izvodit će se jednopredmetno, u dva ciklusa: preddiplomskom (bakalaureat) i diplomskom (magistar psihologije). Pored toga, predložit će se i poslijediplomski ciklus, koji vodi stjecanju doktorata znanosti iz područja društvenih znanosti, znanstvenog polja psihologije ili specijalističkom poslijediplomskom psihologijskom obrazovanju.

I. Preddiplomski studij (1-6 semestra)

A) Obvezni predmeti

I.) **OBVEZNI TEORIJSKI PREDMETI ZA STUDENTE PSIHLOGIJE (PSIBO) :**

Teorijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIBO 100</i> Uvod u psihologiju	2	3
<i>PSIBO 101</i> Teorijski sustavi u psihologiji	2	3
<i>PSIBO 102</i> Psihologijska etika	2	2
<i>PSIBO 103</i> Osnove biološke psihologije	2	3
<i>PSIBO 104</i> Neurobiologija normalnog ponašanja	3	5
<i>PSIBO 105</i> Praktikum biološke psihologije	4	4
<i>PSIBO 106</i> Percepcija	3	5
<i>PSIBO 107</i> Psihologija učenja	3	5
<i>PSIBO 108</i> Psihologija pamćenja	3	5
<i>PSIBO 109</i> Emocije	3	5
<i>PSIBO 110</i> Motivacija	3	5
<i>PSIBO 111</i> Diferencijalna psihologija	3	5
<i>PSIBO 112</i> Uvod u razvojnu psihologiju	2	3
<i>PSIBO 113</i> Psihologija djetinjstva i adolescencije	3	5
<i>PSIBO 114</i> Psihologija odrasle dobi i starenja	3	5
<i>PSIBO 115</i> Uvod u socijalnu psihologiju	3	5
<i>PSIBO 116</i> Osnove socijalnog ponašanja	3	5
<i>PSIBO 117</i> Teorijski sustavi i modeli u psihologiji ličnosti	3	5
<i>PSIBO 118</i> Psihologija rada	3	5
<i>PSIBO 119</i> Uvod u kliničku psihologiju	2	3
<i>PSIBO 120</i> Opća psihopatologija	3	5
<i>PSIBO 121</i> Specifična psihopatologija	3	4
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		95

II.) **OBVEZNI METODOLOGIJSKI PREDMETI ZA STUDENTE PSIHLOGIJE (PSIBO):**

Metodologijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIBO 200</i> Uvod u znanstveno-istraživački rad	2	3
<i>PSIBO 201</i> Deskriptivna statistika	3	4
<i>PSIBO 202</i> Inferencijalna statistika	3	5
<i>PSIBO 203</i> Modeli analize varijance	4	5
<i>PSIBO 204</i> Mjerenje u psihologiji	3	4
<i>PSIBO 205</i> Eksperimentalne metode	3	4
<i>PSIBO 206</i> Neeksperimentalne metode	3	4
<i>PSIBO 207</i> Kvalitativne metode	3	4
<i>PSIBO 208</i> Praktikum iz istraživačkih metoda	4	4
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		37

III.) OBVEZNI TEMELJNI ZAJEDNIČKI PREDMETI (TZP)

Druge studijske grupe i/ili tzv. identitetski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>TZP</i> Engleski za psihologe	2	3
<i>TZP</i> Informatički praktikum i korištenje znanstvenih baza	2	2
<i>TZP</i> Tjelesni odgoj	2	0
UKUPNO TRAZENIH ECTS		5

B) Izborni predmeti**IV) IZBORNI TEORIJSKI PREDMETI ZA STUDENTE PSIHOLOGIJE (PSIBI):**

Teorijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIBI 100</i> Evolucijska psihologija	2	3
<i>PSIBI 101</i> Bihevioralna genetika	2	3
<i>PSIBI 102</i> Psihologija religioznosti	2	3
<i>PSIBI 103</i> Psihologija spolnosti	2	3
<i>PSIBI 104</i> Psihofizika	2	3
<i>PSIBI 105</i> Parapsihologija	2	3
<i>PSIBI 106</i> Zoo-psihologija	2	3
<i>PSIBI 107</i> Međukulturalna psihologija	2	3
<i>PSIBI 108</i> Kulturalna psihologija	2	3
<i>PSIBI 109</i> Pozitivna psihologija	2	3
<i>PSIBI 110</i> Neurobiologija poremećaja ponašanja i psihičkih bolesti	2	3
<i>PSIBI 111</i> Osnove stanične biologije i genetike	2	3
<i>PSIBI 112</i> Neurobiologija ontogenetskog i filogenetskog razvoja	2	3
UKUPNO PONUĐENIH ECTS		39
UKUPNO TRAZENIH ECTS		18

V) IZBORNI TEMELJNI ZAJEDNIČKI PREDMETI (TZP):

Druge studijske grupe - tzv. temeljni zajednički predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
<i>TZP</i> Temeljni zajednički predmet	3	5
UKUPNO PONUĐENIH ECTS		50
UKUPNO TRAZENIH ECTS		25

II. Diplomski studij (7-10 semestra)

A) Obvezni predmeti

I.) **OBVEZNI TEORIJSKI PREDMETI (PSIDO):**

Teorijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDO100</i> Razvoj u društvenom kontekstu	3	4
<i>PSIDO101</i> Socijalna spoznaja i percepcija	3	4
<i>PSIDO102</i> Grupni procesi i grupni utjecaji	3	4
<i>PSIDO103</i> Kognitivna psihologija	3	4
<i>PSIDO104</i> Psihologija ličnosti	3	4
<i>PSIDO105</i> Psihologija ponašanja u organizaciji	3	4
<i>PSIDO106</i> Klinička psihodijagnostika	3	4
<i>PSIDO107</i> Zdravstvena psihologija	3	4
<i>PSIDO108</i> Psihologija obrazovanja	3	4
<i>PSIDO109</i> Psihoterapijski pravci	3	4
<i>PSIDO110</i> Psihološko savjetovanje	3	4
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		44

II.) **OBVEZNI METODOLOGIJSKI PREDMETI (PSIDO):**

Metodologijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDO200</i> Regresijska analiza	3	4
<i>PSIDO201</i> Faktorska analiza	3	4
<i>PSIDO202</i> Teorija psihologijskih testova	3	4
<i>PSIDO203</i> Izrada psihologijskog istraživanja	3	4
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		16

III.) **OBVEZNI PREDMETI SPECIFIČNIH I PROFESIONALNIH VJEŠTINA (PSIDO):**

Predmeti iz specifičnih i profesionalnih vještina	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDO300</i> Izrada magistarskog rada		20
<i>PSIDO301</i> Vještine psihologijskog testiranja	2	2
<i>PSIDO302</i> Klinički intervju	2	2
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		24

A) Izborni predmeti

IV.) **IZBORNI TEORIJSKI PREDMETI (PSIDI):**

Teorijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDI100</i> Forenzička psihologija	2	3
<i>PSIDI101</i> Psihologija antisocijalnog ponašanja	2	3
<i>PSIDI102</i> Psihologija malodobničkog prestupništva	2	3
<i>PSIDI103</i> Psihologija kriminalnog ponašanja	2	3
<i>PSIDI104</i> Primijenjena socijalna psihologija	2	3
<i>PSIDI105</i> Politička psihologija	2	3
<i>PSIDI106</i> Psihologija masmedija	2	3
<i>PSIDI107</i> Komunikacijska psihologija	2	3

Teorijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDI108</i> Odnosi s javnošću	2	3
<i>PSIDI109</i> Psihologija marketinga	2	3
<i>PSIDI110</i> Psihologija oblikovanja i dizajna	2	3
<i>PSIDI111</i> Psihologija menadžmenta	2	3
<i>PSIDI112</i> Vođenje (Leadership)	2	3
<i>PSIDI113</i> Menadžment ljudskih potencijala	2	3
<i>PSIDI114</i> Psihologija izbora zanimanja	2	3
<i>PSIDI115</i> Primijenjena razvojna psihologija	2	3
<i>PSIDI116</i> Razvojne teškoće djece i mladih	2	3
<i>PSIDI117</i> Dječja prava i društvena skrb o djeci	2	3
<i>PSIDI118</i> Psihologija braka i obitelji	2	3
<i>PSIDI119</i> Psihologija ovisnosti	2	3
<i>PSIDI120</i> Vojna psihologija	2	3
<i>PSIDI121</i> Strukturno-kemijske promjene u mozgu i ponašanje	2	3
<i>PSIDI122</i> Neurobiologija emocija i viših spoznajnih funkcija	2	3
<i>PSIDI123</i> Noviji modeli intelekta	2	3
<i>PSIDI124</i> Dijagnostički kriteriji u kliničkoj praksi	2	3
<i>PSIDI125</i> Psihološki tretmani u kliničkoj praksi	2	3
<i>PSIDI126</i> Preventivna zdravstvena psihologija	2	3
<i>PSIDI127</i> Klinička neuropsihologija	2	3
<i>PSIDI128</i> Psihologija boli	2	3
<i>PSIDI129</i> Psihoonkologija	2	3
<i>PSIDI130</i> Psihoneuroimunologija	2	3
<i>PSIDI131</i> Bihevioralna kardiologija	2	3
<i>PSIDI132</i> Psihologija starenja	2	3
<i>PSIDI133</i> Psihologija rehabilitacije	2	3
<i>PSIDI134</i> Psihofarmakologija	2	3
<i>PSIDI135</i> Rad s učenicima s posebnim potrebama	2	3
<i>PSIDI136</i> Psihologija obrazovanja odraslih	2	3
<i>PSIDI137</i> Ekološka psihologija	2	3
<i>PSIDI138</i> Psihologija umjetnosti	2	3
<i>PSIDI139</i> Dječja neuropsihologija	2	3
<i>PSIDI140</i> Neuropsihologijska rehabilitacija	2	3
<i>PSIDI141</i> Psihologija spavanja i budnosti	2	3
<i>PSIDI142</i> Penološka psihologija	2	3
<i>PSIDI143</i> Psihologija diplomacije	2	3
<i>PSIDI144</i> Psihologija pregovaranja	2	3
<i>PSIDI145</i> Psihologija oglašavanja	2	3
<i>PSIDI146</i> Psihologija sporta	2	3
<i>PSIDI147</i> Psihologija terorizma	2	3
<i>PSIDI148</i> Psihologija stradalništva	2	3
UKUPNO PONUĐENIH ECTS		147
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		21

V.) IZBORNI METODOLOGIJSKI PREDMETI (PSIDI):

Metodologijski predmeti	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDI200</i> Konstrukcija mjernih instrumenata	2	3
<i>PSIDI201</i> Praktikum iz eksperimentalne biološke psihologije	2	3
<i>PSIDI202</i> Multivarijatno razlikovanje grupa	2	3
<i>PSIDI203</i> Teorije i tehnike uzorkovanja	2	3
<i>PSIDI204</i> Evaluacija programa	2	3
UKUPNO PONUĐENIH ECTS		15
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		3

VI.) IZBORNI PREDMETI IZ SPECIFIČNIH I PROFESIONALNIH VJEŠTINA (PSIDI):

Predmeti iz specifičnih i profesionalnih vještina	Sati tjedno	ECTS
<i>PSIDI300</i> Tehnike socijalnog utjecaja	2	2
<i>PSIDI301</i> Rješavanje socijalnih problema	2	2
<i>PSIDI302</i> Rad s grupama	2	2
<i>PSIDI303</i> Trening asertivnosti	2	2
<i>PSIDI304</i> Preventivni programi s djecom i mladima u lokalnoj zajednici	2	2
<i>PSIDI305</i> Psihološko forenzičko vještačenje odraslih osoba	2	2
<i>PSIDI306</i> Pisanje nalaza u kliničkoj praksi	2	2
<i>PSIDI307</i> Metodika rada školskog psihologa	2	2
<i>PSIDI308</i> Procjena i mjerenje ličnosti	2	2
<i>PSIDI309</i> Procjena i mjerenje sposobnosti	2	2
<i>PSIDI310</i> Samokontrola i upravljanje emocijama	2	2
<i>PSIDI311</i> Mjerenje kvalitete života djece i mladih	2	2
<i>PSIDI312</i> Eksperimentalni i kliničko mjerenje boli	2	2
<i>PSIDI313</i> Psihoterapijske intervencije	2	2
<i>PSIDI314</i> Scenskoekspresivna psihoterapija-psihodrama	2	2
<i>PSIDI315</i> Tehnike pregovaranja i rješavanja konflikata	2	2
<i>PSIDI316</i> Tehnike političke komunikacije i promidžbe	2	2
<i>PSIDI317</i> Medijsko planiranje i analiziranje	2	2
<i>PSIDI318</i> Planiranje, izrada i vrednovanje preventivnih programa	2	2
<i>PSIDI319</i> Obiteljsko savjetovanje	2	2
<i>PSIDI320</i> Psihološko vještačenje traumatiziranog djeteta	2	2
<i>PSIDI321</i> Vještine u pružanju psihološke pomoći	2	2
<i>PSIDI322</i> Tehnike medijacije u grupnom radu	2	2
UKUPNO PONUĐENIH ECTS	2	46
UKUPNO TRAŽENIH ECTS		12

3.2. Opis predmeta

I. Preddiplomski studij (1-6 semestra)

I.) OBVEZNI TEORIJSKI PREDMETI ZA STUDENTE PSIHLOGIJE (PSIBO):

- naziv kolegija:

UVOD U PSIHLOGIJU

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijesni pregled razvoja ideje znanstvene psihologije. Uvod u studij psihologije i analiza pojedinih usmjerenja. Vještine iz prezentacije psiholoških sadržaja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

OPĆE KOMPETENCIJE: Vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Vještine javnog prezentiranja sadržaja. Poznavanje etičkih problema u psihologiji.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE: Znanje osnovnih pristupa i područja istraživanja u psihologiji. Znanje osnovnih zakonitosti psihičkog funkcioniranja. Znanje osnovnih usmjerenja studija psihologije i psihologije kao profesije.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Chance, P. & Harris, T. G. (Eds.) (1990). *The Best of Psychology Today*. New York: McGraw-Hill; Hothersall, D. (2002). *Povijest psihologije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

- način polaganja ispita:

pismeni i usmeni

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

TEORIJSKI SUSTAVI U PSIHLOGIJI

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijest psihologije: razdoblje neznanstvene psihologije. Razdoblje predznanstvene psihologije i počeci znanstvene psihologije. Psihologija kao znanost; priroda znanosti; mjesto psihologije u znanosti; sustavi i teorije. Asocijacionizam i strukturalizam. Psihoanaliza. Funkcionalizam, gestalt psihologija i biheviorizam. Evolucijski pristupi i genetička epistemologija. Biosocijalni pristupi. Sociopovijesni pristupi.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

OPĆE KOMPETENCIJE: Vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja. Sposobnost etičkog razumijevanja. Razumijevanje osnovnih teorijskih pristupa u psihologiji i međudjelovanja različitih grupa čimbenika kao odrednica psihičkog doživljavanja, mišljenja i ponašanja.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE: Znanje neznanstvenih korijena psihologije. Znanje i razumijevanje mjesta psihologije u odnosu na druge znanosti. Znanje i razumijevanje osnovnih teorijskih pristupa u psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Rieber, R. W. & Salzinger, K. (eds.) (2002). *Psychology: Theoretical-Historical Perspectives*. Washington D. C.: American Psychological Association.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJSKA ETIKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Opća načela psihologijske etike. Prikaz etičkih standarda i etičkih kodeksa Američkog psihološkog društva i Hrvatskog psihološkog društva. Temeljna načela i pitanja psihologijske etike (npr. povjerljivost, odgovornost, pravičnost, poštivanje ljudskih prava i dostojanstva). Standardi etičkog ponašanja psihologa (u praksi i znanosti). Načela znanstvenog rada i etička pitanja. Etika pomažućih profesija. Etika istraživanja s djecom (etički kodeks istraživanja s djecom i etičke dileme). Donošenje etičkih odluka. Odnos između rizika i koristi. Implementacija etičkih principa u različitim područjima psihologijske prakse (klinička, školska, industrijska, forenzička psihologija itd).

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Ovladavanje temeljnim znanjima o načelima psihologijske etike s naglaskom na različita područja psihologijske prakse. Usmeno i pismeno izvješćivanje o tome.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bersoff, D.N. (1999). *Ethical conflicts psychology*. Washington: American Psychological Association. American Psychological Association (1992). *Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct*, *American Psychologist*, 47:12, 1597-1611; The British Psychological Society (2000). *Code of Conduct, Ethical Principles and Guidelines*, Leicester, <http://www.bps.org.uk> ; German Association of Professional Psychologists (1986). *Professional Code of Ethics for Psychologists*, *News for EFPPA*; Hrvatsko psihološko društvo (1996). *Etički kodeks Hrvatskog psihološkog društva*, *Hrvatski psihologijski glasnik*, p. 5-14; The National Commission for the Protection of Human Subjects of Biomedical and Behavioural Research (1979). *Ethical Principles nad Guidelines for the Protection of Human Subjects of Research*, *The Belmont Report*, Office of the Secretary.; Banks, S. (1988). *Codes of Ethics and Ethical Conduct – A View from the Caring Professions*. *Public Money & Management*, 18(1), 27-30.; Department of Health and Human Services (2001). *Code of Federal Regulations*, title 45, Part 46, *Protection of Human Subjects*, *National Institute of Health office for Protection from Research Risks*; Časopis «Dijete i društvo» - god. 5. br. 1. Tema broja: Etika istraživanja s djecom, 2003 str 154.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

OSNOVE BIOLOŠKE PSIHOLOGIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Elektrofiziološka svojstva neurona; Metode istraživanja živčanog sustava; Kemijska neuroanatomija; Osjetni sustavi; Motorni sustav.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje sa osnovama građe i funkcije živčanog sustava čovjeka.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Petanjek Z. i sur. Aut (2002). *Priručnik iz Biološke psihologije*, web izdanje, Hrvatski studiji, Zagreb; Pinel J.P.J. i sur. (2002). *Biološka psihologija*, 4. izdanje, Slap, Jastrebarsko; Judaš M. i Kostović I. (1997). *Temelji neuroznanosti.*, MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001. *U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika.*

- način polaganja ispita:

pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

NEUROBIOLOGIJA NORMALNOG PONAŠANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Neurobiologija budnosti i spavanja; Održavanje homeostaze i neurobiologija bioloških ritmova; Neurobiologija emocija i motivacije; Neurobiologija viših spoznajnih funkcija, Uloga prefrontalnog i parijetalnog korteksa; Stanična biologija učenja i pamćenja; anatomija učenja i pamćenja; Lateralizacija mozga; neurobiologija jezika.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje sa biološkom podlogom psihomotornih funkcija.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

3 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Judaš M. i Kostović I. (1997). *Temelji neuroznanosti*, MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001 (600 str.); Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002 (A, 400 str.); "Principles of neural science" 4. izdanje, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur., Elsevier, 2000 (1000 str); "Fundamental neuroscience", Zigmond M.J. i sur. aut., Academic Press, 1999 (1200 str); *U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika.*

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur: Principles of neural science" 4. izdanje, Elsevier, 2000; Zigmond M.J. i sur.: Fundamental neuroscience", Academic Press, 1999;

- način polaganja ispita:

seminari, pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

PRAKTIKUM BIOLOŠKE PSIHOLOGIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Histološka i anatomna građa središnjeg i perifernog živčanog sustava; Prikaz histoloških i anatomskih preparata; Računarska simulacija stanične, histološke i atomske građe središnjeg živčanog sustava; Histološka, atomska i funkcionalna organizacija kore velikog mozga u čovjeka; Elektroencefalogram i funkcionalna svojstva kortikalnih neurona; Strukturna i funkcionalna organizacija limbičkog sustava; Hipotalamus i spolni dimorfizam središnjeg živčanog sustava.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Praktičnim i računarskim vježbama omogućiti individualan prikaz atomske i histološke građe, kao i funkcionalne organizacije živčanog sustava čovjeka.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 3 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Petanjek Z. i sur (2002). *Priručnik iz Biološke psihologije*, web izdanje., Hrvatski studiji, Zagreb; "Biološka psihologija" 4. izdanje, Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002 (400 str.); "Temelji neuroznanosti", Judaš M. i Kostović I. aut., MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001 (600 str.); "The human central nervous system, A synopsis and atlas" 3. izdanje, Nieuwenhuys R., Voogd J., vanHuijzen C. aut., Springer-Verlag 1992; *U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika.*

- način polaganja ispita:

praktični kolokviji, praktični ispit, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

4 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PERCEPCIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija osnovnih pojmova u percepciji i razvoj discipline kroz povijest, specifična svojstva pojedinih osjeta i osjetnih analizatora; metode mjerenja osjeta; pažnja; percepcija oblika i formi; konstantnost percepcije; perceptivna konstantnost, adaptacija, percepcija veličine, percepcija udaljenosti, percepcija pokreta, perceptivne varke, percepcija govora i glazbe, subjektivnost

percepcije, razvoj percepcije, poremećaji u percipiranju, nove tehnologije i percepcija, ekstrazenzorna percepcija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s osnovnim pojmovima, zakonitostima i istraživanjima u percepciji. Stjecanje vještina organizacije i provođenja eksperimentalnih istraživanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Judaš, M. I Kostović, I (1997): *Temelji neuroznanosti*; MD Zagreb, (odabrana poglavlja 50 stranica); Matlin, M.W. i Foley, H.J: (1997). *Sensation and Perception*, Allyn and Bacon, (465 stranica); Rock, I: (1995). *Perception*; Scientific American Library, NY, (odabrana poglavlja 60 stranica).

- način polaganja ispita:

Pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA UČENJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod, metodologija ispitivanja i definicije učenja. Klasično uvjetovanje. Instrumentalno uvjetovanje. Teorije socijalnog učenja. Kognitivne teorije učenja. Učenje u prirodnom kontekstu. Kognitivni stilovi. Učenje strojeva. Mnemotehnike. Načini učenja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o osnovnim zakonitostima učenja ljudi uz usporedbu s učenjem životinja i strojeva. Naglasak na međupovezanosti kognitivnih procesa. Usmeno i pismeno izvješćivanje o tome.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Zarevski, P. (1997). Psihologija pamćenja i učenja. (str. 115-188) Jastrebarsko: Naklada Slap.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Wilhite, S.C: i Payne, D.E. (1992). *Learning and memory: The basis of behavior* (str. 23-173, 311-350).; Howard, R.W. (1995). *Learning and memory: Major ideas, issues and applications*. (str 1-211). Westport, Connecticut: Praeger.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA PAMĆENJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod, definicije i metode ispitivanja pamćenja. Podjela pamćenja prema vremenu zadržavanja informacija. Podjele dugoročnog pamćenja. Dubina obrade informacija pri pamćenju. Utjecaji cerebralne lateralizacije na procese pamćenja. Mentalne predodžbe. Neurofiziološki i biokemijski procesi pri pamćenju. Zaboravljanje. Smetnje pamćenja. Dob i pamćenje. Pamćenje i kontekst. Socijalno pamćenje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o osnovnim zakonitostima pamćenja ljudi uz usporedbu s pamćenjem životinja i strojeva. Naglasak na međupovezanosti kognitivnih procesa. Usmeno i pismeno izvješćivanje o tome.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

. Zarevski, P. (1997). *Psihologija pamćenja i učenja*. (str. 13-114) Jastrebarsko: Naklada Slap.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Wilhite, S.C: i Payne, D.E. (1992). *Learning and memory: The basis of behavior* (str. 1-22, 175-309); Howard, R.W. (1995). *Learning and memory: Major ideas, issues and applications*. (str 1-211), Westport, Connecticut: Praeger.; Olick, J.K. i Robbins, J. (1998). *Social memory studies: From*

«collective memory» to the historical sociology of mnemonic practices. *Annual review of Sociology*, 24, 105-140.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

EMOCIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Razvoj istraživanja emocija. Priroda emocionalnog doživljaja: Fiziološka, kognitivna i izražajna sastavnica. Klasične teorije emocija (James-Langeova, Cannon-Bardova, Schachterova dvofaktorska teorija). Organizacija emocija i emocionalne razine. Evolucijske teorije emocija. Kognitivne teorije emocija (Lazarus, Weiner). Afektivna neuroznanost: Prefrontalna asimetrija (Davidson i sur., 2000). Buckova metateorija emocija (Buck 2000). Kultura i emocije: Univerzalni elementi i kulturno-specifični elementi u sve tri sastavnice emocionalnog doživljaja. Utjecaj emocija na kognitivne procese (percepcija, pamćenje, učenje) na kognitivni razvoj (uloga stresa /zapuštanja, zlostavljanja/ u razvoju prefrontalnog korteksa i izvršnih funkcija). Emocionalna regulacija i pojam emocionalne inteligencije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente sa sustavnim pregledom pojmova, teorija i znanstvenih spoznaja iz područja emocija. Poseban naglasak stavlja se na organizaciju afektivnih procesa i emocionalnu regulaciju, kao i na primjenjena područja kao što je uloga emocija u socijalnom funkcioniranju i psihopatologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Oatley, K. & Jenkins, J.M. (2003.). *Razumijevanje emocija*, odabrana poglavlja, Jastrebarsko: Naklada Slap; Dautović, S. (1999.). Emocionalni problemi djece i mladeži i školski uspjeh. *Kriminologija & socijalna integracija*, 1, str. 105-110; Prebeg, Ž. (1995.). Varijacije pubertetskih promjena i emocionalni problemi. *Paediatrica Croatica*, 39, str. 153-158; Takšić, V. (1998.). Validacija konstrukta emocionalna inteligencija. *Doktorska disertacija, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet, Zagreb*; Kardum, I. (1992.). Laboratorijski postupci za indukciju emocionalnih stanja. *Godišnjak zavoda za psihologiju, Sveučilište u Rijeci*, 1. str. 43-52; Kardum, I. (1994.). Emocionalna stanja i karakteristike ličnosti. *Godišnjak zavoda za psihologiju, Sveučilište u Rijeci*; Davies, M., Stankov, L. & Roberts, R.D. (1998.). Emotional intelligence: In search of an elusive construct. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 686-703; Kring, A.M. & Gordon, A.H. (1998.). Sex differences in emotion expression, experience and physiology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 686-703.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

MOTIVACIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovni pojmovi, homeostatsko gledište i motivacijski krug. Teorije potreba (Murray, Maslow, Alderfer, McClelland). Važnije suvremene teorije potreba (White, t. traženja uzbuđenja, kognitivne potrebe). Teorije interakcije cilja i potrebe: Teorije očekivanja. Teorija kognitivne procjene, intrinzična i ekstrinzična motivacije (Ryan & Deci). Evolucijska teorija motivacije. Neuroznanstvena teorija motivacije. Primjena teorije očekivanja u radu, školi, sportu i darovitosti. Razvoj motivacije. Podsvjesna motivacija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente sa sustavnim pregledom znanstvenih pojmova iz područja motivacije, razvojem, obogaćivanjem i promjenom pojma motivacije općenito, a posebno motivacije u radu i u učenju. Poseban naglasak stavit će se na primjenu teorijskih spoznaja psihologije motivacije u svakodnevnom životu i profesionalnoj praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi , kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Beck, R.C.(2003.). *Motivacija: Teorije i načela*, str: 200., 224-245,248-279, 317-343; Čudina-Obradović, M. (1999.). Igra kao strategija podučavanja i učenja u nastavi stranih jezika, *Strani jezici*, 3-4, 42-61; Dweck, C.S. (1989.). Motivacijski procesi kao determinante učenja, u knjizi: M. Kovačević i N.N. Šoljan (ur.). *Psihologijska znanost i edukacija*, Školske novine, Zagreb; Gottfried, A.E., Fleming, J.S. & Gottfried, A.W. (1994). Role of parental motivational practices in children's academic intrinsic motivation and achievement. *Journal of Educational Psychology*, 86, 104-113; Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2000.). Self-determination theory and th facilitation of intrinsic motivation, social development and well-being. *American Psychologist*, 55, 68-78.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

DIFERENCIJALNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Koncept individualnih razlika i značaj individualnih razlika za psihologiju. Razlike pojedinaca u sposobnostima, ličnosti i motivima. Genetski i okolinski izvori tih razlika, socijalni značaj tih razlika. Razvoj teorija i modela inteligencije. Pitanje unitarnosti inteligencije. Inteligencija: nasljeđe nasuprot okolini. Praktična i socijalna inteligencija. Osnove individualnih razlika u ličnosti s naglaskom na evolucijsku psihologiju, biologijske, situacijske i kulturalne modele. Dimenzije individualnih razlika. Mjerenje individualnih razlika. Percepcija individualnih razlika. Jezik i individualne razlike.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o sličnosti i razlikama pojedinaca te izvorima tih sličnosti i razlika. Naglasak na povezivanju nalaza iz različitih domena individualnih razlika. Usmeno i pismeno izvješćivanje o tome.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Aiken, L. (1999). *Human Differences*. (str 1-337). New Jersey, London: Mahwah; Jonassen, D.H. i Grabowski, B.L. (1993). *Handbook of Individual Differences, Learning, and Instruction*. (str 43-82) Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Ourth, L. (2005). *Differential Psychology: A Study of Individual Differences*. (str 1-258). Dubuque: Kendall Hunt Pub; Plomin, R. I McClearn, G.E. (ur.) (1993). *Nature Nurture & Psychology*. (str 1-498). Washington DC.: American Psychological Association.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

UVOD U RAZVOJNU PSIHOLOGIJU

- okvirni sadržaj kolegija:

I. Teorijski okvir za proučavanje ljudskog razvoja: Povijest razvojne psihologije i shvaćanja o djetinjstvu kroz povijest; Koncept razvoja, razvojni procesi i razvojna razdoblja tijekom života; Teorije u razvojnoj psihologiji; Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji; Biološke osnove razvoja: međudjelovanje gena i okoline. II. Rani razvoj: Prenatalni razvoj; Novorođenče (tjelesne karakteristike, pamćenje i učenje, osjetljivost i percepcija); Razvoj u prve dvije godine života: razdoblje dojenčeta (tjelesni i motorički razvoj, spoznajni razvoj, psihosocijalni razvoj); Teorija privrženosti, privrženost u dojenačkoj dobi i utjecaj uskraćenosti; Razvoj dječjeg govora.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje sa suvremenim teorijama i istraživanjima u razvojnoj psihologiji i sa zakonitostima dječjeg razvoja u dojenačkoj dobi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S. (1998): *Dječja psihologija: moderna znanost*. Jastrebarsko: Naklada Slap, (određena poglavlja)

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Damon, W. (Series Ed.), Lerner, R. M. (Vol. Ed.) (1998). *Handbook on child psychology (Vol. 1): Theoretical models of human development*. New York: Wiley. Harris, M., Butterworth, G. (2002). *Developmental psychology*. Sussex: Psychology Press, Magnusson, D. (Ed.) (1996). *The lifespan development of individuals: Behavioral, neurobiological, and psychosocial perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press. Nadelman, R. (2004). *Research manual in child development*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, str. 467. Papalia, P.E., Olds, S.W. (1992) *Human development*. New York: McGraw-Hill, str. 632. Santrock, J.W. (1994). *Child development*. Madison, WI: Brown & Benchmark, str. 605. Schaffer, H. R. (1996). *Social Development*. Cambridge, MA: Blackwell Publishers. Vander Zanden, J.W. (1993). *Human development*. New York: McGraw-Hill, str. 715.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA DJETINJSTVA I ADOLESCENCIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Rano djetinjstvo: tjelesni, spoznajni, socijalni i emocionalni razvoj. Rano djetinjstvo: usvajanje spolnog identiteta i spolne uloge. Rano djetinjstvo: agresivno i prosocijalno ponašanje. Roditeljski odgojni postupci i socio-emocionalni razvoj u ranom djetinjstvu. Srednje djetinjstvo: spoznajni razvoj; djeca i škola; igra, prijateljstvo i odnosi s vršnjacima. Srednje djetinjstvo: teorije i istraživanja dječjeg moralnog razvoja i self-koncepta. Adolescencija: shvaćanja o adolescenciji i teorijski pristupi. Adolescencija: pubertet, spoznajni razvoj, socijalni odnosi. Adolescencija: uspostavljanje identiteta, ljubav i spolnost, samopoimanje. Adolescencija: problemi u ponašanju i psihosocijalnoj prilagodbi.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje sa razvojnim promjenama u spoznajnom, tjelesnom i socioemocionalnom području razvoja tijekom djetinjstva i adolescencije. Stjecanje sposobnosti razumijevanja razvoja djece i mladih u odnosu na osobine ličnosti i društveni kontekst razvoja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S. (1998): *Dječja psihologija: moderna znanost*. Jastrebarsko: Naklada Slap (određena poglavlja); Steinberg, L. (1996). *Adolescence*. New York: McGraw-Hill.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bukowski, W. M., Newcomb, A. F., Hartup, W. W. (Eds.) (1996). *The company they keep: Friendship in childhood and adolescence*. New York: Cambridge University Press. Dacey, J., Kenny, M. (1994). *Adolescent development*. Madison, WI: Brown & Benchmark, str. 536. Feldman, S. S., Elliott, G. R. (Eds.) (1990). *At the threshold: The developing adolescent*. Cambridge, MA: Harvard University Press. Hetherington, E.M., Lerner, R.M., Perlmutter, M. (eds.) (1988). *Child development in life-span perspective*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, str. 314. Lacković-Grgin, K. (1994). *Samopoimanje mladih*. Jastrebarsko: Naklada Slap, str. 154. Nadelman, R. (2004). *Research manual in child development*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, str. 467. Santrock, J.W. (1994). *Child development*. Madison, WI: Brown & Benchmark, str. 605. Schaffer, H. R. (1996). *Social Development*. Cambridge, MA: Blackwell Publishers.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA ODRASLE DOBI I STARENJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Teorije razvoja odraslih i metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja. Mlađa odrasla dob: razvojni zadaci i modeli razvoja ličnosti. Mlađa odrasla dob: spoznajni razvoj, socio-emocionalni razvoj (prijateljstvo, ljubav, brak, roditeljstvo) i različiti životni stilovi. Srednja odrasla dob: tjelesne promjene, menopauza i zdravlje. Srednja odrasla dob: intelektualni razvoj i rad. Ličnost i socijalni razvoj u srednjoj dobi: "kriza" srednje dobi i osobni odnosi. Kasna odrasla dob: starenje populacije i teorije starenja. Kasna odrasla dob: tjelesne promjene i promjene u inteligenciji i pamćenju. Ličnost i socijalni razvoj u kasnoj odrasloj dobi. Kraj života: smrt i gubitak.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o osnovnim zakonitostima psihologije odrasle dobi i starenja od mlađe odrasle dobi do kraja života. Naglasak na spoznaji i socio-emocionalni razvoj kroz pojedine faze razvoja. Upoznavanje s metodologijom istraživanja u ovom području.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Schaie, K.W., Willis, S.L. (2001). *Psihologija odrasle dobi i starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (određena poglavlja).

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Baltes, P. B., Mayer, K. U. (Eds.) (1999). *The Berlin Aging Study: Aging from 70 to 100*. Cambridge: Cambridge University Press. Bengtson, V. L., Schaie, K. W. (Eds.) (1999). *Handbook of theories of aging*. New York: Springer. Crandall, R.C. (1991). *Gerontology: A behavioural science approach*. New York: McGraw-Hill, str. 251. Durkin, K. (2003). *Developmental social psychology: From infancy to old age*. Oxford: Blackwell Publishing, str. 776. Magnusson, D. (Ed.) (1996). *The lifespan development of individuals: Behavioral, neurobiological, and psychosocial perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press. Perlmutter, M., Hall, E. (1992). *Adult development and aging*. New York: John Wiley & Sons, str. 584. Santrock, J.W. (1995). *Life-span development*. Madison, WI: Brown & Benchmark, str. 592.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

UVOD U SOCIJALNU PSIHLOGIJU

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija, metodologija socijalne psihologije. Povijest i razvoj socijalne psihologije. Socijalna spoznaja: Temeljni procesi i odrednice. Socijalna percepcija: opažanje drugih. Socijalna percepcija: zaključivanje o drugima. Stavovi i promjena stava. Stavovi i ponašanje. Predrasude, stereotipi, diskriminacije – određenje i izvori. Predrasude, stereotipi i diskriminacije: Izvori i smanjivanje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

OPĆE KOMPETENCIJE: Vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Sposobnost etičkog razumijevanja. Razumijevanje individualnih, spolnih i kulturalnih odrednica socijalnog mišljenja.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE: Razumijevanje predmeta socijalne psihologije i odnosa s drugim znanostima. Znanje osnovnih metoda istraživanja u soc. psihologiji. Razumijevanje osnovnih zakonitosti socijalne spoznaje, stvaranja dojmova, zaključivanja o drugima. Osnovna znanja o stavovima, njihovom mijenjanju i povezanosti s ponašanjem. Osnovna znanja o izvorima te smanjenju predrasuda, stereotipa i diskriminacije.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (2004-u tisku). *Socijalna psihologija*. Zagreb: Mate. (određena poglavlja)

- način polaganja ispita:

Pismeno i usmeno

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata, 5 ECTS

-naziv kolegija:

OSNOVE SOCIJALNOG PONAŠANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Međuljudska privlačnost. Prosocijalno ponašanje. Agresivno ponašanje. Konformizam i socijalni utjecaj. Grupe i grupni procesi.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

OPĆE KOMPETENCIJE: Vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Sposobnosti psimenog i usmenog izražavanja. Sposobnost etičkog razmišljanja. Razumijevanje psiholoških osnova socijalnog ponašanja, socijalnog utjecaja i grupnih procesa. Razumijevanje kulturalnih i spolnih razlika u socijalnom ponašanju, području socijalnog utjecaja i grupnih procesa.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE: Razumijevanje odrednica međusobne privlačnosti. Razumijevanje odrednica prosocijalnog i agresivnog ponašanja. Razumijevanje utjecaja grupe na pojedinca, grupnih procesa. Razumijevanje podložnosti socijalnom utjecaju u njegove sveprisutnosti.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Aronson, E., Wilson., T.D., Akert, R.M. (2004-u tisku). *Socijalna psihologija*. Zagreb: Mate. (200 str.)

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata, 5 ECTS

- naziv kolegija:

TEORIJSKI SUSTAVI I MODELI U PSIHOLOGIJI LIČNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicije ličnosti i značaj psihologije ličnosti za psihologiju. Obilježja teorija ličnosti i odnos prema ostalim disciplinama psihologije, metodologija istraživanja ličnosti. Psihoanalitički pristup: Freudova psihodinamička teorija, Jungova analitička teorija. Socijalnopsihologijske psihoanalitičke teorije: Adler, Horney, Fromm, Sullivan. Kognitivni pristup: Kellyeva kognitivna teorija, Kognitivno iskustvena teorija ličnosti. Humanistički pristup: Maslowljeva humanistička teorija, Rogersova fenomenološka teorija. Pristup s naglaskom na učenju: Skinnerova bihevioristička teorija, Dollard-Millerova S-R teorija. Socijalno-kognitivni pristup: Bandurina teorija socijalnog učenja, Rotterova teorija, Mischelov kognitivno afektivni sustav ličnosti. Osobinski pristup (naglasak na strukturi ličnosti): Allportova personološka teorija ličnosti, Cattellova faktorskoanalitička teorija ličnosti, Eysenckova dimenzionalno biološka teorija ličnosti. Peterofaktorski model –dimenzije ličnosti u prirodnom jeziku (Velepeteri model) i dimenzije ličnosti u upitnicima (FFM model Coste i McCraea).

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o glavnim teorijama i istraživanjima u psihologiji ličnosti. Naglasak na povezivanju nalaza iz različitih teorija i istraživanja. Usmeno i pismeno izvješćivanje o tome.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Fulgosi, A. (1997). *Psihologija ličnosti – teorije i istraživanja*. (str 1-466). Zagreb: Školska knjiga.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Hall, C.S., Lindzey, G. i Campbell, J.B. (1998). *Theories of personality*. (str 1-650). New York: John Wiley and Sons. ; Pervin, L. A. i John, O. (ur.) (1999). *Handbook of personality. Theory and research*. (str 3-250). New York/London: The Guilford Press.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata, 5 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA RADA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod i povijest discipline; Izbor zanimanja i selekcija za radno mjesto; Analiza radnog mjesta; Radna motivacija i zadovoljstvo radnika; Profesionalni trening; Rukovođenje; Stres na radnom mjestu; Timski i/ili individualni rad; Radne vrijednosti i stavovi; Budućnost radnih organizacija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Kolegij je osmišljen s ciljem da upozna studente s osnovnim znanjem iz psihologije primijenjene u kontekstu radne organizacije, te razvije osnovne vještine potrebne za razumijevanje ponašanja pojedinaca i grupa u radnoj organizaciji

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

3 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

B. Petz: (1987). *Psihologija rada*, Školska knjiga 1987. (poglavlja 2.-7; 9.-10.); B. Petz (1992): *Psihologijski rječnik*, Prosvjeta; (termini koji se odnose na psihologiju rada); A.Furnham (1997):*The Psychology of behavior at work*, Psychology Press 1997. (poglavlja 5.-8.)

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

D. Miljković, M. Rijavec (1999-2003). *Menadžerske vještine* 1-4; IEP-Zagreb.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

UVOD U KLINIČKU PSIHLOGIJU

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijest razvoja kliničke psihologije. Definicije kliničke psihologije i predmet ispitivanja. Pristupi ili modeli u kliničkoj psihologiji. Osnove kliničkog pristupa. Procjenjivanje i mjerenje u kliničkoj psihologiji. Osnovne postavke kliničkog intervjua. Opažanje u kliničkom ispitivanju. Primjena testova u kliničkom ispitivanju. Istraživanja u kliničkoj psihologiji i etički principi. Metoda prikaza slučajeva u kliničkoj psihologiji.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje širokog znanja o područjima, istraživanjima i teorijama unutar kliničke psihologije.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Anić, N. (Ur.) (1989.). *Odabrane teme kliničke i zdravstvene psihologije*. Zagreb: vlastita naklada, skripta.; Baker, C. (1994.). *Research Methods in Clinical and Counselling Psychology*. New York: John Wiley & Sons. ; Hersen, M., Kazdin, A., E., Bellack, A., S. (Eds.) (1991.). *The Clinical Psychology Handbook*. New York: Allyn & Bacon. Nietzel, M. T., Bernstein, D. A., Milich, R. (1994.). *Introduction to Clinical Psychology*. New York: Prentice Hall.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Časopisi iz kliničke psihologije

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

OPĆA PSIHOPATOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Klasifikacija i dijagnoza, klinička procjena, istraživačke metode u proučavanju abnormalnog doživljavanja i ponašanja, pristupi u psihopatologiji, poremećaji svijesti, poremećaji pažnje, poremećaji pamćenja i učenja, poremećaji inteligencije, poremećaji mišljenja, poremećaji afektivnosti, poremećaji moralnosti, poremećaji opažanja, poremećaji doživljavanja vlastite osobe, poremećaji nagona.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje uvida u temeljne značajke pojedinih psihičkih bolesti, dijagnostici, epidemiologiji. Učenje komunikacije sa osobama koje imaju određeni psihički poremećaj.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Davison, G.C., Neale, J.M. (2002). *Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.(Poglavlja: Povijesna i znanstvena razmatranja; Postojeće paradigme u psihopatologiji i terapiji; Klasifikacija i dijagnoza; Postupci kliničke procjene; Istraživačke metode u proučavanju abnormalnog ponašanja.). Jakovljević, M. (1995). *Psihijatrija za studente stručnih zdravstvenih studija.*; Kaplan, H.I., Sadock, B.J. (1998). *Priručnik kliničke psihijatrije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Američka psihijatrijska udruga. (1998). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Američka psihijatrijska udruga. (2002). *Psihijatrijski rječnik*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Costello, C.G. (Ur.) (1993). *Basic issues in psychopathology*. New York: The Guilford Press.; Costin, F., Draguns, J.G. (1989). *Abnormal psychology: Patterns, issues, interventions*. New York: John Wiley and Sons.; Halgin, R.P., Whitbourne, S.K. (1993). *Abnormal psychology: The human experience of psychological disorders*. Dubuque, IA: Brown and Benchmark Publishers.; Morrison, J. (1995). *DSM-IV made easy: The clinician's guide to diagnosis*. New York: The Guilford Press.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

SPECIFIČNA PSIHOPATOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Anksiozni poremećaji, somatoformni i disocijativni poremećaji, psihofiziološki poremećaji, poremećaji raspoloženja, poremećaji ličnosti, seksualni poremećaji, poremećaji hranjenja, poremećaji spavanja, zloraba sredstava ovisnosti, shizofrenija, emocionalni poremećaji i poremećaji ponašanja, mentalna retardacija i autistični poremećaji, starenje i psihički poremećaji, psihofarmakologija, osnovne vrste terapija, pravna i etička pitanja u psihopatologiji.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o specifičnim značajkama pojedinih psihičkih bolesti, kategorizaciji, dijagnostici i tretmanu. Stjecanje vještine komunikacije sa osobama koje imaju psihički poremećaj.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Davison, G.C., Neale, J.M. (2002). *Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.(Poglavlja: Anksiozni poremećaji; Somatoformni i disocijativni poremećaji; Psihofiziološki poremećaji; Poremećaji raspoloženja; Poremećaji ličnosti; Poremećaji vezani uz psihoaktivne tvari; Seksualni poremećaji: poremećaji spolnog identiteta i parafilije; Seksualne smetnje; Shizofrenija; Emocionalni poremećaji i poremećaji ponašanja u djetinjstvu i adolescenciji; Teškoće učenja, mentalna retardacija i autistični poremećaj; Starenje i psihički poremećaji; Terapije uvidom; Kognitivne i bihevioralne terapije; Grupna i obiteljska terapija, terapija (bračnih) parova te psihologija zajednice; Pravna i etička pitanja.); Kaplan, H.I., Sadock, B.J. (1998). *Priručnik kliničke psihijatrije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Američka psihijatrijska udruga (1998). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Američka psihijatrijska udruga. (2002). *Psihijatrijski rječnik*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Costello, C.G. (Ur.) (1993). *Basic issues in psychopathology*. New York: The Guilford Press.; Costin, F., Draguns, J.G. (1989). *Abnormal psychology: Patterns, issues, interventions*. New York: John Wiley and Sons; Halgin, R.P., Whitbourne, S.K. (1993). *Abnormal psychology: The human experience of psychological disorders*. Dubuque, IA: Brown and Benchmark Publishers.; L'Abate, L. (Ur.) (1998). *Family psychopathology*. New York: The Guilford Press.; Morrison, J. (1995). *DSM-IV made easy: The clinician's guide to diagnosis*. New York: The Guilford Press.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

II.) OBVEZNI METODOLOGIJSKI PREDMETI ZA STUDENTE PSIHOLOGIJE (PSIBO):

- naziv kolegija:

UVOD U ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKI RAD

- okvirni sadržaj kolegija:

Znanstveni i neznanstveni pristupi spoznaji; Temeljne pretpostavke i ciljevi znanosti; Teorija; Istraživanje; Temeljni elementi istraživačkog procesa; Istraživački pristupi i metode; Kvantitativna istraživanja: eksperimentalna i neeksperimentalna; Kvalitativna istraživanja; Etički problemi istraživanja; Pisanje psihologijskog izvještaja i znanstvenog rada: osnovne smjernice i struktura

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s osnovama znanstvenog i istraživačkog rada u društvenim znanostima.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap; Cohen, M. i Nagel, E. (1934). An introduction to logic and scientific method. London: Routledge

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Campbell, D. T. (1988c). *Methodology and epistemology for social science: Selected papers*. Chicago: University of Chicago Press.; Hrvatsko psihološko društvo (1996). *Etički kodeks Hrvatskog psihološkog društva*. Opatija: Godišnja konferencija HPDa.; Kaplan, A. (1964). *The conduct of inquiry: Methodology for behavioral science*. Scranton: Chandler.; Kerlinger, F. N. (1986). *Foundations of behavioral research* (3rd ed.). New York: Holt, Reinhart and Winston, Inc.; Nagel, E. (1961). *The structure of science*. New York: Harcourt Brace and World.; Popper, K. R. (1959). *The logic of the scientific discovery*. London: Hutchinson.;

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

DESKRIPTIVNA STATISTIKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvodno upoznavanje sa svrhom statistike. Tipovi mjerenja i vrste mjernih skala. Frekvencije i grupiranje rezultata, grafičko prikazivanje distribucije rezultata mjerenja. Mjere središnje tendencije. Mjere varijabilnosti rezultata. Normalna raspodjela i mjere položaja rezultata u grupi (z-vrijednosti, centili, decili). Regresija i predviđanje. Koeficijent korelacije. Efikasnost prognoze, rezidualni varijabilitet. Koeficijent multiple korelacije i koeficijent parcijalne korelacije. Koeficijenti korelacije na ordinalnim varijablama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata sa osnovama deskriptivne statistike i njihovo osposobljavanje za primjenu osnovnih deskriptivnih statističkih tehnika i metoda.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Petz, B. (1997). *Osnove statistike za nematematičare*, Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 9-78, 97-110, 175-247, 297-298); Howell, D.C. (1998). *Statistical methods for psychology*, Belmont, CA: Duxbury Press. (str. 1-70, 230-298).

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

INFERENCIJALNA STATISTIKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u statističko zaključivanje i vjerojatnosti, slučajni uzorci i zaključivanje o parametrima populacije na osnovi uzorka. Uvod u testiranje hipoteza, testovi razlika između aritmetičkih sredina na nezavisnim uzorcima. Model zavisnih uzoraka i testiranje razlika u aritmetičkim sredinama među zavisnim uzorcima. Tipovi grešaka u testiranju razlika i računanje statističke snage t-testa. Neparametrijski testovi razlika na nezavisnim uzorcima. Neparametrijski testovi razlika na zavisnim uzorcima. Neparametrijski testovi na više uzoraka.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata sa osnovama inferencijalne statistike i njihovo osposobljavanje za primjenu osnovnih inferencijalnih statističkih tehnika i metoda.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi; kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Petz, B. (1997). *Osnove statistike za nematematičare*, Jatrebarsko: Naklada Slap. (str. 9-78, 97-110, 175-247, 297-298); Howell, D.C. (1998). *Statistical methods for psychology*, Belnout, CA: Duxbury Press. (str. 1-70, 230-298).

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

MODELI ANALIZE VARIJANCE

- okvirni sadržaj kolegija:

Distribucije aritmetičkih sredina i standardnih devijacija iz populacije s normalnom distribucijom – Jednosmjerna analiza varijance – Interpretacija jednosmjerne analize varijance – Preduvjeti za računanje jednosmjerne analize varijance – Test homogenosti varijanci – Višestruke komparacije aritmetičkih sredina nakon ANOVA – A priori testovi nakon ANOVA – Post hoc testovi nakon ANOVA – Višestruka klasifikacija u ANOVA modelu (faktorijalni i random nacrt) – Glavni i jednostavni efekti i interakcija u višesmjernom ANOVA modelu – Model ponovljenih mjerenja u ANOVA modelu - Hibridni modeli ANOVA - ANCOVA model – Granice i dosezi zaključivanja u ANOVA modelu – Statistička snaga ANOVA modela.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i sposobnosti upotrebe ANOVA modela analize podataka na razini razumijevanja, planiranja istraživanja i provedbe analize.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe i izrada seminarskog rada, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Winer, B. J. i sur. (1991): *Statistical Principles in Experimental Design*, McGraw-Hill, New York.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Edwards, A. L (1963). *Experimental Design In Psychological Research*. Holt, Rinehart and Winston New York.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarara.

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

4 sata; 5 ECTS

- naziv kolegija:

MJERENJE U PSIHOLOGIJI

- okvirni sadržaj kolegija:

Upoznavanje s kolegijem. Povijest psihologijskog testiranja. Psihologijsko mjerenje i njegova upotreba. Socijalne, pravne i etičke implikacije testiranja. Mjerenje inteligencije. Mjerenje školskog i radnog postignuća. Mjerenje ličnosti. Mjerenje interesa, vrijednosti i stavova. Kompjuterizirano testiranje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o metodama mjerenja u psihologiji i uvid u koncepcije i pristupe mjerenju psihičkih osobina.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Anastasi, A. (1990): *Psychological testing*, London: Macmillan, 6th ed.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Cronbach, L. J. (1949): *Essentials of Psychological Testing*, New York: Harper & Row

- način polaganja ispita:

Pismeni

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

EKSPERIMENTALNE METODE

- okvirni sadržaj kolegija:

Problem uzročnosti; Logika eksperimentiranja; Osnovni pojmovi u eksperimentu; Valjanost eksperimenta; Eksperimentalni nacrt na nezavisnim grupama; Eksperimentalni nacrti unutar ispitanika (nacrti ponovljenih mjerenja); Složeni (faktorijalni) eksperimentalni nacrti; Izbor eksperimentalnog nacrta; Eksperimentalni nacrt kao način kontroliranja varijance; Artefakt u eksperimentu i načini njegove kontrole; Statistička analiza eksperimentalnog nacrta

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s eksperimentalnom metodologijom.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap; Campbell, D. T. i Stanley, J. C. (1966). *Experimental and quasi-experimental designs for research*. Chicago: Rand McNally;

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Campbell, D. T. (1988c). *Methodology and epistemology for social science: Selected papers*. Chicago: University of Chicago Press; Campbell, D. T. i Stanley, J. C. (1966). *Experimental and quasi-experimental designs for research*. Chicago: Rand McNally; Christensen, L. (1997). *Experimental methodology* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon; Cook, T. D. i Campbell, D. T. (1979). *Quasi-experimentation: Design & analysis issues for field settings*. Boston: Houghton Mifflin Company; Rosenthal, R. (1966). *Experimenter effects in behavioral research*. New York: Appleton-Century-Crofts; Rosenthal, R. i Rosnow, R. L. (ur.) (1969). *Artifact in behavioral research*. New York: Academic Press.

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

NEEKSPERIMENTALNE METODE

- okvirni sadržaj kolegija:

Eksperimentalne i neeksperimentalne metode; Opazanje; Korelacijska istraživanja; Nacrti korelacijskih istraživanja; Anketno istraživanje; Uzorkovanje; Izvori greške u anketnom istraživanju; Nacrti korelacijskih i anketnih istraživanja; Nenametljivo istraživanje ponašanja; Analiza sadržaja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s neeksperimentalnom metodologijom.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap;

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Babbie, E. (1992). *The practice of social research* (6th ed.). Belmont: Wadsworth; Baltes, P. B., Reese, H. Kish, L. (1965). *Survey sampling*. New York: John Wiley & Sons; Lamza-Posavec, V. (1995). *Javno mnijenje: Teorije i istraživanje*. Zagreb: Alineja; Moser, C. A. i Kalton, G. (1972). *Survey methods in social investigation* (2nd ed.). London: Heineman Educational Books Ltd; Webb, E. T., Campbell, D. T.,

Schwartz, R. D., Sechrest, L. i Grove, J. B. (1981). *Nonreactive measures in the social sciences* (2nd ed.). Boston: Houghton Mifflin Company; Weber, R. P. (1990). *Basic content analysis* (2nd ed.). Newbury Park: Sage.

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

KVALITATIVNE METODE

- okvirni sadržaj kolegija:

Obilježja i značajke kvalitativne metodologije. Područja i ciljeve primjene kvalitativnih metoda. Dubinski intervju. Dubinski intervju: priprema, provođenje i analiziranje. Fokus grupe. Fokus grupe: priprema, provođenje i analiziranje. Tradicionalna etnografska metoda i njezine inačice. Dijagnostičke tehnike u kvalitativnim metodama. Projektivne tehnike u kvalitativnim metodama. Izvođenje zaključaka u kvalitativnim istraživanjima. Predstavljanje rezultata i pisanje izvještaja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s kvalitativnom metodologijom, njezinim metodama i tehnikama. Razvijanje sposobnosti primjene kvalitativne metodologije u psihologiji. Stjecanje vještine planiranja, organiziranja i provođenja najvažnijih kvalitativnih metoda te vještina pismenog i usmenog izvještavanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Richardson, J. T. E. (Ed.) (1996). *Handbook of Qualitative Research Methods for Psychology and the Social Sciences*. BPS Books. Maxwell, J. A. (1996). *Qualitative Research Design: An Interactive Approach*. London: Sage Publications

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko; Hayes, N. (Ed.). (1997). *Doing qualitative analysis in psychology*. New York: Falmer Press.; Mertens, D. M. (1997). *Research Methods in Education and Psychology: Integrating Diversity with Quantitative and Qualitative Approaches*. Thousand Oaks, CA, Sage.; Elliott, R., Fischer, C. T., and Rennie, D. L. (1999). Evolving guidelines for publication of qualitative research studies in psychology and related fields. *British Journal of Clinical Psychology*, 38(3), 215-229. Hayes, N. (Ed.). (1997). *Doing Qualitative Analysis in Psychology*. Philadelphia, PA: Psychology Press.

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PRAKTIKUM IZ ISTRAŽIVAČKIH METODA

- okvirni sadržaj kolegija:

Metoda opažanja; Eksperimentalni nacrti s kontrolnom skupinom; Eksperimentalni nacrti unutar ispitanika; Složeni (faktorijalni) eksperimentalni nacrt; Metoda korelacijskog istraživanja; Metoda anketnog istraživanja; Metoda analize sadržaja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje vještina primijene pojedinih istraživačkih metoda i istraživačkih nacrti, te vještine prikazivanja rezultata i znanstvenog izvještavanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

4 sata vježbi, izvještaji o istraživanju, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Milas, G. (u tisku). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

- način polaganja ispita:

Kolokviji tijekom semestra, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

4 sata; 4 ECTS

III.) OBVEZNI TEMELJNI ZAJEDNIČKI PREDMETI (TZP)

- naziv kolegija:

INFORMATIČKI PRAKTIKUM I KORIŠTENJE ZNANSTVENIH BAZA PODATAKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnove obrade tekstualnih, grafičkih, zvučnih i slikovnih podataka. Upoznavanje Windows radne okoline (sučelje, nalozi, poslovi). Rad s MS Office paketom (obrada teksta u MS Word-u, rad s tablicama u Excel-u, priprema prezentacija u Powerpoint-u, pregled i osnove rada s bazama podataka u Access-u). Osnove rada s računalnim mrežama. Rad s programom Internet Explorer. Osnove korištenja baza podataka. Tehnike pretraživanja i zadavanja upita. Organiziranje preuzetih informacija iz baza podataka. Uporaba elektroničke pošte. Priprema dokumenata.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje i osposobljavanje za samostalni rad s računalom pri pisanju i obradi tekstova, radu s bazama podataka i radu s računarskim mrežama (Internetom).

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Tuđman M., Boras D., Dovedan Z. (1992). *Uvod u informacijsku znanost*, Školska knjiga, Zagreb; *Dostupni hrvatski ili engleski priručnici za Windows 98 i/ili Windows NT, Microsoft Office i Internet explorer* (npr. Halvarson, M.; Yound, M. *Kako koristiti Microsoft Office 97*. Zagreb: Znak 1997.); *Informatički rječnik*. Znak. Zagreb, 1995.

- način polaganja ispita:

Kolokviji tijekom semestra, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

IV.) IZBORNI TEORIJSKI PREDMETI ZA STUDENTE PSIHOLOGIJE (PSIBI):

- naziv kolegija:

EVOLUCIJSKA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijest i pregled evolucijske psihologije. Osnovni pojmovi evolucijske psihologije. Paradigme i utemeljenje evolucijske psihologije. Evolucijska biologija i psihologija. Pregled teorija u evolucijskoj biologiji i njihov značaj za psihologiju. Psihološki mehanizmi, njihov razvoj i uloga. Izbor spolnog partnera. Roditeljstvo. Konflikti i nasilje. Osnovne pogreške u shvaćanju evolucijske teorije i evolucijske psihologije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje širokog znanja o evolucijskoj psihologiji. Razvijanje sposobnosti sagledavanja različitih perspektiva u suvremenoj psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Buss, D. M. (2004). *Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind* Allyn& Bacon; Kardum, I. (2003). *Evolucija i ljudsko ponašanje*. Zagreb: Jesenski i Turk.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

BIHEJVIORALNA GENETIKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u bihejvioralnu genetiku. Nasljeđe i okolina. Osnovni pojmovi kvantitativne genetike. Bihejvioralno-genička istraživanja: metodi i koraci u istraživanjima. Empirijski rezultati bihejvioralno-geničkih istraživanja: sposobnosti, ličnosti, stavovi. Doprinos i značaj bihejvioralno-geničkih istraživanja suvremenoj psihologiji.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje širokog znanja o bihejvioralnoj genetici. Razvijanje sposobnosti sagledavanja različitih perspektiva i utjecaja u suvremenoj psihologiji

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Plomin, DeFries, McClearn, and Rutter. (2000). *Behavioral genetics*, (4rd ed). Freeman; Wahlsten, D. (1999). Single-gene influences on brain and behavior. *Annual Review of Psychology*, 50, 599-624:

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA RELIGIOZNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Religija i religioznost. Odnos između psihologije i teologije. Religija sa stajališta psihologije ličnosti. Religija u psihologijskim sustavima. Ljudski razvoj i religioznost. Religija i duševno zdravlje. Vjersko-psihološki temelji religioznosti. Religioznost u kulturnom kontekstu. Religija i kriminal. Pastoralna psihologija. Mjerenje religioznosti. Glavni smjerovi suvremene psihologije religije

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s psihologijskim obilježjima religioznosti. Razvijanje sposobnosti razmatranja povezanosti suvremenih psihologijskih istraživanja s drugim područjima istraživanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Craps, R. W. (1986.). *An Introduction to the Psychology of Religion*. Macon: Mercer University Press.; Wulff, D. M. (1991.). *Psychology of Religion: A Survey of Classic and Contemporary Views*. New York: Wiley.; Byrnes, J. F. (1984.). *The psychology of Religion*. New York: The Free Press; Čorić, Š. Š. (2003). Psihologija religioznosti, Jastrebarsko, Naklada Slap, 2003.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA SPOLNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Istraživanja ljudske spolnosti (povijesni pregled, kulturalne razlike, metode i specifičnosti); istraživanja ljudske spolnosti, etički problemi, najpoznatije studije ljudske spolnosti); Teorije ljudske spolnosti (socio-biološke, psihološke, sociološke teorije); Rod/ spol (osnovni biološki i fiziološki vidovi ljudske spolnosti, biološki vidovi spola, rod, spolne uloge); Razvoj spolnosti kroz životni ciklus (djetinjstvo, adolescencija, spolnost odraslih, spolnost i starenje); Obrasci spolnih ponašanja (spolno ponašanje i komunikacija, seksualno uzbuđenje i reakcija); Seksualni problemi (seksualna terapija, seksualni poremećaji); Seksualne varijacije (kriteriji seksualnih varijacija, seksualna orijentacija); Seksualno nasilje (uznemiravanje, seksualno zlostavljanje, pornografija i prostitucija, zakonski aspekti).

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Pružanje osnovnog pregleda i informacija o psihologiji spolnosti

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Crooks, R. i Baur, K. (1990.): *Our sexuality*, California, Benjamin/ Cummings Publishing Inc.; Hyde, J.S. (1994.): *Understanding Human Sexuality*, McGraw-Hill Inc, New York

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOFIZIKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u psihofiziku. Odnos fizikalnih procesa, percepcije i doživljavanja. Osnovni pojmovi psihofizike: apsolutni i diferencijalni limen, psihofizička konstanta i krivulja. Tradicionalni modeli u psihofizici: Fechner, Weber. Tradicionalne psihofizičke metode. Stevens i njegov doprinos psihofizici. Teorija detekcije signala. Informacijska psihofizika. Nova objektivna psihofizika. Doprinos i značaj psihofizike za znanstvenu psihologiju.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Dati pregled osnovnih psihofizičkih zakonitosti i metoda u psihofizici.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Gescheider, G.A. (1997). *Psychophysics: The Fundamentals*, Lea; Wickens, T. D. (2002). *Elementary Signal Detection Theory*; Oxford University Press.

- način polaganja ispita:

Pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PARAPSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Znanosti i pseudoznanosti. Odlike znanstvenog i neznanstvenog pristupa. Povijesni pregled parapsiholoških objašnjenja, teorija i modela. Osnovni pojmovi i područja parapsihologije. Ekstrasenzorna percepcija - mit ili stvarnost? Elementi parapsihološkog shvaćanja i objašnjenja u svakodnevnom životu. Metode i tehnike parapsiholoških istraživanja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razvijanje sposobnosti razlikovanja znanstvenog i neznanstvenog i/ili paranznanstvenog mišljenja u psihologiji te stjecanje pregleda parapsiholoških objašnjenja i pristupa objašnjenju pojava.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Roberts, R., & Groome, D. (Eds.). (2001). *Parapsychology, the science of unusual experience*. New York, NY: Arnold Publishing/Oxford Press. Campbell, D. T. (1988c). *Methodology and epistemology for social science: Selected papers*. Chicago: University of Chicago Press.;

- način polaganja ispita:

kolokviji, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

ZOO-PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u ponašanje životinja. Geni i ponašanje. Prirodna selekcija i ponašanje. Učenje. Razvoj ponašanja. Biološki satovi. Orijentacija u prostoru i njeni mehanizmi. Antipredatorsko ponašanje. Spolno razmnožavanje, odabir partnera i sustavi parenja. Život u skupinama i komunikacija među životinjama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz područje zoo-psihologije. Razvijanje sposobnosti sagledavanja različitih perspektiva i utjecaja u modernoj psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Roland Siiter (1999). *Introduction to Animal Behavior*. Brooks/Cole Publishing: New York.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

MEĐUKULTURALNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Predmet i povijesni aspekti međukulturalne psihologije; Metode istraživanja u međukulturalnoj psihologiji; Socijalizacija i identitet; Spol, rod i kultura; Individualizam i kolektivizam; Vrijednosti; Agresija i zločin; Akulturacija i prilagodba; Kultura i psihopatologija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje širokog znanja o međukulturalnoj psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Obradović, J. *Međukulturalna psihologija*, skripta, Hrvatski studiji (150 stranica); Adler, L. L., & Gielen, U. P. (Eds.). (1994). *Cross- Cultural topics in psychology*. Westport, CT: Praeger; Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Segall, M. H., & Dasen, P. R. (1992). *Cross-cultural psychology: Research and applications*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

KULTURALNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Predmet i povijesni aspekti; Metode istraživanja; Teorije kulturalne psihologije; Autohtona i podmačena psihologija; Kultura kao odrednica ponašanja; Kultura i formiranje stavova; Osobnost i kultura; Rad i kultura; Kultura, brak i obitelj; Kultura i stilovi života.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje širokog znanja o kulturalnoj psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Obradović, J. *Kulturalna psihologija*, skripta, Hrvatski studiji (120 stranica); Brislin, R. (1993). *Understanding culture's influence on behavior*. Fort Worth, TX: Harcourt Brace Jovanovich; Matsumoto, D. (1996). *Culture and psychology* Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

POZITIVNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Kroz predavanja se obrađuju cilj i područja istraživanja pozitivne psihologije (pozitivna subjektivna iskustva: psihološka dobrobit, optimizam, spiritualnost, nada, sreća, flow); pozitivna osoba (odnosi s drugima, usmjeravanje života); pozitivna zajednica (odgovorno roditeljstvo, altruizam, tolerancija, radna etika). Seminarari su usmjereni na mogućnosti praktičnog poučavanja sreće i pozitivnog mišljenja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz pozitivne psihologije. Praktično upoznavanje s oblicima pozitivnog mišljenja. Stjecanje znanja i vještina o primijeni spoznaju u svakodnevnom osobnom i profesionalnom životu.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Miljković, D. i Rijavec, M. (2004). *Tri puta do otoka sreće – psihologija sreće i dobroga života*, Zagreb; Rijavec, M. i Miljković, D. (2002). *U potrazi za čarobnom svjetiljkom – psihologija samomotivacije*, Zagreb. Seligman, M. (2002). *Authentic Happiness*, New York.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

NEUROBIOLOGIJA POREMEĆAJA PONAŠANJA I PSIHIČKIH BOLESTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovne teme: - osnove neurofarmakologije; neurobiologija ovisnosti; - poremećaji koncentracije, pažnje i bolesti spavanja; - stres i mozak; neurobiologija PTSP-a; psihosomatski poremećaji; - poremećaji središnjeg procesiranja vidnih informacija; - neurobiologija poremećaja čitanja i govora; - neurobiologija shizofrenije, manije i depresije; - neurobiologija poremećaja motorike; - neurobiologija mentalne retardacije i demencija; - neurobiologija razvojnih poremećaja, autizam, Down, Williams; - cerebralna paraliza, mogućnosti i ograničenja rane rehabilitacije razvojnih poremećaja; dijagnostičke metode psihomotornih poremećaja; - povijest psihokirurgije

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje sa biološkom podlogom psihomotornih poremećaja

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Bradshaw J.L., Mattingley J.D. (1995). *Clinical neuropsychology, behavioral and brain sciences*., Academic Press, 1995; Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002 (400 str.); "Principles of neural science" 4. izdanje, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur., Elsevier, 2000 (1000 str); "Fundamental neuroscience", Zigmond M.J. i sur. aut., Academic Press, 1999 (1200 str); U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bulat M., Geber J., Lacković Z. "Medicinska farmakologija", Meidicinska naklada, 1998.; Zigmond M.J. i sur: "Fundamental neuroscience", Academic Press, 1999.

- način polaganja ispita:

seminari, pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

OSNOVE STANIČNE BIOLOGIJE I GENETIKE

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnove molekularne biologije stanice. Osnove genetike. Ekspresija gena i genetski imprinting. Specifičnosti moždanog metabolizma. Osnovni pregled opće fiziologije i imunologije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje sa ulogom genetskih čimbenika u ponašanju i nastanku psihičkih bolesti.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Petanjek Z. i sur (2002). *Priručnik iz Bioloske psihologije*, web izdanje, Hrvatski studiji, Zagreb.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Alberts, B. i sur. (1994). *Molecular Biology of the Cell*, Garland Publishing.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

NEUROBIOLOGIJA ONTOGENETSKOG I FILOGENETSKOG RAZVOJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovne teme: - komparativna anatomija mozga; promjene u histološkoj i funkcionalnoj organizaciji kore velikog mozga tijekom evolucije: - histogenetske i morfogenetske promjene u ljudskom mozgu tijekom razvoja; - korelacija strukturnih sa funkcionalnim promjenama tijekom prenatalnog razvoja u čovjeka; - biološka podloga psihomotornog i kognitivnog razvoja; - kritično razdoblje i uloga genetskih i epigenetskih čimbenika u psihomotornom i kognitivnom razvoju; - promjene u mozgu tijekom starenja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Pružiti pregled evolucije živčanog sustava i razvoja mozga čovjeka.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Eccles J. (1989). *Evolution of the mind, creation of the self*, Routledge London-New York, (282 str.); "Life-span developmental psychology" Demetriou A., Doise W., van Lieshout C., aut., Wiley New York, 1998 (518 str); *Temelji neuroznanosti*, Judaš M. i Kostović I. aut., MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001 (600 str.); Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002 (400 str.); *Principles of neural science* 4. izdanje, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur., Elsevier, 2000 (1000 str); *Fundamental neuroscience*, Zigmond M.J. i sur. aut., Academic Press, 1999 (1200 str); U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika.

- način polaganja ispita:

pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

II. Diplomski studij (Magisterij) (7-10 semestra)

I.) **OBVEZNI TEORIJSKI PREDMETI (PSIDO):**

- naziv kolegija:

RAZVOJ U DRUŠTVENOM KONTEKSTU

- okvirni sadržaj kolegija:

Teorijske osnove razvojne socijalne psihologije. Rani razvoj društvenosti i interakcija s drugim osobama. Razvoj u okviru obitelji: obitelj kao sustav, braća i sestre, utjecaj razvoda, jednoroditeljske i rekonstituirane obitelji. Vršnjaci: metode istraživanja odnosa s vršnjacima, korelati prihvaćenosti u skupini vršnjaka, funkcije vršnjačkih skupina, igra, prijateljstvo, sukobi s vršnjacima. Uloga preškolskih ustanova i škole u razvoju djece i mladih: kvaliteta okoline, motivacija, kompetentnost i samopouzdanje, djeca izvan školskog sustava. Prijelaz u svijet odraslih: izbor zvanja, rad i nezaposlenost, konflikti uloga. Slobodno vrijeme, mediji i uporaba novih tehnologija. Problemi odrastanja u velikim gradovima: kros-kulturalne usporedbe. Društvena, ekonomska i psihosocijalna dobrobit djece i mladih: analiza stanja u različitim europskim državama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje utjecaja uže i šire društvene okoline na razvoj. Širenje spoznaja o razvoju društvenosti i socijalnih interakcija te ispunjavanju razvojnih zadataka određene dobi u odnosu na širi društveni kontekst.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Brofenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Cambridge, MA: Harvard University Press. Durkin, K. (2003). *Developmental social psychology: From infancy to old age*. Oxford: Blackwell Publishing. Cohen, R. & Siegel, A. (Eds.) (1991). *Context and development*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Brown, B. B., Larson, W.W., Saraswathi, T.S. (eds.). *The world's youth: Adolescence in eight regions of the globe*. Cambridge: Cambridge University Press, p. 369. Collins, A., Laursen, B. (Eds.) (1999). *Relationships as developmental contexts*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Crockett, L. J. & Crouter, A. C. (Eds.) (1995). *Pathways through adolescence: Individual development in relation to social contexts*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.. Moen, P., Elder, G. H., Luescher, K. (Eds.) (1995). *Examining lives in context: Perspectives on the ecology of human development*. Washington, D.C.: American Psychological Association. Nsamenang, A. B. (1992). *Human development in cultural context: A third world perspective*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, str. 320. Parke, R. D., Kellam, S. (Eds.) (1994). *Advances in family research (Vol. 4): Family relationships with other social systems*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; Nsamenang, A. B. (1992). *Human development in cultural context: A third world perspective*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, str. 320

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

SOCIJALNA SPOZNAJA I PERCEPCIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Automatski i kontrolirani procesi socijalne spoznaje. Primjena i djelovanje shema i heuristika u socijalnom zaključivanju. Neverbalno ponašanje i stvaranje dojmova. Atribucijski procesi i pristranosti. Stavovi: struktura, funkcija i mjerenje stavova. Stavovi: formiranje, organizacija i promjena stava. Posljedice stavova: obrada informacija i ponašanje. Predrasude: društvena relevantnost i pojavnost, određenje i mjerenje. Teorijska objašnjenja izvora i uzroka predrasuda, stereotipa i diskriminacija. Smanjivanje predrasuda, stereotipa i diskriminacija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

OPĆE KOMETENCIJE: Vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja. Sposobnost etičkog razumijevanja. Razumijevanje individualnih, spolnih i kulturalnih odrednica u području socijalne spoznaje. Vještine jasnog pismenog i usmenog izražavanja.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE: Razlikovanje i razumijevanje automatskih i kontroliranih procesa socijalne spoznaje. Razumijevanje djelovanja shema i heuristika. Razumijevanje kako ljudi stvaraju dojmove o drugima i kako zaključuju o uzrocima ponašanja. Razumijevanje strukture, funkcije stavova, osnovnih zakonitosti promjene stava te povezanosti s ponašanjem. Znanje metoda mjerenja stavova. Razumijevanje izvora i posljedica predrasuda, stereotipa i diskriminacije. Znanje tehnika za mjerenje predrasuda i stereotipa. Razumijevanje procesa smanjivanja predrasuda i stereotipa te poznavanje specifičnih tehnika.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe, seminari, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Aronson, E., Wilson., T.D., Akert, R.M. (2004-u tisku). *Socijalna psihologija*. Zagreb: Mate.; Hewstone, M., Stroebe, W. (Ur.) (2003). *Socijalna psihologija; Europske perspektive*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Fiske, S. T., Taylor, S.E. (1991). *Social Cognition*. New York. McGraw-Hill.; Tesser. A. Schwartz, N. (Eds.) (2001) *Blackwell Handbook of Social Psychology: Intraindividual Processes*. Oxford Blackwell Publishers Ltd.; Coats, E. J. & Feldman, R. S. (Eds.) (2001). *Classic and Contemporary Readings in Social Psychology*, 3rd Edition, New Jersey: Pearson Education.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

GRUPNI PROCESI I GRUPNI UTJECAJI

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija i teorijska objašnjenja prosocijalnog ponašanja. Prosocijalno ponašanje, empatija i altruizam. Psiho-socijalne determinante prosocijalnog ponašanja. Povećanje prosocijalnog ponašanja. Definicije i teorijska objašnjenja agresivnog ponašanja. Psiho-socijalne determinante agresivnog ponašanja. Tehnike i metode smanjenja agresivnog ponašanja. Definicija i struktura grupa. Ponašanje u grupi. Grupne uloge i vodstvo. Rješavanje problema u grupi i donošenje odluka. Konformizam, pokoravanje, popuštanje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

OPĆE KOMPETENCIJE: Vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Sposobnost etičkog razumijevanja. Razumijevanje psiholoških osnova socijalnog ponašanja, socijalnog utjecaja i grupnih procesa. Razumijevanje kulturalnih i spolnih razlika u socijalnom ponašanju, području socijalnog utjecaja i grupnih procesa.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE: Razumijevanje odrednica prosocijalnog i agresivnog ponašanja. Znanje o poticanju prosocijalnog, te prevenciji i smanjenju antisocijalnog ponašanja. Razumijevanje utjecaja grupe na pojedinca, grupnih procesa. Razumijevanje prednosti i nedostataka grupnog odlučivanja. Razumijevanja odrednica uspješnog vodstva. Razumijevanje odrednica vodstva. Razumijevanje informacijskog i normativnog socijalnog utjecaja, pozitivnih i negativnih aspekata. Znanje kako podložnost socijalnom utjecaju koristiti za promoviranje poželjnih ponašanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe, seminari, pismeni i usmeni ispit, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Aronson, E., Wilson., T.D., Akert, R.M. (2004-u tisku). *Socijalna psihologija*. Zagreb: Mate.; Brown, R. & Gaertner, S. (Eds.) (2001). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Intergroup Processes*. Malden: Blackwell; Coats, E. J. & Feldman, R. S. (Eds.) (2001). *Classic and Contemporary Readings in Social Psychology*, 3rd Edition, New Jersey: Pearson Education.; Forsyth, D. R. (1990) *Group Dynamics*, 2nd Edition, Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing Company; Hewstone, M., Stroebe, W. (Ur.) (2003). *Socijalna psihologija; Europske perspektive*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Hogg, M. A. & Tindale, S. (Eds.) (2001). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Group Processes*. Malden: Blackwell.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata, 4 ECTS

- naziv kolegija:

KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Temeljni pojmovi i određenje područja; povijesni osvrt; odnos kognitivne psihologije i kognitivne znanosti. Istraživačke metode u području. Kognitivna obrada; radna memorija; odnos radne memorije i kratkoročnog i dugoročnog pamćenja. Različiti aspekti pretraživanja, pohranjivanja i prizivanja obavijesti. Semantičko pamćenje; obilježja mentalnoga leksikona. Prosudba, misljenje, zaključivanje. Rješavanje problema. Kognitivna i racionalna znanost; umjetna inteligencija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata sa spoznajama u području kognitivne psihologije te širim okvirom kognitivnih znanosti. Razvijanje sposobnosti sagledavanje različitih perspektiva u suvremenoj psihologiji te prožetosti suvremenih psihologijskih istraživanja paradigama izvorno nastalim unutar kognitivnih istraživanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

3 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Reisberg, D. (1998). *Cognition –exploring the science of the mind*. W.W. Norton & Comp. New York, London; Šoljan, N.N. i Kovačević, M. (eds.) (1991). *Kognitivna znanost*. Školske novine, Zagreb; Daniel J. Siegel (1999). *The Developing Mind*, New York: The Guilford press, (3 poglavlja, 58 str.).

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Pregled najvažnijih područja i tema suvremene psihologije ličnosti. Status crta ličnosti: nove jedinice analize, oblici koherencije i nove vrste objašnjenja u psihologiji ličnosti. Kontinuitet i promjene ličnosti. Emocionalni procesi i regulacija. Konativna psihologija ličnosti: vrste, struktura i kompleksnost osobnih ciljeva. Osobni identitet, pojam o sebi i samopoimanje. Samopoštovanje. Svjesnost o sebi i samootkrivanje. Socijalna evaluacija i anksioznost. Sramežljivost. Osobno zadovoljstvo.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje pregleda novijih istraživanja i spoznaja u psihologiji ličnosti. Razvijanje sposobnosti sagledavanja različitih perspektiva i utjecaja u modernoj psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

3 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Burušić, J. (2000). *Psihologija ličnosti*, skripta, Zagreb: Hrvatski studiji; Pervin, L. A. i John, O. (ur.) (1999). *Handbook of Personality. Theory and Research*. (Poglavlja 1, 7, 9, 11, 12, 14, 19, 20, 21, 26, 28). New York/London: The Guilford Press;

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Larsen, R.J., & Buss, D.M. (2005). *Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature*. New York: McGraw-Hill; Buss, D. M., Cantor, N. (Ur.)(1989). *Personality psychology: Recent trends and Emerging Directions*, NY: Springer Verlag.

- način polaganja ispita:

Kolokviji, pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA PONAŠANJA U ORGANIZACIJI

- okvirni sadržaj kolegija:

Kolegij je uvod u proučavanje utjecaja pojedinaca, grupa i struktura na ponašanje u organizacijama. Posebna područja obuhvaćena kolegijem uključuju: individualne razlike, zadovoljstvo poslom, motivaciju i emocije, percepciju i odlučivanje, socijalni utjecaj i grupne procese, konflikt i pregovaranje, moć i autoritet, vodstvo, organizacijsku kulturu, socijalizaciju, inovaciju i promjene.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s znanjem iz socijalno-kognitivne psihologije primijenjene u organizacijskim kontekstima, te razvije osnovne vještine potrebne za rad, rukovođenje, razumijevanje i motiviranje pojedinaca i grupa u organizaciji

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

3 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Robbins, S. P. 2003. *Organizational Behavior: Concepts, Controversies, Applications*. Tenth Edition. Prentice Hall, Inc. (poglavlja 1-5; 7.; 9-18.)

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Weirich H., Koontz, H (1998). *Menadžment*, (10. izdanje), MATE-Zagreb, (poglavlja: 13.-18.)

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

KLINIČKA PSIHODIJAGNOSTIKA

- okvirni sadržaj kolegija:

Zadaci kliničke psihodijagnostike. Metodološki principi i elementi kliničke psihodijagnostike. Uloga intervjua i promatranja ponašanja. Uloga testova u kliničkoj psihologiji. Psihodijagnostika intelektualnih sposobnosti i procjena mentalne učinkovitosti. Psihodijagnostika poteškoća učenja i pamćenja. Testovi ostalih kognitivnih sposobnosti. Upitnici ličnosti. Projektivne tehnike. Psihološki nalaz i mišljenje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz kliničke psihodijagnostike. Razvijanje sposobnosti povezivanja dijagnostičkih znanja s konkretnim kliničkim primjerima. Razumijevanje uloge i značaja dijagnostike za klinički rad. Stjecanje sposobnosti i vještina uporabe stečenih znanja u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

ZDRAVSTVENA PSIHLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Biosociopsihološki model zdravlja i bolesti, Zdravstvena psihologija – definicija, povjesni razvoj i područje djelovanja. Zdravstvena psihologija u prevenciji, dijagnostici, terapiji i rehabilitaciji. Zdravstveno pobašanje. Komunikacije zdravstvenih djelatnika i bolesnika. Pridržavanje savjeta i uputa. Socijalna potpora u unapređenju zdravlja i liječenju bolesti. Stres i tjelesno zdravlje. Psihosomatske bolesti. Tjelesni nedostaci, bolesti i psihička stanja. Psihološke teškoće bolesnika u bolnici. Psihosocijalni vidovi boli. Psihološke teškoće neizlječivih bolesti.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s osnovama biosociopsihološkog pristupa zdravlju i bolesti, ulogom psiholoških činilaca, u nastanku i u liječenju bolesti. Razvijanje sposobnosti primjene psiholoških vještina i tehnika u svakodnevnoj zdravstvenoj praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Havelka, M. (2002). *Zdravstvena psihologija*, Naklada Slap, Jastrebarsko

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Kroz predavanja se obrađuje uloga psihologije obrazovanja u učenju i poučavanju, metode istraživanja psihologije obrazovanja, primjena teorija učenja u procesu obrazovanja, motivacija u učenju, upravljanje razredom i disciplina, učenje i poučavanje, planiranje i evaluacija obrazovnog procesa, te alternativni pristupi u poučavanju. Seminarski dio kolegija usmjeren je na proučavanje i raspravu o najnovijim istraživanjima u području psihologije obrazovanja

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s temeljnim teorijskim pristupima procesu učenja i poučavanja te čimbenicima koji taj proces potiču ili otežavaju, kao i s njihovom praktičnom primjenom na različitim razinama školovanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat seminara, te hospitacije u školskoj nastavi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Vizek-Vidović, V., Rijavec, Vlahović-Štetić, V., Miljković, D., M. (2003). *Psihologija obrazovanja*, Zagreb.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOTERAPIJSKI PRAVCI

- okvirni sadržaj kolegija:

Humanistički psihoterapijski pravci (Transakcijska, Gestalt, Egzistencijalna, logoterapija itd.). Psihoanaliza. Psihodinamski orijentirani psihoterapijski pravci. Integrativna psihoterapija. Kognitivno-bihevioralna psihoterapija. Grupna psihoterapija. Psihodrama. Terapijska zajednica. Autogeni trening. Komunikacijske tehnike. Indikaciona područja primjene pojedinih psihoterapijskih pravaca.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s osnovnim postavkama, metodama i tehnikama psihoterapijskih pravaca koji se primjenjuju u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Gurman, A. i Messer, S. (Ur.) (1995). *Essential Psychotherapy: Theory & Practice*. New York: Guilford Press; Anić, N. (Ur.) (1984.). *Praktikum iz behavior terapije I*. Zagreb: DPH ; Anić, N. (Ur.) (1985.). *Praktikum iz behavior terapije II*. Zagreb: DPH. ; Anić, N. (Ur.) (1985.). *Praktikum iz kognitivne i behavior terapije III*. Zagreb: DPH. Corey G. (2004) *Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije*, Jastrebarsko: Naklada

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Norcross, J. & Goldfried, M. (1998). *Handbook of Psychotherapy Integration*. New York Basic Books. Corey, G. (1996). *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy*, Washington: Brooks/Cole Publishing Company; Jongsma, A. E., Jr., & Peterson, L. M. (1999). *The complete adult psychotherapy treatment planner*, New York: Wiley.; Foy, D. V. (1994.). *Liječenje posttraumatskog stresnog poremećaja; kognitivno-bihevioralni postupci*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Brammer, L. M.,

Shostrom, E. L., Abrego, P. J. (1989.). *Therapeutic Psychology, Fundamentals of Counseling and Psychotherapy*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija i ciljevi psihološkog savjetovanja. Teorijski pristupi psihološkom savjetovanju: psihodinamske teorije; bihevioralne teorije; egzistencijalističko – humanistički pristup; kognitivni pristup; sistemske teorije. Pretpostavke uspješnog savjetovanja. Proces savjetovanja. Tehnike i strategije savjetovanja. Vještine uspješnog savjetovatelja. Grupne metode savjetovanja. Savjetovanje u kriznim situacijama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s temeljnim teorijskim pristupima psihološkom savjetovanju, te s metodama i tehnikama njegovog provođenja u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Ivey, M. B. (2003). *Intentional interviewing and counseling: Facilitating client development in a multicultural society*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.; Breakwell G.M. (2002) *Vještine vođenja intervjua*, Jastrebarsko: Naklada Slap.; Gladding, S.T. (1996). *Counseling a comprehensive profession*, Prentice Hall, Englewood Cliffs. Ivey, A.E., Ivey. M. B., Simek-Morgan, L. (1993). *Counseling and psychotherapy. A multicultural perspective*, Allyn and Bacon, Boston.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

II.) OBVEZNI METODOLOGIJSKI PREDMETI (PSIDO):

- naziv kolegija:

REGRESIJSKA ANALIZA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnove linearnih kombinacija. Osnove matricnog računa. Logika multiple regresije i osnovni pojmovi. Osnovni model regresijske jednadžbe. Odnos uzorka i populacije – testiranje značajnosti regresijskih parametara. Parcijalna i semiparcijalna korelacija. Supresor varijable. Stupnjevite metode formiranja regresijske jednadžbe. Preduvjeti za korištenje regresijske analize. Validacija regresijskih rezultata. Logistička regresija. Logika generalnih linearnih modela. Jednosmjerna i višesmjerna ANOVA kao GLM. Jednosmjerna i višesmjerna ANCOVA kao GLM.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i sposobnosti upotrebe regresijskih modela analize podataka na razini razumijevanja, planiranja istraživanja i provedbe analize.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe i izrada seminarskog rada, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Cohen, J., Cohen, P. (1983). *Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for the Behavioral Sciences*, Lawrence Erlbaum, Hillsdale NJ.; Berry, W.D. (1993). *Understanding Regression Assumptions*, Sage 92, London.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

naziv kolegija:

FAKTORSKA ANALIZA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnove matricnog računa. Geometrija vektorskog prostora. Osnovna logika faktorske analize. Metode ekstrakcije faktora. Model na glavne komponente. Matrica faktorske strukture. Određivanje broja zadržanih faktora. Faktorski bodovi u komponentnoj analizi. Faktorska analiza zajedničkih faktora. Komunalitet i procjene komunaliteta. Matrica faktorske strukture i faktorskog obrasca. Grafička rotacija. Ortogonalne analitičke rotacije. Kosokutne analitičke rotacije. Modeli faktorske analize na transformiranim matricama. Faktori viših redova. Usporedba analize glavnih komponenata i analize zajedničkih faktora. Ostali modaliteti faktorske analize. Korištenje faktora u drugim multivarijantnim analizama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i sposobnosti upotrebe modela faktorske analize podataka na razini razumijevanja, planiranja istraživanja i provedbe analize.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe i izrada seminarskog rada, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Fulgosi, A. (1999). *Faktorska analiza*, Školska knjiga Zagreb, 1999.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Rummel, R.J. (1970). *Applied Factor Analysis*, Northwestern Univ. Press, Evanston.; Harman, H.H. (1967). *Modern Factor Analysis*, Univ. of Chicago Press, Chicago.; Reymont, R., Joreskog, K.G. (1996). *Applied Factor Analysis in the Natural Sciences*, Cambridge Univ. Press, Cambridge UK.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

TEORIJA PSIHOLOGIJSKIH TESTOVA

- okvirni sadržaj kolegija:

Zadatak u psihologijskom testu. Uradak u zadatku i distribucija odgovora. Težina zadatka. Linearne transformacije uratka u zadatku. Uradak u psihologijskom testu. Formiranje ukupnog rezultata. Uradak

u testu i varijabilitet testovnih rezultata. Linearne transformacije uratka u testu. Pet metrijskih karakteristika. Diskriminativnost. Mjere diskriminativnosti. Diskriminativna valjanost. Pouzdanost. Teorijski modeli pouzdanosti. Retest pouzdanost. Teorija paralelnih testova. Spearman-Brownova korekcija i pogreška mjerenja. Splih-half pouzdanost. Pouzdanost unutarne konzistencije: Alfa i Kuder-Richardsonovi koeficijent pouzdanosti. Korekcija zbog atenuacije. Vrednovanje razlika individualnih rezultata. Valjanost. Sadržajna valjanost. Kriterijska valjanost. Konstruktna valjanost. Baždarenje. Određivanje normi. Standardizirane skale za izražavanje rezultata. Uspoređivanje rezultata ispitanika u više različitih testova. Objektivnost.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Ovladavanje znanstvenim pristupom u konstrukciji mjernih instrumenata u psihologiji.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Krković, A. (1978). *Elementi psihometrije*, Skripta, Zagreb.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Nunnally, J. C.; Bernstein, I. H. (1994): *Psychometric theory*, New York: McGraw-Hill; Guilford, J.P. (1954). *Psychometrics Methods*, NY: McGraw-Hill.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

- naziv kolegija:

IZRADA PSIHOLGIJSKOG ISTRAŽIVANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Kriteriji odabira prikladne istraživačke metode i istraživačkog nacrt. Faze i koraci u pripremi, planiranju i provođenju istraživanja. Planiranje istraživanja i pretraživanje literature. Razvijanje i operacionalizacija nacrt istraživanja. Operacionalizacija i priprema instrumentarija i varijabli, postupka istraživanja. Provođenje istraživanja. Unos podataka i pripremanje za obrade podataka. Obrade podataka. Pisanje izvještaja. Izlaganje rezultata istraživanja. Evaluacija rada.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usavršavanja sposobnosti odabira i primjene istraživačkih metoda i nacrt. Usavršavanje vještine samostalnog planiranja, organiziranja i provođenja istraživanja te znanstvenog izvještavanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

3 sata vježbi, izvještaji o istraživanju, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Leong, F. T. L. i Austin, J. T. (Ur.) (1997). *The Psychology research handbook: A guide for graduate students and research assistants* (4 th ed.). New York: Sage Publications; Benjafield, J. G. (1994). *Thinking Critically About Research Methods*. Boston: Allyn and Bacon.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko; Giles, D. C. (2002). *Advanced Research Methods in Psychology*. Hove, East Sussex: Routledge; Zanna, M. P. i Darley, J. M. (Eds.). *The compleat academic*. New York: Random House; Spoull, N.L. (1995). *Handbook of research methods: a guide for practitioners and students in the social sciences*. NJ: Scarecrow Press.

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

3 sata; 4 ECTS

III.) OBVEZNI PREDMETI SPECIFIČNIH I PROFESIONALNIH VJEŠTINA (PSIDO):

- naziv kolegija:

VJEŠTINE PSIHOLOGIJSKOG TESTIRANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Etika psihologijskog testiranja – Uvjeti u kojima se može pristupiti psihologijskom mjerenju – Svrha testovnog priručnika - Situacije koje narušavaju vjerodostojnost testovnog rezultata – Strah ispitanika od testiranja – Odnos prema djeci – Odnos prema osobama posebnog statusa ili osobama u posebnim stanjima – Motiviranost ispitanika – Raspoloživi elementi prisile prema ispitaniku – Etičnost u postupku testiranja - Odnos prema ispitaniku u individualnom testiranju – Odnos prema ispitanicima u grupnom testiranju i kontrola testovne situacije – Planiranje i upravljanje testiranjem – Komunikacija s ispitanikom u procesu mjerenja – Upravljanje i organiziranje posttestovnih aktivnosti – Osnove izvještavanja o testovnom rezultatu prema ispitaniku, drugim stručnjacima i psiholozima – Ograničenja u interpretaciji testovnih rezultata

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje vještina potrebnih za provedbu individualnog i grupnog psihologijskog testiranja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

KLINIČKI INTERVJU

- okvirni sadržaj kolegija:

Što je klinički intervju. Struktura intervjuja. Dijelovi i faze intervjuja. Osnovne postavke dijagnostičkog i terapijskog intervjuja. Klinički intervju i opažanje. Komunikacijske vještine kao osnova kliničkog intervjuja. Specifičnosti intervjuja s djecom. Praktični rad i iskustva.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s važnim aspektima i elementima kliničkog intervjuja. Stjecanje znanja i vještina potrebnih za primjenu kliničkog intervjuja u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Othmer, E., & Othmer, S. C. (1994). *The clinical interview using DSM-IV* (Volume 1: Fundamentals). Washington, DC: American Psychiatric Press; Rogers, R. (2001). *Handbook of diagnostic and structured interviewing*. New York: The Guilford Press.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit, samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

IV.) IZBORNI TEORIJSKI PREDMETI (PSIDI):

- naziv kolegija:

FORENZIČKA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Određenje, područje primjene i povijesni razvoj forenzičke psihologije. Uloga psihologa u radu policije, sudova, pred-kaznenom i kaznenom postupku. Osnove kaznenog i kazneno procesnog prava. Metode, postupci i tehnike ispitivanja i intervjuiranja osumnjičenih i svjedoka. Posebnosti uzimanja iskaza i intervjuiranja pripadnika pojedinih skupina (djeca, starije osobe, žrtve). Psihološki aspekti priznanja. Vjerodostojnosti iskaza i priznanja, postupci, metode i tehnike za otkrivanje laganja. Psihologija svjedočenja, čimbenici koji djeluju na točnost opažanja, pamćenja i dosjećanja kaznenih djela, vjerodostojnost svjedočenja. Psihologijski aspekti sudskog procesa i presuda.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje područja forenzičke psihologije i uloge psihologa u KP postupku. Znanje pravnih osnova KP postupka. Znanje tehnika, mogućnosti i ograničenja ispitivanja osumnjičenih i svjedoka te čimbenika vjerodostojnosti svjedočenja. Poznavanje psiholoških zakonitosti sudskih procesa i presuda.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Dijelovi zakonskih propisa RH: - Zakon o kaznenom postupku -NN, 110/97-3517.

- Zakon o policiji – NN 129/ 27-7932; - Kazneni zakon – NN, 110/97-3461

Curran, W. J., McGarry A. L. & Shah, S. A. (1986) (eds.) *Forensic Psychiatry and Psychology*, USA:F. A. Davis.; Cutler, B. L. & Penrod, S. D. (1995) *Mistaken Identification: the eyewitness, psychology, and the law*, Cambridge:Cambridge University Press.; Gudjonsson, G. H. & Haward, L. R. C (1998) *Forensic Psychology*, London:Routledge; Kapardis, A. (1997) *Psychology and Law*, Cambridge:Cambridge University Press.; Loftus, E. F. (1996) *Eyewitness Testimony*, Cambridge:Harvard University Press.; Lynn, S. J. & McConkey, K. M. (1998) (eds.) *Truth in Memory*, New York:The Guilford Press.; Melton, G. B., Petrila, J., Poythress, N. G., Slobogin, C. (1997) *Psychological Evaluations for the Courts: a handbook for mental health professionals and lawyers (2nd Edition)*, New York:The Guilford Press.; Memon, A., Vrij, A. & Bull, R. (1998) *Psychology and Law: truthfulness, accuracy and credibility*, London:McGraw-Hill.; Wrightsman, L. S., Greene, E., Nietzel, M.T. & Fortune, W. H. (2002). *Psychology and the Legal System (5th Edition)*, Belmont:Wadsworth.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA ANTISOCIJALNOG PONAŠANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija i tipovi antisocijalnog ponašanja. Koncepti i mjere antisocijalnog ponašanja. Teorijska objašnjenja antisocijalnog ponašanja. Razvoj antisocijalnog ponašanja tijekom života. Uloga bioloških, psiho-socijalnih i socijalnih faktora u razvoju antisocijalnog ponašanja. Spolne razlike u antisocijalnom ponašanju. Psihološke i socijalno-emocionalne posljedice antisocijalnog ponašanja. Prevencija antisocijalnog ponašanja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje vještine analitičkog razmišljanja, sinteze i kritičkog razmišljanja. Etičko razumijevanje. Stjecanje znanja o pojavnosti i tipovima i uzrocima antisocijalnog ponašanja. Upoznavanje s mjerama i izvorima podataka o antisocijalnom ponašanju. Poznavanje preventivnih pristupa

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

McCord, J. & Tremblay, R. E. (1992) (eds.). *Preventing Antisocial Behavior*. New York: The Guilford Press.; Reid, J. B., Petterson, G. R. & Snyder, J. (2002). *Antisocial Behaviour in Children and Adolescents*. Washington: American Psychological Association.; Rutter, M., Giller, H. & Hagell, A. (1998) *Antisocial Behavior by Young People*. Cambridge:Cambridge University Press.; Stoff, D. M.,

Breiling, J. & Maser, J. D. (1997) (eds.). *Handbook of Antisocial Behavior*. New York: John Wiley & Sons, Inc.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata tjedno 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA MALODOBNIČKOG PRESTUPNIŠTVA

- okvirni sadržaj kolegija:

Različiti pristupi u definiranju, registriranju i istraživanju maloljetničkog prijestupništva. Teorije i modeli koji objašnjavaju pojavu i razvoj maloljetničke delinkvencije. Metodologija istraživanja i rezultati najvažnijih longitudinalnih studija koje su proučavale pojavu i razvoj kroničnog i nasilnog kriminalnog ponašanja. Struktura i osobitosti maloljetničkih kaznenih djela. Rizični i zaštitni faktori za nastanak kroničnog i nasilnog delinkventnog ponašanja. Uloga obiteljskih, odgojno-obrazovnih i društvenih prilika u razvoju kroničnog i nasilnog maloljetničkog prijestupništva. Utjecaj vršnjačkih skupina i pripadništvo 'bandama' u razvoju kroničnog i nasilnog prijestupništva. Odnos maloljetničkog prijestupništva i "odraslog" kriminalnog ponašanja. Prikaz učinkovitih rehabilitacijskih programa za maloljetne prijestupnike

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s društvenim aspektima malodobničkog prijestupništva te s psihološkim karakteristikama malodobnih prijestupnika.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Eysenck, H. J., Gudjonsson, G. H. (1989.). *The causes and cures of criminality*. New York/London: Plenum Press.; Šakić, V. (1991.). Pregled važnijih teorija kriminalnog ponašanja. *Penološke teme* 6. Ajduković, M. (1989.). *Vrijednosne orijentacije i očekivanja maloljetnih delikvenata*. Zagreb: Narodne novine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA KRIMINALNOG PONAŠANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Posebnosti psihološkog pristupa u definiranju, mjerenju i proučavanju kriminalnog ponašanja. Povijesni prikaz teorijskih pristupa u objašnjavanju kriminalnog ponašanja. Prikaz teorija koje stavljaju naglasak na biološke determinante kriminalnog ponašanja. Psihološke teorije koje kriminalno ponašanje ponajprije objašnjavaju putem procesa učenja – socijalizacijski procesi, obiteljske prilike, odgojno-obrazovni procesi, socioekonomske prilike i dr. Integrirani pristupi koji kriminalno ponašanje objašnjavaju interakcijom ličnosti i procesa učenja. Rizični čimbenici koji uzrokuju i podržavaju agresivno i nasilno ponašanje – Teške tjelesne ozljede i ubojstva –Uloga nasilja u obitelji, sociodemografskih, situacijskih, psiholoških čimbenika (ličnost, kognitivni procesi, intelektualne sposobnosti i dr.) u izvršenju ubojstava i teških tjelesnih ozljeda. Osobitosti imovinskih kaznenih djela i psihološki pristupi u objašnjenju višestrukih, 'kroničnih' počinitelja nenasilnih i nasilnih imovinskih kaznenih djela. Struktura seksualnih kaznenih djela, psihološki pristupi u objašnjenju uzroka i korelata ove vrste kaznenih djela. Psihodijagnostički postupci za predviđanje učestalosti i vrste budućeg kriminalnog ponašanja i primjena tih postupaka u praksi. Uspješnost i ograničenja postojećih pristupa u borbi protiv kriminalnog ponašanja općenito te posebno teških oblika kriminalnog ponašanja (ubojstva, silovanja, razbojništva i dr.)

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s društvenim aspektima kriminalnog ponašanja te s psihološkim karakteristikama kriminalnih osoba.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Eysenck, H. J., Gudjonsson, G. H. (1989.). *The causes and cures of criminality*. New York/London: Plenum Press. Šakić, V. (1991.). Pregled važnijih teorija kriminalnog ponašanja. *Penološke teme* 6. Ajduković, M. (1989.). *Vrijednosne orijentacije i očekivanja maloljetnih delikvenata*. Zagreb: Narodne novine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminararskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PRIMJENJENA SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicije i izvori primjenjene socijalne psihologije. Primjena socijalne psihologije u području socijalnih indikatora. Primjena socijalne psihologije u području zdravlja. Primjena socijalne psihologije u području prometa. Primjena socijalne psihologije u području okoline. Primjena socijalne psihologije u području organizacija. Primjena socijalne psihologije u području obrazovanja. Primjena socijalne psihologije u području prava i zakona. Primjena socijalne psihologije u području politike i javnih odluka. Ograničenja primjenjene socijalne psihologije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje osnova, načela, mogućnosti i ograničenja primjena znanja iz socijalne psihologije u različitim područjima ponašanja. Planiranje i provođenje primjenjenih istraživanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Miell, D. & Wetherell, M. (eds.) (1998). *Doing Social Psychology*. London: Sage; Semin, G. R. & Fiedler, K. (eds.) (1996). *Applied Social Psychology*. London: Sage; Schultz, P. W. & Oskamp, S. (2000). *Social Psychology: an applied perspective*. New Jersey: Prentice Hall.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminararskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

POLITIČKA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovni teorijski pristupi i modeli: Politička socijalizacija; Ličnost i političko ponašanje; Uloga emocija u politici; Modeli odlučivanja i političko ponašanje; Vrijednosti, ideologije i struktura političkih stavova. Međugrupni odnosi i politička promjena: Pripadnost grupi: posljedice na političko ponašanje i stavove; Grupni identitet i politička akcija; Međugrupni sukobi i nasilje, genocid. Međunarodni odnosi: Image teorija i strateške interakcije; Međunarodni sukobi: analiza i rješavanje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje osnovnih pristupa i modela koji objašnjavaju političko ponašanje. Razumijevanje individualnih odrednica političkog ponašanja. Razumijevanje grupnih i međugrupnih odrednica političkog ponašanja. Razumijevanje odrednica političkog ponašanja na međunarodnoj razini. Razumijevanje izvora i načina za smanjivanje sukoba u području politike na razini pojedinaca, grupa, država ili naroda.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Sears, D. O. , Huddy, L., Jervis, R. (Eds) (2003). *Oxford Handbook of Political Psychology*. Oxford: Oxford University press.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA MASMEDIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Glavni je cilj kolegij upoznati studente s osnovama znanosti o društvenoj komunikaciji, s naglasakom na sociopsihološkom pristupu u proučavanju masovnog komuniciranja kao njezinog najvažnijeg oblika.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Pojmovno određene i povijesni razvoj masovnih medija. Vrste masovnih medija i njihov međusobni odnos. Modeli masovne komunikacije. Glavne funkcije masovnih medija. Razlozi korištenja masovnih medija. Utjecaj masovnih medija na pojedinca. Razvoj i osobine publike masovnih medija. Masmedijski *feedback*. Medijska istraživanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Dominick, J. R. (1990), *The Dynamics of Mass Communication*, New York: McGraw Hill (str. 5-72, 388-445, 449-498, 505-555); Berger, A. A. (1995), *Essentials of Mass Communication Theory*, Thousand Oaks: Sage (str. 1-25)

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

KOMUNIKACIJSKA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Pojam komunikacije i povijesni razvoj znanosti o komuniciranju. Glavne značajke i vrste komunikacije. Modeli komuniciranja. Glavni elementi komunikacije prema općeprihvaćenom modelu. Pojam i značajke interpersonalne komunikacije. Razvoj sposobnosti komuniciranja. Uspješna komunikacija. Konverzacija. Persuazija. Oblikovanje i razaranje međuljudskih odnosa.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Glavni je cilj kolegija upoznati studente s osnovama znanosti o ljudskoj komunikaciji, s naglaskom na interpersonalnom komuniciranju kao njezinom temeljnom obliku.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Reardon, K. (1998). *Interpersonalna komunikacija*, Zagreb: Alinea (str.13.-186.); Tubbs, S. L., Moss, S. (1991), New York: McGraw-Hill, Inc. (str. 4.- 27.; 201- 418.); Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). *Interpersonal Communication*, Dubuque: Wm. C. Brown Publishers. (str. 4.-26.)

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

ODNOSI S JAVNOŠĆU

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijesni pregled razvoja odnosa s javnošću i teorijski temelji. Temeljne zadaće i ciljevi odnosa s javnošću. Djelatnici za odnose s javnošću. Odnosi s javnošću unutar organizacije. Mediji i odnosi s medijima. Planiranje, programiranje, komuniciranje i evaluacija odnosa s javnošću. Odnosi s javnošću poslovnih i industrijskih organizacija, politike, neprofitnih udruga i drugih institucija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s područjem odnosa s javnošću te razvijanje vještina primjenjivih u praktičnom radu.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Austin, E. W i Pinkerton, B. E. (2001). *Strategic Public Relations Management*. Mahwah: NJ: Erlbaum Associates; Center, A. H. i Jackson, P. (2002). *Public Relations Practices: Managerial Case Studies and Problems*, NY:Prentice Hall.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Heath, R. i Jennings, B. (2000). *Human communication theory and research: Concepts, contexts, and challenges* (2nd edn), Lawrence Erlbaum; Novak, B. (2001). *Krizno komuniciranje*, Mladost, Zagreb.

- način polaganja ispita:

Usmeni

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA MARKETINGA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovni pojmovi o marketingu. Psihologija i marketing. Potrošačko donošenje odluka. Psihički procesi i osobine potrošača. Segmentacija tržišta. Pozicioniranje proizvoda. Kulturalne i grupne odrednice potrošačkog ponašanja. Situacijske odrednice potrošačkog ponašanja. Komunikacijski procesi. Istraživanja u marketingu.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s osnovnim pojmovima unutar psihologije marketinga te razvijanje vještina primjenjivih u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Milas, G. (2002). *Psihologija marketinga*: skripta. Zagreb: Hrvatski studiji.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Assael, H. (1995). *Consumer behavior and marketing action* (5th ed.). Cincinnati: South-Western College Publishing. Pratkanis, A. i Aronson, E. (1991). *Age of propaganda: The everyday use and abuse of persuasion*. New York: W. H. Freeman. Schiffman, L. G. i Kanuk, L. L. (2000). *Consumer behavior* (7th ed.). Upper Saddle River: Prentice-Hall, Inc. Peter, J. P. i Olson, J. C. (1996). *Consumer behavior and marketing strategy*. Boston: Irwin/ McGraw-Hill. Engel, F. J., Blackwell, D. R. i Miniard, W. R. (1995). *Consumer behavior*. Dryden Press.

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA OBLIKOVANJA I DIZAJNA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovni pojmovi i područja ergonomije. Istraživačke metode i mjerni instrumenti. Dizajn i evaluacija. Vidni i slušni sustav. Kognitivni procesi. Pokazni i kontrolni uređaji. Interakcija čovjek-računalo. Psihološki radni uvjeti. Oblikovanje radnog vremena. Sigurnost, nesreće i pogreške.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s osnovama ergonomije, interdisciplinarne znanosti kojoj je predmet izučavanja čovjek i njegova interakcija s okolicom, strojevima, proizvodima koji se upotrebljavaju za rad ili u svakodnevnom životu.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Kroemer, K. H. E., Grandjean, E. (1999): *Prilagodavanje rada čovjeku*. Zagreb: Naklada Slap.; Wickens, C. D., Gordon, S. E., Liu, Y. (1998). *An Introduction to Human Factors Engineering*. New

York: Adison Wesley Longman; Šverko, B., Jerneić, Ž., ur., (1991). *Ergonomijski aspekti novih tehnologija*. Zagreb: Hrvatsko ergonomijsko društvo; Petz, B. (1987). *Psihološki aspekti ergonomije*. U: *Psihologija rada*. Zagreb: Školska knjiga.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA MENADŽMENTA

- okvirni sadržaj kolegija:

Određenje i značajke menadžmenta. Funkcije i uloge menadžera. Pregled teorije rukovođenja. Sličnosti i razlike menadžera i vođa. Ključne kompetencije u rukovođenju. Stilovi rukovođenja. Uloge i mjesto menadžera u izgradnji i rukovođenju timom. Razumijevanje i upravljanje ponašanjem pojedinca i grupa u organizaciji. Upravljanje učincima pojedinaca i grupa. Upravljanje komunikacijom u organizaciji.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s temeljnim menadžerskim funkcijama i ulogama, te ključnim kompetencijama uspješnog rukovoditelja. Razvijanje vještina primjenjivih u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Robbins, P. S. (1995). *Bitni elementi organizacijskog ponašanja*, Mate, Zagreb; Hunsaker, P. L. (2005). *Management: A Skills Approach*, Prentice E.Hall.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Rijavec, M. (1995.). *Uspješan menadžer: svakodnevne metode upravljanja*. Zagreb: MEP; Consult.Srića, V. (1994.). *Inventivni menadžer*. Zagreb: Croman & MEP Consult.; Tudor, G., Srića, V. (1996.). *Menadžer i pobjednički tim*. Zagreb: MEP Consult.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

VOĐENJE (LEADERSHIP)

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u vođenje (Leadership). Značajke vođenja: koncepti i razine vođenja. Teorije vođenja. Temelji vođenja: uloga crta ličnosti, obilježja pojedinca i vještina. Odnos vođe i podređenih: uloga moći, povjerenja i karakteristika ponašanja. Odlike i kriteriji učinkovitog vodstva. Stilovi vođenja (transakcijsko, transformacijsko, karizmatičko i vizionarsko). Vođenje u različitim kontekstima (poslovnom, političkom, sportskom, vojnom, obrazovnom). Poremećaji i tamna strana vođenja (autoritarnost, narcizam, makijavelizam itd.). Usavršavanje vještina vođenja na osobnoj, grupnoj i organizacijskog razini.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s suvremenim istraživanjima leadershipa te ključnim kompetencijama i obilježjima uspješnog vođe. Stjecanje vještina primjenjivih u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Pierce, J.L. & Newstrom, J.W. (2003). *Leaders & the Leadership Process: Readings, Self-Assessments & Applications*. New York: McGraw-Hill/Irwin.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bass, B.M. (1985). *Leadership and Performance beyond Expectations*. New York: The Free Press.; Caruso, D.R. i Salovey, P. (2004). *The Emotionally Intelligent Manager: How to Develop and Use the Four Key Emotional Skills of Leadership*, Jossey-Bass.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

MENADŽMENT LJUDSKIH POTENCIJALA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovne nastavne teme: uloga ljudskih potencijala u modernoj organizaciji; Analiza posla i radnih zadataka; Načini oglašavanja i regrutiranje zaposlenika; Metode selekcije kadrova; Psihologiski testovi pri selekciji – valjanost selekcijskog postupka; Praćenje zaposlenika i procjena uspješnosti; Sustavi nagrađivanja i motivacija zaposlenika; Profesionalno usavršavanje i profesionalni razvoj; Komunikacija i međuljudski odnosi u organizaciji; Etički i pravni okviri upravljanja ljudskim potencijalima.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Studenti će se upoznati s novijim teorijama teorijskim okvirima upravljanja ljudskim potencijalima te razviti specifične vještine upravljanja kadrovima.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

Kolegij se sastoji od predavanja i manjeg dijela vježbi kroz koje se upoznaje studente s osnovnim tehnikama upravljanja ljudskim potencijalima. Planira se gostovanje psihologa iz prakse koji će neposredno i iskustveno uputiti studente u navedene teme kolegija.

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Noe, R.A., Hollenbeck, J.R., Gerhart, B. & Wright, P.M. (2002). *Human Resource Management*, McGraw-Hill, New York; Petz, B. (1987). *Psihologija rada*, Školska knjiga, Zagreb.;

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bahtijarević-Šiber, F. (1999). *Management ljudskih potencijala*, Golden Marketing, Zagreb.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA IZBORA ZANIMANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Formiranje karijere i odabir zanimanja – određenje područja i osnovnih koncepata.; Povijesni pregled i najnovije promjene u psihologiji izbora zanimanja; Diferencijalne teorije izbora zanimanja; Hollandova tipološko-interaktivna teorija; Razvojne teorije izbora zanimanja; Superova teorija profesionalnog razvoja; Gottfredsonina teorija ograničavanja mogućnosti i kompromisa; Teorije socijalnog učenja; Lentova, Brownova i Hackettina socijalno-kognitivna teorija profesionalnog razvoja; Profesionalni interesi – osnovno određenje, teorijski okvir i doprinos izboru karijere; Mjerenje profesionalnih interesa; Vrijednosti, sposobnosti i osobine ličnosti – određenje, mjerenje i doprinos izboru karijere; Sustav profesionalne orijentacije u Hrvatskoj – profesionalno informiranje i savjetovanje Novi pristupi profesionalnom savjetovanju.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Cilj je ovog kolegija upoznati studente s (1) važnosti izbora zanimanja i planiranja profesionalnog razvoja, (2) s teorijskom podlogom profesionalnom savjetovanju, (3) s osnovnim odrednicama izbora zanimanja i metodama za njihovo mjerenje te (4) s ustaljenim i novim oblicima profesionalnog savjetovanja i informiranja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Savickas, M.L. & Spokane, A.R. (1999). *Vocational Interests: Meaning, Measurement and Counseling Use*. Palo Alto: Davies-Black Publishing.; Brown, D. & Brooks, L. (Eds.) (1996). *Career Development and Choice*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.; Walsh, W.B. & Osipow, S.H. (1986). (Eds.) *Advances in Vocational Psychology Vol.1: The Assessment of Interests*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.; U popis obavezne literature sigurno će biti uključena i *Encyclopedia of Careers*, koja se vrlo skoro očekuje na tržištu u izdanju Jossey-Bass Publishers.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Osipow, S.H. (1983). *Theories of Career Development*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, Inc.; Savickas, M.L. & Walsh, W.B. (1996). (Eds) *Handbook of Career Counseling Career Theory nad Practice*. Palo Alto: Davies-Black Publishing.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PRIMIENJENA RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Temeljne odrednice ranog razvoja djeteta i područja utjecaja. Ekološko-razvojni pristup dječjim potrebama i problemima. Psihološka procjena djeteta. Regulacija i socijalizacija emocija u djetinjstvu. Individualni i okolinski utjecaji na psihosocijalnu prilagodbu djece i adolescenata. Obilježja psihosocijalne prilagodbe djece i adolescenata. Posljedice rata na mentalno zdravlje djece i mladih. Različiti pristupi i metode u radu s djecom i mladima (individualni i grupni rad s djecom, rad s roditeljima, intervencije povezane s školom). Pomoć djeci u specifičnim okolnostima (npr. bez doma, iz netradicionalnih obitelji, iz problematičnih obitelji). Aktualne teme iz psihologije odrasle dobi i starenja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o specifičnim značajkama razvoja pojedinca od djeteta do odrasle dobi. Poznavanje glavnih pristupa i metoda u radu s djecom i mladima.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, posjet institucijama, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Biddulph, S. & Biddulph, S.(2003). *Nove tajne sretne djece*. Zagreb: Mozaik knjiga.; Delač, Hrupelj, J., Miljković, D. i Lugomer Armano, G. ur. (2000). *Lijepo je biti roditelj - priručnik za roditelje i djecu*. Zagreb: Creativa.; Greenspan, S.(2004). *Zahtjevna djeca*. Lekenik: Ostvarenje.; -pojedini znanstveni i stručni radovi iz područja primijenjene razvojne psihologije

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bergman, L.R., Magnusson, D. & El Khouri, B.M.(2003). *Studying individual development in an interindividual context*. London: Lawrence Erlbaum Associates; Goldstein, S. & Brooks, R. (2002). *Raising resilient children*. London: Jessica Kingsley Publishers.; Brajša-Žganec, A. (2003). *Dijete i obitelj: emocionalni i socijalni razvoj*. Jastrebarsko: Naklada slap.; Merrell, K.W. (2003). *Behavioral, social, and emotional assessment of children and adolescents*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.; Smith, J.M. & Smith, D.E.P. (1997). *Child management*. Champaign: Research Press.; Katz, L.G., McClellan, E. (1997). *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije*. Zagreb: Educa.; Despot Lučanin, J (2003). *Iskustva starenja- doprinos teoriji starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Lacković-Grgin, K. (2000). *Stres u djece i adolescenata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Richman, N. (1994). *Komuniciranje s djecom*. Zagreb: Dobrobit.; Žužul, M i Raboteg-Šarić, Z.(ur.) (1992). *Ratni stres u djece: suzbijanje, posljedice i liječenje*. Zagreb: Velebit.; Juul, J. (1995). *Vaše kompetentno dijete*. Zagreb: Educa.; Biddulph, S. (1997). *Tajna sretne djece*. Zagreb: Prosvjeta.; Časopis «Dijete i društvo» - god. 4. br. 1-2. Tema broja: *Djeca svjedoci rata –10 godina kasnije*.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

RAZVOJNE TEŠKOĆE DJECE I MLADIH

- okvirni sadržaj kolegija:

Specifičnosti psihologijskog ispitivanja djece: Osnovne značajke psihologijskog intervjua s djecom i roditeljima, Standardne tehnike za psihologijsko ispitivanje djece, Procjena adaptivnog ponašanja, socijalnog i emocionalnog razvoja, Ispitivanje razvojne razine dojenčadi i male djece, Separacija u ranoj dobi, Emocionalna inteligencija, Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj, Psihosomatske smetnje dječje dobi, Tugovanje i gubitak, Reakcije djece na rastavu roditelja, Poremećaji prehrane, spavanja,

kontrola sfinktera, Agresivno ponašanje, prevencija i kontrola, Smetnje ponašanja i disfunkcija socijalizacije. Krizna situacija u adolescenata, Kronično bolesno dijete

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata sa razvojnim teškoćama dječje i mladenačke dobi koje se najčešće sreću u praksi kliničkog psihologa. Stjecanje vještina praktičnog rada s djecom i njihovim roditeljima. Stjecanje vještina primjene dijagnostičkih i terapijskih tehnika na osnovu odgovarajuće teorijske podloge. Praćenje praktičnog rada kliničkog psihologa, prisustvovanje radu s djecom na konkretnim slučajevima koji će se nakon toga prikazati i razmatrati u okviru seminarskog dijela nastave.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Zeanah, C. H. (1993): *Handbook of Infant Mental Health*. New York: The Guilford Press; Schroeder, C.S., Gordon, B.N. (1991): *Assessment and treatment of childhood problems*. New York: The Guilford Press; Nikolić, S. (1993): *Zaštita duševnog zdravlja mladih*. Medicinska naklada. Zagreb. Gruden, Z. (1996): *Dječja psihoterapija*. Medicinska naklada Zagreb. Ouklander, V. (1996): *Put do dječjeg srca*, Školska knjiga, Zagreb.; Kocijan Hercigonja, D. (1997): *Hiperaktivno dijete*, Zagreb, Naklada Slap.; Bastašić, Z. (1995): *Pubertet i adolescencija*, Zagreb, Školska knjiga; Nietzel, M. T., Douglas A. Bernstein Richard Milich (2001): *Uvod u kliničku psihologiju*, Slap, Zagreb. *U pripremi ispita koristiti će se odabrani dijelovi navedenih publikacija.*

- način polaganja ispita:

usmeni ispit, pismeni izvještaji

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

DJEČJA PRAVA I DRUŠTVENA SKRB O DJECI

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijest dječjih prava. Ujedinjeni narodi o pravima djeteta. Temeljni oblici zaštite prava djeteta. Etički kodeks istraživanja s djecom. Značaj različitih ekoloških sustava za zadovoljenje dječjih potreba i prava. Nositelji i mogućnosti ostvarivanja dječjih prava u Hrvatskoj. Participacija djece u vlastitom razvoju i provođenje dječjih prava. Temeljni kriteriji nadgledavanja prava djeteta. Vrste i zastupljenost kršenja dječjih prava u Hrvatskoj. Zastupljenost dječjih prava u državnim ustanovama koje brinu o djeci i mladeži.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Ovladavanje temeljnim znanjima o dječjim pravima, kršenju dječjih prava te kriterijima nadgledavanja dječjih prava u Hrvatskoj.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Hrabar, D., Vizek-Vidović, V., Čaldarević, O., Žižak, A. (1999). *Utvrđivanje osnovnih kriterija za nadgledanje Konvencije o pravima djeteta*. Zagreb: Udruga za inicijative u socijalnoj politici i Centar za prava djeteta.; Kuterovac Jagodić, G., Kersteš, G., Marušić, I. i Vizek-Vidović, V. (ur.) (2003). *Poimanje djeteta i percepcija dječjih prava u Hrvatskoj*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.; Maleš, D. Stričević, I. (ur.) (2000). *Mi poznajemo i živimo svoja prava-priručnik za odgoj i obrazovanje o pravima djeteta u osnovnoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Konvencija o pravima djeteta. (2000). Zagreb: Udruga za inicijative u socijalnoj politici i Centar za prava djeteta.; *Svijet dostojan djece*. (2002). Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.; Hrabar, D., Vizek-Vidović, V., Žižak, A. (2001). *Monitoriranje prava djeteta na slobodno izražavanje vlastitog mišljenja*. Zagreb: Udruga za inicijative u socijalnoj politici i Centar za prava djeteta.; Uzelac, M. (ur) (2000). *Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj*. Zagreb: UNICEF.; Ruxton, S. (1996). *Children in Europe*. London: NCH Action for children.; *Imati prava-Izboriti prava* (2000). Zagreb: Ministarstvo rada i socijalne skrbi.; Ivanišević, G.(ur.) (2002). *Prava djeteta kao pacijenta*. Zagreb: Hrvatski liječnički zbor.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA BRAKA I OBITELJI

- okvirni sadržaj kolegija:

Ljubav; Etape predbračnih odnosa; Intimnost u braku; Bračna odanost; Komuniciranje u braku; Bračna seksualnost; Ljubomora u braku; Bračni sukobi; Bračna kvaliteta; Sučelje rad-brak i obitelj; Roditeljstvo; Bračna nestabilnost, Djeca razvedenih roditelja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s temeljnim psihološkim dimenzijama bračnog i obiteljskog života.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminari i izvještaji o istraživanju, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Bird, G. i Mellville, K. (1994). *Families and Intimate Relationships*. NY: Mc Graw-Hill; Hendrick, C. i Hendrick, S. (ed.) (2000). *Close Relationships*. Sage Publications

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA OVISNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Etiologija zlorabe sredstava ovisnosti, Društvena uvjetovanost širenja ovisnosti, Utjecaj droga na psihičke funkcije, Razvoj kliničke slike ovisnosti. Strategija suzbijanja zlorabe droga u zajednici. Pristupi prevenciji, tretmanu i rehabilitaciji ovisnika. važnost obitelji u prevenciji ovisnosti.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Opće kompetencije: Osposobiti se suvremenom spoznajom o kompleksnom fenomenu zlorabe sredstava ovisnosti kako bi svaki pojedinac mogao lakše definirati svoje mjesto i ulogu u davanju doprinosa u okviru općih mjera suzbijanja tog problema. *Specifične:* Dobivenim znanjima i vještinama imati kompetentnost za neposredno sudjelovanje u organizaciji preventivnih programa s malima kao i za provođenje individualnog (obiteljskog) savjetovanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Sakoman, S. (2001). *Društvo bez droge?* Zagreb: Biblioteka Studije.; Sakoman, S. (1995). *Doktor, je li istina da trava čisti pluća?* Zagreb: SysPrint.; Sakoman, S. (1995.). *Zloraba droga u Republici Hrvatskoj i pristup suzbijanju*. U: R. Schwebel. *Reči ne nije dovoljno*. Zagreb: SysPrint.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Frances, R.J., Miller, S.I. (Ur.) (1998). *Clinical textbook of addictive disorders*. New York: The Guilford Press.; Kušević, V. (1990). *Zloupotreba droga*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.; Maisto, S. A., Galizio, M., Connors, G. J (1995.). *Drug Use and Abuse*. USA: The Harcourt Press.; Thombs, D.L. (1999). *Introduction to addictive behaviors*. New York: The Guilford Press.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

VOJNA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijesni pregled razvitka vojne psihologije u svijetu i u nas. Psihološke osobitosti vojne organizacije. Psihološke pripreme vojnika. Psihička bojna spremnost (bojni moral). Psihologija zapovjedničkog ponašanja. Bojne stresne reakcije i posttraumatski stresni poremećaj kod sudionika rata. Psihološki aspekti ratnog zarobljeničtva. Psihološke operacije (psihološki rat). Posebne grane vojne psihologije (vojno-zrakoplovna, vojno pomorska, psihologija specijalnih postrojbi).

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanstvenih spoznaja suvremene vojne psihologije, poglavito zemalja zapadnih demokratskih sustava, uz pregled stanja i dostignuća u tom području obrambenog sustava Republike Hrvatske.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Gal, R., Mangelsdorff, A. D. (Eds.) (1991.). *Handbook of Military Psychology*. New York: John Willey and Sons; Pavlina, Ž. i Komar, Z. (Ur.) (2000). *Vojna psihologija: Priručnik za hrvatske časnike*. Zagreb: Ministarstvo obrane Republike Hrvatske.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Serijska publikacija Ministarstva obrane RH iz područja vojne psihologije. Izabrane vojnopsihologijske rasprave domaćih i stranih znanstvenika.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarškog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

STRUKTURNO-KEMIJSKE PROMJENE U MOZGU I PONAŠANJU

- okvirni sadržaj kolegija:

"Snaga sinapsi i slabost uma!" – sinaptička organizacija ljudskog mozga i primjeri njezine disfunkcije. "Ima li mozak spol i kamo to vodi?" – da li stvarno postoje obrasci spolno specifičnog ponašanja i u kojoj mjeri su oni određeni strukturnim razlikama u mozgu. "Ima li mozak svakog čovjeka svoje posebno lice?" – u kojoj mjeri osobnost ovisi o karakterističnoj građi mozga svakog pojedinca. "Mijenja li televizija um?" – utjecaj psihosocijalnog okruženja na strukturu mozga. "Zašto mozak stari?" – u kojoj mjeri su promjene u osobnosti tijekom starenja vezane uz strukturne promjene u mozgu i mogu li se one spriječiti. "Zašto rezultati neuroznanstvenika teško dolaze do škole?" – kako omogućiti da rezultati znanstvenih istraživanja postanu pristupačniji i ugrade se u "obične" životne situacije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz specifičnih tema u kojima se prikazuje utjecaj bioloških čimbenika na ponašanje, te utjecaj okoline na promjene strukture mozga. Stjecanje sposobnosti prepoznavanja zahtjeva i primjene spoznaja u edukacijskom i socijalnom radu, te u pristupu osobama sa poremećajem ponašanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

"Temelji neuroznanosti", Judaš M. i Kostović I. aut., MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001; Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002; "Principles of neural science" 4. izdanje, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur., Elsevier, 2000.; "Fundamental neuroscience", Zigmond M.J. i sur. aut., Academic Press, 1999; U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika.

- način polaganja ispita:

pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

NEUROBIOLOGIJA EMOCIJA I VIŠIH SPOZNAJNIH FUNKCIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

"Kako vidimo da je mozak sretan?" – načini organizacije neuralnih krugova vezanih uz emocije i motivaciju, te razlike u funkcionalnoj organizaciji kod različitih osobnosti i u različitim psihopatološkim stanjima. "Kako mozak govori i zasto nekad to radi pogresno?" – evolucijski aspekti pojave jezičnih funkcija i njihova neurobiološka podloga. "Ne vidjeti zlo!" – neurobiologija svijesti i rasprava o pitanju da li svijest uopće ima biološku podlogu. "Theory of mind" – neurobiologija konceptualnog razumijevanja i važnost u razvoju napredne civilizacije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Obraditi izabrane teme vezane uz biološku podlogu psihičkih funkcija koje su posebno razvijene u ljudskom ponašanju

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

"Temelji neuroznanosti", Judaš M. i Kostović I. aut., MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001 (B, 600 str.); Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002 (A, 400 str.); "Principles of neural science" 4. izdanje, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur., Elsevier, 2000 (B, 1000 str.); "Fundamental neuroscience", Zigmond M.J. i sur. aut., Academic Press, 1999 (B, 1200 str.); "Evolution of the mind, creation of the self", Eccles J., aut., Routledge London-New York, 1989 (A, 282 str.); *U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika*

- način polaganja ispita:

pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

NOVIJI MODELI INTELEKTA

- okvirni sadržaj kolegija:

Tri-razinska teorija kognitivnih sposobnosti J.B. Carrolla. Triarhična teorija inteligencije R.J. Sternberga. Teorija višestrukih inteligencija H. Gardnera. Pristupi kognitivne psihologije u postavljanju modela inteligencije. Odnos inteligencije s jednostavnom i složenom obradom podataka u kognitivnom sustavu. Umjetna inteligencija i modeli intelekta. Promjene intelekta tijekom života. Novija poimanja biološke osnove intelekta. Emocionalna inteligencija kao granično područje inteligencije i osobina ličnosti. Inteligencija i njoj bliske pojave intelektualnog funkcioniranja: mentalna retardacija, darovitost, kreativnost, obrazovanje, mudrost, kultura.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanja znanja iz odabranih tema vezanih uz novija istraživanja i modele intelekta

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Gardner, H., Kornhaber, M.L., Wake, W.K. (1999). *Inteligencija: Različita gledišta*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 139-260); Zarevski, P. (2000). *Struktura i priroda inteligencije*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str.13-34, 55-91); Sternberg, R.J. (Ed.) (2000). *Handbook of intelligence*. Cambridge, UK: Cambridge University Press. (str. 92-176, 245-422, 611-651); Flanagan, D.P., Genshaft, J.L. & Harrison, P.L. (1997). *Contemporary intellectual assessment: theories, tests, and issues*. New York: The Guilford Press. (str. 92-131, 247-268)

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

DIJAGNOSTIČKI KRITERIJI U KLINIČKOJ PRAKSI

- okvirni sadržaj kolegija:

Kliničko ispitivanje poremećaja vezanih uz psihoaktivne tvari kliničko ispitivanje shizofrenije i drugih psihotičnih poremećaja. Kliničko ispitivanje poremećaja raspoloženja. Kliničko ispitivanje anksioznih poremećaja. Kliničko ispitivanje somatoformnih poremećaja. Kliničko ispitivanje seksualnih poremećaja i poremećaja spolnog identiteta. Kliničko ispitivanje poremećaja ličnosti. Kliničko ispitivanje ostalih češćih poremećaja u kliničkoj praksi.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Detaljnije upoznavanje studenata s najvažnijim dijagnostičkim kriterijima koji se primjenjuju u kliničkoj praksi i njihovo osposobljavanje za primjenu tih kriterija u praktičnom radu

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit uz samostalan izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOŠKI TRETMANI U KLINIČKOJ PRAKSI

- okvirni sadržaj kolegija:

Pregled psiholoških tretmana u kliničkoj praksi. Psihološki tretmani depresije. Psihološki tretmani straha i anksioznosti. Psihološki tretmani seksualnih disfunkcija. Psihološki tretmani interpersonalnih problema. Psihološki tretmani opsesivno-kompulzivnih poremećaja. Psihološki tretmani bračnih problema. Psihološki tretmani shizofrenije. Psihološki tretmani ovisnosti. Ispitivanje učinkovitosti psiholoških tretmana

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Detaljnije upoznavanje studenata s najvažnijim psihološkim tretmanima koji se mogu primjenjivati u kliničkoj praksi te stjecanje sposobnosti odabira prikladnog tretmana pojedinim praktičnim zahtjevima

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit uz samostalan izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PREVENTIVNA ZDRAVSTVENA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Psihosocijalni posrednici zdravlja. Psihosocijalne i kognitivne odrednice zdravstvenog ponašanja. Stavovi, komunikacijske teorije i zdravstveno ponašanje. Mogućnosti utjecaja na promjene zdravstvenog ponašanja. Poticanje individualnih promjena zdravstvenog ponašanja. Poticanje promjena zdravstvenog ponašanja pučanstva. Psiholozi u javnozdravstvenim pristupima očuvanja zdravlja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz preventivne zdravstvene psihologije. Stjecanje vještine osmišljavanja i provođenja preventivnog rada.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Havelka, M. (2002). *Zdravstvena psihologija*, Naklada Slap, Jastrebarsko

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

KLINIČKA NEUROPSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Povijest kliničke neuropsihologije. Neurološke bolesti i poremećaji i njihov utjecaj na kognitivne funkcije - metode i tehnike procjene u kliničkoj neuropsihologiji. Cerebralna asimetrija funkcija. Frontalni režnjevi i neuropsihologijska procjena. Temporalni režnjevi i neuropsihologijska procjena.

Parijetalni reženjevi i neuropsihologijska procjena. Okcipitalni reženjevi i neuropsihologijska procjena. Postupci u opsegu i vrsti neuropsihologijske procjene i izbor neuropsihologijskih baterija i testova. Neuropsihologijski testovi i baterije testova za odrasle osobe po funkcionalnim područjima.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz kliničke neuropsihologije te razvijanje sposobnosti i vještina primijene tih znanja u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Galić, S. (2002). *Neuropsihologijska procjena*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

David, A. S. i Cutting, J. C. (ur.) (1994). *The neuropsychology of schizophrenia*. Hove: Lawrence Erlbaum Associates; Walsh, K. W. (1978). *Neuropsychology: A clinical approach*. Edinburgh: Churchill Livingstone; Deutch Lezak, M. (1983). *Neuropsychological assessment* (2nd ed.). New York: Oxford University Press

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA BOLI

- okvirni sadržaj kolegija:

Bol kao osobno iskustvo. Vrste boli. Reakcije na bolni podražaj. Fiziologija boli. Psihološka stanja i bol. Sociokulturološke odrednice boli. Teorije boli. Mogućnosti i svrha mjerenja boli. Paradoksalni oblici boli. Psihološke metode terapije boli. Ostale metode terapije boli.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje znanja važnih za razumijevanje boli i njenih utjecaja, te upoznavanje s metodologijom za njeno izučavanje primjenom eksperimentalnih i kliničkih postupaka.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Havelka, M. (2002). *Zdravstvena psihologija*, Naklada Slap, Jastrebarsko (poglavlje 7: O boli); Wall, P.D. & Melzack, R. (1999) *Textbook of Pain*, Churchill Livingstone,

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOONKOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Prevenција i vrste tumora. Dijagnosticiranje i liječenje tumora. Psihosocijalne posljedice tumora. Kontrola i tretman boli onkoloških pacijenata. Empatija kao važna komunikacijska vještina u radu s onkološkim pacijentima. Specifične vrste tumora: Tumori kod djece; Tumor dojke. Medicinska i psihološka skrb o umirućim pacijentima. Komunikacija s ožalošćenim. Psihološke posljedice rada s onkološkim pacijentima (sindrom izgaranja na poslu).

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje specifičnih znanja iz područja psihoonkologije te stjecanje sposobnosti primijene tih znanja u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Holland, J.C. & Rowland, J.H. (1991). *Handbook of Psychooncology: Psychological Care of the Patient With Cancer*. Oxford University Press.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Nakić, M. i Čepulić, M. (1982). *Zaštita djece s malignim oboljenjima*. Zagreb: Arhiv za zaštitu majke i djeteta.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHONEUROIMUNOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija psihoneuroimunologije. Pregled razvoja psihoneuroimunologije. Osnove funkcioniranja imunološkog sustava. Interakcija živčanog, endokrinog i imunološkog sustava. Teorije «mind-body» povezanosti. Utjecaj psiholoških procesa na rad imunološkog sustava (utjecaj i učinci stresa, depresije, humora). Postupci za poboljšanje rada imunološkog sustava.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanja znanja iz psihoneuroimunologije.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Glaser, R. & Kiecolt-Glaser, J. (Eds) (1994). *Handbook of Human Stress and Immunity*. San Diego, CA: Academic Press; Nazu, A.M. et al (Ed.) (2003). *Handbook of psychology*, Volume 9, John Wiley & Sons.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Ader, R., Felten, D. & Cohen, N.(Eds.) (2000). *Psychoneuroimmunology* (3rd Edition). N.Y.: Academic Press.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

BIHEJVORALNA KARDIOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnove poznavanja srčanožilnog sustava i njegovog funkcioniranja. Psihosocijalni činitelji rizika za srčanožilne bolesti: Utjecaj stresa na srčanožilne poremećaje; Tipovi ponašanja, emocionalna stanja, osobine ličnosti, rizična zdravstvena ponašanja i srčanožilne bolesti. Psihološke reakcije na srčanožilne bolesti. Psihološki aspekti presađivanja srca i operacija na srcu. Psihološke intervencije za srčanožilne bolesti: mijenjanje A tipa ponašanja; bihevioralne i kognitivne tehnike za promjenu ponašanja; psihološke intervencije za povećanje socijalne podrške i smanjenje stresa (antistres trening); vođenje grupa podrške; savjetovanje oboljelih i članova obitelji; tehnike za smanjenje hipertenzije; psihološke intervencije tijekom hospitalizacije srčanog bolesnika; psihološke intervencije kod pacijenta s infarktom miokarda.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz područja bihevioralne kardiologije te psiholoških istraživanja povezanih s ovim područjem

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Allan, R. & Scheidt, S. (Eds.) (1996). *Heart and mind: The practice of cardiac psychology*. Washington, DC: American Psychological Association.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Sweet, J. J., Rozensky, R.H. & Tovian, S. M. (Eds.) (1991). *Handbook of Clinical Psychology in Medical Setting*, New York: Plenum; Asterita, M. F. (1985). *The physiology of stress*. (pp. 7-34). New York: Human Sciences Press; Belar, C. D., & Deardorff, W. W. (1995). *Clinical health psychology in medical settings: A practitioner's guidebook*. (pp. 1- 11). Washington, DC: American Psychological Association.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA STARENJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Starenje naroda i starenje pojedinca. Teorije starenja. Biološko, psihološko i socijalno starenje. Promjene u sposobnostima u starenju. Socijalna prilagodba i ličnost u starenju. Metode istraživanja starosti i starenja. Komunikacija sa starijim osobama. Psiholog u skrbi za starije ljude.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz područja psihologije starenja te stjecanje sposobnosti primijene tih znanja posebice u području skrbi i rada sa starijim osobama.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Despot Lučanin, J. (2003.) *Iskustvo starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Despot Lučanin, J. (1998.) *Zdravstvena psihologija i starenje*. U: Havelka M. (ur.). *Zdravstvena psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.; Havelka, M. i Despot Lučanin, J. (1990.) *Psihologija starenja*. U: Duraković Z. i sur. *Medicina starije dobi*. Zagreb: Naprijed.; Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001.) *Psihologija odrasle dobi i starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA REHABILITACIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Istraživanja unutar psihologije rehabilitacije. Uloga psihologa u rehabilitaciji osoba s tjelesnim ili kognitivnim oštećenjem u odnosu na druge članove rehabilitacijskog tima. Procjena oštećenja i preostalih mogućnosti. Posljedice smanjenih tjelesnih i kognitivnih sposobnosti na kvalitetu života osoba s oštećenjem. Psihološke intervencije za poboljšanje prilagodbe na oštećenje. Psihološke intervencije za povećanje motivacije za slijeđenje programa rehabilitacije. Psihološke intervencije za poboljšanje međuljudskih odnosa i socijalno funkcioniranje osoba s tjelesnim ili kognitivnim oštećenjem. Psihološke intervencije za kontrolu boli. Psihološke intervencije za prilagodbu radnog mjesta osobi s tjelesnim ili kognitivnim oštećenjem. Edukacija drugih stručnjaka iz područja psihologije rehabilitacije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje širokih znanja iz područja psihologije rehabilitacije te vještina primijene psihologijskih spoznaja i tehnika u rehabilitacijskom postupku.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Frank, R., & Elliott, T.(eds.) (2000). *Handbook of rehabilitation psychology*. Washington DC: APA Press.(odabrana poglavlja).

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Weed, R. & Field, T. (1990). *Rehabilitation consultants's handbook*. Athens, GA: Elliott & Fitzpatrick.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOFARMAKOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Antipsihotici (tipični, atipični). Antidepresivi (triciklici, IMAO, SIPPS). Anksiolitici (benzodiazepinski, nebenzodiazepinski). Drugi psihofarmaci. Štetni učinci i nuspojave u primjeni psihofarmaka. Osnovni koraci u psihofarmakoterapiji. Rezultati empirijskih istraživanja iz psihofarmakoterapije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje općih znanja iz područja psihofarmakologije te znanja nužnih sudjelovanje u terapijskim tretmanima i intervencijama u kojima su prisutni psihofarmaci.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Preston, J.D. at al. (eds.) (2004). *Handbook of clinical psychopharmacology for therapists*. New Harbinger (odabrana poglavlja).

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bulat M, Geber J, Lacković Z. (2001). *Medicinska farmakologija*. Medicinska naklada, Zagreb, -

- način polaganja ispita:

Izrada seminaraskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

RAD S UČENICIMA S POSEBNIM POTREBAMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Kroz predavanja se obrađuju specifičnosti rada s djecom koja imaju različite vrste teškoća u razvoju, ponašanju i emocionalnom izražavanju, te s darovitom djecom. Seminaraski dio kolegija ostvaruje se kroz praćenje rada u praksi.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz područja rada s učenicima s posebnim potrebama. Stjecanje vještina nužnih za rad s tim oblicima učeničkih populacija

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 vježbi, uz hospicije, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Vizek-Vidović, V., Rijavec, Vlahović-Štetić, V., Miljković, D., M. (2003). *Psihologija obrazovanja*, Zagreb, str. 41.-140; Davis, R.D., Braun, E.M. (2001). *Dar disleksije*, Zagreb; Kocijan-Hercigonja, D., Buljan-Flander, G., Vučković, D. (2002). *Hiperaktivno dijete*, Zagreb, 2002; Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998). *Darovito je, što ću s njim?*, Zagreb; Cvetković-Lay, J., Pečjak, V. (2004). *Možeš i drugačije*, Zagreb.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu samostalnog izvještaja

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA ODRASLIH

- okvirni sadržaj kolegija:

Kroz predavanja se obrađuju specifičnosti učenja i poučavanja odraslih, te identifikacija obrazovnih potreba, izrada plana i programa obrazovanja, evaluacija obrazovnog procesa. Seminaraski dio kolegija usmjeren je na proučavanje konkretnih planova i programa obrazovanja odraslih

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i uvida u područje i istraživanja u području obrazovanja odraslih osoba. Stjecanje vještina potrebnih za sudjelovanje u procesu obrazovanja odraslih

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Vizek-Vidović, V., Rijavec, Vlahović-Štetić, V., Miljković, D., M., (2003). *Psihologija obrazovanja*, Zagreb, 2003., str. 322.-468; Andrić, V., Matijević, M., Pastuović, N., Pongrac, S., Špan, M. (1985). *Andragogija*, Zagreb.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

EKOLOŠKA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Upoznavanje s područjem interesa ekološke psihologije, pregled razvoja osnovnih pravaca i teorija, funkcija ekološke psihologije. Percepcija prostora – pažnja, subjektivni doživljaj okoline, «osjećaj prostora». Dinamika kognitivne organizacije prostora, Kognitivne mape, Simboli u prostoru. Emocionalno doživljavanje prostora, čimbenici pozitivnog i negativnog vrednovanja okoline. Dizajn stambenih i radnih prostora; karakteristike zatvorenih i otvorenih prostora. Personalizacija prostora, osobni prostor. Utjecaj fizikalne okoline na prosocijalna i antisocijalna ponašanja. Stres vezan uz radnu i privatnu okolinu, načini suzbijanja okolinskog stresa. Razvoj percepcije okoline, međukulturalne i spolne razlike u percepciji okoline. Pregled mogućnosti koje pruža kompjutorska simulacija prostora.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Dati pregled istraživanja u kontekstu razvoja ekološke psihologije i objasniti osnovne pojmove i zakonitosti interakcije ljudi i fizičke okoline. Stjecanje vještina primjenjivih u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Garling, T. and R. Golledge [Ur.] (1993). *Behavior and Environment: Psychological and Geographical Approaches*. Amsterdam: North Holland. (odabrana poglavlja 80 stranica); Kaplan, S. and R. Kaplan (1982). *Cognition and Environment*. NY: Praeger. (odabrana poglavlja 50 stranica); Stokols, D. and I. Altman [Ur.] (1987). *Handbook of Environmental Psychology*. New York: Wiley. (odabrana poglavlja 120 stranica).

- način polaganja ispita:

Pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA UMJETNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Kroz predavanja se obrađuje psihologija stvaralačkog procesa, emocije i njihova uloga u stvaralaštvu, motivacija za stvaralaštvo i umjetnost, interpretacija umjetnosti prema psihoanalizi i humanističkoj psihologiji, psihopatologija i umjetnost, a potom i simboličko značenje boja, likova, prostora, vremena i pokreta, utjecaj boja na emocije, erotika i seks u umjetnosti, te psihologija humora. Na seminarskom dijelu kolegija proučavaju se psihografije poznatih umjetnika.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanja znanja iz psihologije umjetnosti. Razmatranje psiholoških faktora i procesa uključenih u kreativno stvaralaštvo

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Arnheim, R. (1984). *Toward a psychology of art*, California Press; Arnheim, R. (1986). *New essays on the psychology of art*, London; Pečjak V. (1987). *Misliti, delati, živeti ustvarjalno*, Ljubljana; Pečjak, V. (2001). *Putevi do novih ideja*, Ljubljana. Stanojević, V. (1990). *Tragedija genija*, Beograd-Zagreb; Trstenjak, A. (1987). *Čovek i boje*, Beograd.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

DJEČJA NEUROPSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Specifičnosti neuropsihologijskog ispitivanja djece. Uloga opažanja u neuropsihologijskoj procjeni djece. Neuropsihologijsko ispitivanje razvojnih poremećaja. Testovi za neuropsihologijsko ispitivanje kognitivnih funkcija u djece nakon mozgovnih oštećenja. Ispitivanje emocionalnih promjena u djece nakon mozgovnih oštećenja. Minimalna mozgovna disfunkcija. Psihološki tretmani djece i obitelji.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja u specifičnom području neuropsihologijskog ispitivanja i tretmana djece. Upoznavanje s dominirajućim instrumentarijem u ovom području istraživanja i praktičnog rada

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Alyward, G.P. (1997). *Infant and early childhood neuropsychology*. New York: Plenum Press.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Nelson, C.A. & Luciana, M. (1999). *Handbook of developmental cognitive neuroscience*. Cambridge: A Bradford book, The MIT Press.; Teeter, A.P. & Semrud-Clikeman, M. (1997). *Child neuropsychology: Assessment and interventions for neurodevelopmental disorders*. Boston: Allyn and Bacon.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

NEUROPSIHOLOGIJSKA REHABILITACIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Teorije oporavka mentalnih funkcija nakon mozgovnih oštećenja. Osnovne postavke neuropsihologijske rehabilitacije. Važnost interdisciplinarnog pristupa u neuropsihologijskoj rehabilitaciji. Neuropsihologijska rehabilitacija deficita pažnje. Neuropsihologijska rehabilitacija deficita mišljenja. Neuropsihologijska rehabilitacija perceptivnih deficita. Neuropsihologijska rehabilitacija vizuoprostornih i konstrukcijskih deficita. Neuropsihologijska rehabilitacija deficita učenja i pamćenja. Neuropsihologijska rehabilitacija ekspresivnih funkcija. Neuropsihologijska rehabilitacija deficita izvršnih funkcija. Važnost dijagnostike i psihološkog tretmana promjena ličnosti nakon mozgovnih oštećenja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja iz područja neuropsihologijske rehabilitacije. Upoznavanje s specifičnostima pojedinih oblika neuropsihologijske rehabilitacije.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Sohlberg, M.M. & Mateer, C.A. (2001). *Cognitive rehabilitation – An integrative neuropsychological approach*. New York: The Guilford Press.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Meier, M.J., Benton, A.L. & Diller, L. (1987). *Neuropsychological rehabilitation*. Edinburgh: Churchill Livingstone.; Seron, X. & Deloche, G. (1989). *Cognitive approaches in neuropsychological rehabilitation*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.; Wilson, B.A. (1987). *Rehabilitation of memory*. New York: The Guilford Press.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA SPAVANJA I BUDNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Cirkadijurni ritmovi. Ontogeneza i filogeneza spavanja. Osnovni mehanizmi regulacije spavanja i budnosti. Faktori koji utječu na karakteristike spavanja. Metode za ispitivanje spavanja. Pospanost,

deprivacija i restrikcija spavanja. Spavanje adolescenata. Spavanje i smjenski rad. Poremećaji spavanja. Higijena spavanja.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s psihološkim, biološkim i bihevioralnim aspektima budnosti i spavanja, njihovim međusobnim odnosima te karakteristikama zdravog i poremećenog spavanja

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Dement W. C. , Vaughan C. (2000). *A Promise of Sleep*. New York: Dell Publishing; Pressman M. R., Orr W. C., eds. (1997). *Understanding Sleep. The evaluation and treatment of Sleep Disorders*. Washington, DC: APA; Carskadon M. A., ed. (2002). *Adolescent Sleep Patterns. Biological, Social, and Psychological Influences*. Cambridge: Cambridge University Press; Sleep Research Society (1997) *Basics of Sleep Behavior*. WebSciences International and Sleep Research Society. Dostupno na URL <http://www.sleephomepage.org/sleepsyllabus/sleephome.html>

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PENOLOŠKA PSIHOLOGIJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicija, ciljevi i metode penološke psihologije. Područja primjene penološke psihologije. Psihosocijalna klima. Posljedice boravljenja u penološkim ustanovama. Penološki tretmani. Rad psihologa u penološkim ustanovama. Alternativne sankcije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje područja penološke psihologije i područja rada psihologa u penološkim ustanovama. Znanje odrednica psihosocijalne klime u penološkim ustanovama. Znanje penoloških tretmana. Razumijevanje osobitosti rada psihologa u penološkim ustanovama.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, pismeni i usmeni ispit, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Ashworth, A. & Wasik, M. (eds.) (1998) *Fundamentals of Sentencing Theory*, Oxford:Clarendon Press.; Bottoms, A. E. et al (2001) *Community Penalties: change and Challenge*, Devon: Willan Publishing.; Garland, D. (1990) *The Culture of Control: Crime and Social Order in Contemporary Society*, Oxford: Clarendon Press.; Light, R. (1992) (ed.) *Prisoners' Families*, Bristol: Bristol Centre for Criminal Justice.; McGuire, J. (1995) *What works: Reducing Re-offending*, Chichester: John Wiley and Sons.; Mejovšek, M. (2002) *Uvod u penološku psihologiju*, Jastrebarsko:Naklada Slap.; Mequire, M., Morgan, R. & Reiner, R. (eds.) (2002) *The Oxford Handbook of Criminology*, (2nd edition), Oxford: oxford University Press.; Morris, N. & Tonry, M. (1990) *Between Prison and Probation*, New York: Oxford University Press.; Walker, N. (1991) *Why punish?* Oxford:Oxford University Press.; Sapsford, R. (1983) *Life Sentence Prisoners*, Milton Keynes: Open University Press.; Shaw, R. (1992) *Prisoners' Children: What are the Issues?*, London: Routledge.; Spraks, R., Bottoms, A. E. & Hay, W. (1996) *Prisons and the Problem of Order*, Oxford: Oxford University Press.; Worrall, A. (1997) *Punishment in the Community: the Future of Criminal Justice*, London: Longman.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA DIPLOMACIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u osnove diplomacije. Povijest diplomacije. Poveznice između psihologije i diplomacije. Školovanje i odabir kadrova za diplomaciju. Psihološki profil uspješnog diplomata. Metode i tehnike pregovaranja. Preventivna diplomacija. Razrješavanje sukoba - psihološka priprema i podrška. Metode i tehnike posredovanja. Narav etničkih i kulturnih sukoba. Oporavak i pomirenje poslije sukoba.

Psihološki doprinosi međunarodnim pregovorima, prevenciji sukoba i svjetskom miru. Dvojbe u procesu donošenja odluka.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s osnovama diplomacije kao i njenom odnosu spram psihologije. Analiziranje spoznaja, metoda i tehnika razvijenih unutar psihologije koji najviše doprinose uspjehu diplomacije.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Nick, S. (1997). *Diplomacija, metode i tehnike*, Barbat, Zagreb.; Gärling, T. i sur. (2000). *Diplomacy and Psychology: Psychological Contributions to International Negotiations, Conflict Prevention, and World Peace*, International Journal of Psychology 35(2): 81-86

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA PREGOVARAVANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u psihologiju pregovaranja. Metode i tehnike pregovaranja. Različiti oblici sukoba. Razrješenje sukoba. Psihologija uvjeravanja. Povijesni pregled međunarodnih sukoba i njihove razrješenja. Pregovaranje u međunarodnoj trgovini i investicijama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s osnovama psihologije pregovaranja te doprinosom psihologije razrješenju sukoba.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Watkins, Michael; Rosegrant, Susan (2001.): *Breakthrough International Negotiation: How Great Negotiators Transformed The World's Toughest Post – Cold War Conflicts* ; Yossey – Bass, San Francisco, USA.; Cialdini, B. Robert (1998.): *The Psychology of Persuasion, Influence* (rev.); Starkley, Brigid; Boyer, Mark A. and Wilhenfeld, Johnatan (1999.) : *Negotiating a Complex World, An Introduction to International Negotiation* ; Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Lanham, Bolder, New York, Oxford; Zartman, William I. and Rubin, Jeffrey Z. (2002.) , *Editors :Power and Negotiation* ; The University of Michigan Press, Ann Arbor.; Cohen, Raymond (1989.) : *Negotiating Across Cultures* ; Revised edition, International Communication in an Independent World United States Institut of Peace Press , Washington, D.C.; Stone, Douglas; Patton Bruce; Heen, Sheila; Fischer, Roger (2000.): *Difficult Conversations : How to Discuss What Matters Most.*; Shell, Richard G.; Shell, G. Richard (2000.) : *Bargaining for Advantage : Negotiation Strategies for Reasonable People*; Zartman, William I. (2000.): *Preventive Negotiation Avoiding Conflict Escalation*; Carnegie Corporation of New York.;

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA OGLAŠAVANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u oglašavanje: povijest i razvoj oglašavanja. Načela, strategije, metode i tehnike oglašavanja. Uloga psihologije u oglašavanju: mitologija i propaganda. Percepcija kao važan element oglašavanja. Učinkovitost oglašavanja iz psihološke perspektive. Metode i tehnike u mjerenju učinkovitosti oglašavanja. Specifičnosti oglašavanja u pojedinim vrstama medija.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje uloge psihologije i psiholoških spoznaja u psihologiji oglašavanja. Razvijanje vještina primjenjivih u praksi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Percy, L. (Ed.) (1983). *Advertising and Consumer Psychology*. Lexington MA: D. C. Heath

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Bly, R. W. (1993). *Advertising Manager's Handbook*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Surmanek, J. (1992). *Introduction to Advertising Media*, McGraw-Hill College.; Brierley, S. (1995). *The Advertising Handbook*. London: Routledge.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz samostalan izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA SPORTA

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicije i predmet psihologije športa; Komponente uspješnosti u športskim aktivnostima; Utjecaj kognitivnih sposobnosti na športsku uspješnost; Utjecaj osobina ličnosti na športsku uspješnost; Osnovni pokretači športske aktivnosti; motiv postignuća i uspješnosti u športu; biotičke potrebe i uspješnost u športu; poželjni omjer intrinzične i ekstrinzične motivacije u športu; planiranje i odlučivanje u športskoj aktivnosti. Motoričko učenje (vježbanje); teorije motoričkog učenja; motorički program; analiza tipova motoričkih zadataka; uloga različitih vrsta povratne informacije u formiranju motoričkog stereotipa; metode vježbanja motoričkih zadataka.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje studenata s psihološkim odrednicama i posljedicama športskih aktivnosti, te mogućnostima primjene psiholoških saznanja i načela u pripremi i radu sa športašima.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Horga, S. (1993.). *Psihologija sporta*. Zagreb: Školska knjiga.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminararskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA TERORIZMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Pitanje određenja i posljedica određenja terorizma, Pojavnost i trendovi u terorizmu, Osnovni pristupi u istraživanju terorizma, Baze o terorističkim djelima, Psihologija terorista pojedinca, Psihologija «samoubilačkog terorizma», Socijalna psihologija terorističke grupe, Žene kao teroristi, Terorizam i mediji, Reakcije na terorizam, Posljedice terorizma, Mogućnosti i ograničenja psihologije u istraživanju terorizma

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje određenja terorizma. Poznavanje pristupa istraživanju terorizma. Razumijevanje individualnih, grupnih i socijalnih odrednica terorizma. Razumijevanje uloge medija i odnosa medija i terorizma. Razumijevanje procesa samoubilačkog terorizma. Razumijevanje spolnih, kulturalnih razlika u terorizmu. Razumijevanje mogućnosti i ograničenja psihologije u istraživanju terorizma.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, pismeni i usmeni ispit, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Kalinić Pavle (2003) *Teror i terorizam*: Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.; Reich W. (Eds.) (1990) *Origins of Terrorism: Psychologies, Ideologies, Theologies, States of Mind*. Washington: Woodrow Wilson Press/New York: Cambridge University Press.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 3 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOGIJA STRADALNIŠTVA

- okvirni sadržaj kolegija:

Ratna, stresna i traumatska iskustva, načini suočavanja, kratkoročne i dugoročne posljedice. Psihološka obilježja stradalnika domovinskog rata (civilni i branitelji). Prognanici i izbjeglice: dugoročni stres, psihološke dimenzije povratništva. Članovi obitelji poginulih, ubijenih i žrtava masovnih grobnica: proces žalovanja; osobitosti, faze i tehnike pomoći. Članovi obitelji zatočenih i nestalih: psihološke osobitosti i tehnike pomoći na razini pojedinca, obitelji i udruga. Ratni invalidi: proces prilagodbe i suočavanja s invaliditetom; rad s udrugama. Bivši zatočenici, PTSD i tehnike pomoći; rad s udrugama. Sustav psiho-socijalne pomoći stradalnicima domovinskog rata. Stradalnici nesreća, katastrofa i zločina. Osobitosti pojedinih skupina stradalnika; žrtve silovanja, svjedoci nasilja ili nesreća; krizne intervencije. Tehnika „debriefinga“.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznati studente s osnovnim psihološkim obilježjima i najprimjerenijim psihologijskim pristupima, metodama i tehnikama pomoći pojedinim kategorijama stradalnika domovinskog rata (civila i branitelja) te stradalnika različitih nesreća, katastrofa i zločina

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat seminarara, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Foy, D. V. (1994.). *Liječenje posttraumatskog stresnog poremećaja; kognitivno-bihevioralni postupci*. Jastrebarsko: Naklada Slap; Kolesarić, V. (Ur.) (1994.). *Kvaliteta življenja prognanika*. Zagreb: Dobrobit; Ajduković, D. (Ur.) (1993.). *Psihološke dimenzije progona*. Zagreb: Alineja; Rogić, I., Esterajher, J., Knezović, Z., Lamza-Posavec, V., Šakić, V. (1995.). *Progona i povratak*. Zagreb: SysPrint; Knezović, Z., Smerić, Bilić, V. (1996.). *Načini suočavanja sa stresom kod članova uže obitelji nasilno odvedenih/nestalih i zatočenih*. (tehničko izješće) Zagreb: VRH; Ured za žrtve rata. Žužul, M., Raboteg-Šarić, Z. (Ur.). *Ratni stres u djece: suzbijanje, posljedice, liječenje*. Zagreb: MORH: Uprava za informativno-psihološku djelatnost; Miharija, Ž., Leko-Kolbah, A. (Ur.) (1994.). *Pomozimo djeci stradaloj u ratu, priručnik za psihologe*. Zagreb: Ministarstvo kulture i prosvjete; Janoff-Bulman, R. (1988.). Victims of violence. In: S. Fisher, J. Reason (Eds.). *Handbook of life stress, cognition and health*. New York: J. Wiley & Sons; Baum, A., Frederick, J. C., Friebe, H. J. Shneidman, S. E. Wortman, B. C. (1986.). *Cataclysms, Crises and Catastrophes: Psychology in Action*. Washington: APA. Gilliland, B. E., James, R. K. (1993.). *Crisis Intervention Strategies* (2nd edition). USA: Brooks/Cole Publishing Co.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

V.) IZBORNI METODOLOGIJSKI PREDMETI (PSIDI):

- naziv kolegija:

KONSTRUKCIJA MJERNIH INSTRUMENATA

- okvirni sadržaj kolegija:

Određenje predmeta mjerenja – Sadržajna valjanost – Utvrđivanje primjerene strategije mjerenja i oblika itema u mjernom instrumentu – Izrada itema – Provjere karakteristika itema – Item response theory modeli – Smislenost distraktora i indikativnost simptomatskog odgovora – Metrijske karakteristike skale – Faktorska valjanost skale – Utvrđivanje skalne strukture metodom generizabilnosti bruto rezultata - Revizija instrumenta – Provjera valjanosti metodom poznatih grupa – Utvrđivanje prognostičke valjanosti - Baždarenje opće populacije – Utvrđivanje normi za specijalne populacije – Utvrđivanje normi za specijalne uvjete primjene

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje aplikativnih znanja u konstrukciji psihologijskih mjernih instrumenata.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata seminara i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Edwards, Allen Jack (1971): *Individual Mental Testing*, Intext Educational Publishers.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Nunnally, J.C.; Bernstein, I.H. (1994): *Psychometric theory*, McGraw-Hill New York.; Guilford, J. P.: *Psychometric Methods*, NY: McGraw-Hill 1954

- način polaganja ispita:

Usmeni i završni seminar

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

PRAKTIKUM IZ EKSPERIMENTALNE BIOLOŠKE PSIHOLOGIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Funkcionalne metode istraživanja živčanog sustava. Eksperimentalne metode u neuroznanosti. Upoznavanje sa načinom rada bazičnih neuroznanstvenih laboratorija. Upoznavanje sa radom kliničkih neuroznanstvenih laboratorija. Mogućnosti stjecanja praktičnih vještina iz slijedećih područja: klasične neurohistološke metode, imunocito/histokemija, in-situ hibridizacija, elektronska mikroskopija, kulture tkiva, sterološke i morfometrijske metode, konfokalna mikroskopija, digitalna analiza slike, eksperimentalni rad sa laboratorijskim životinjama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Omogućiti usvajanje metodoloških i praktičnih znanja za rad u neuroznanstvenim laboratorijima.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Kostović-Knežević, Lj. (2001). *Morfologijske metode istraživanja u biomedicinskim znanostima*: priručnik, Medicinski fakultet, Zagreb: Medicinska naklada.

- način polaganja ispita:

pismeni kolokviji, pismeni ispit, usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

MULTIVARIJATNO RAZLIKOVANJE GRUPA

- okvirni sadržaj kolegija:

Hotellingov T^2 – multivarijatna ekstenzija t-testa. Logika jednosmjerne i višesmjerne MANOVE – multivarijatna ekstenzija ANOVE. Značajnost multivarijatnog F-testa i interpretacija MANOVE. Korištenje kovarijata – MANCOVA. Logika diskriminativne analize i analogija s MANOVOM. Formiranje diskriminativnih funkcija. Diskriminativni ponderi i diskriminativna opterećenja. Testiranje značajnosti i interpretacija diskriminativnih funkcija. Procjena pogreške pri individualnoj klasifikaciji. Validacija rezultata diskriminativne analize. Logika kanoničke analize. Pretpostavke za provedbu kanoničke analize. Formiranje kanoničkih funkcija. Kanonički ponderi, kanonička

opterećenja i kros-opterećenja. Testiranje značajnosti i interpretacija kanoničkih funkcija. Odnos kanoničke analize i ostalih multivarijatnih tehnika.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o statističkim modelima razlikovanja grupa na nivou razumijevanja, izrade nacrtu istraživanja i provedbe analize.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe i izrada seminarskog rada, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Klecka, W.R. (1980). *Discriminant Analysis*, Sage 19, London.; Levine, M.S. (1977). *Canonical Analysis And Factor Comparison*, Sage 6, London.; Harris, R.J. (1975). *A Primer of Multivariate Analysis*, Academic Press, New York.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Tabachnick, B. Fidell, L. S (2004): *Using Multivariate Statistics*, Addison Wesley, New York.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

TEORIJE I TEHNIKE UZORKOVANJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovni pojmovi uzorkovanja – Dizajn istraživanja i dizajn uzorka – Tipovi uzoraka – Slučajni uzorak i njegove značajke – Stratificirani uzorci – Sistematski uzorci – Klaster uzorci – Problem nejednakih klastera – Mjere proporcionalne veličini jedinice uzorkovanja – Ekonomično planiranje uzoraka – Zonski uzorak – Višestapno uzorkovanje – Uzorkovanje s nesavršenim okvirom uzorkovanja – Utjecaj uzorkovanja na analitičke postupke – Pogreška uzorka i pristranosti u provođenju istraživanja – Zaključivanje o populaciji na osnovi uzorka

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i vještine planiranja i realizacije uzoraka u znanstvenom istraživanju.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Kish, L. (1995): *Survey Sampling*, John Wiley & Sons New York.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

- naziv kolegija:

EVALUACIJA PROGRAMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Što je vrednovanje programa? Potreba za programom. Planiranje i provedba vrednovanja. Praćenje programa. Strategije u vrednovanju ishoda. Eksperimentalno vrednovanje. Kvazi-eksperimentalno vrednovanje. Mjerenje učinkovitosti. Analiza troškova i dobiti. Vrednovanje u društvenom kontekstu

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i vještina evaluacije programa.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata predavanja, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Kazdin, A. E. (1994). *Methodology, design, and evaluation in psychotherapy research*. U: A. B. Bergin i S. L. Garfield (ur.), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (4th ed.) (str. 19-71). New York: John Wiley & Sons.; Posavac, E. J. i Carey, R. G. (1985). *Program evaluation: Methods and case studies* (2nd ed.). Englewood Cliffs: Prentice-Hall.; Rossi, P. H. i Freeman, H. E. (1989). *Evaluation: A*

systematic approach (4th ed.). Newbury Park: Sage.; Campbell, D. T. i Russo, M. J. (1999). *Social experimentation*. Thousand Oaks: Sage.

- način polaganja ispita:

Kolokviji i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 3 ECTS

VI.) IZBORNI PREDMETI IZ SPECIFIČNIH I PROFESIONALNIH VJEŠTINA (PSIDI):

- naziv kolegija:

TEHNIKE SOCIJALNOG UTJECAJA

- okvirni sadržaj kolegija:

Djelovanje na stavove – uvjeravajuće komunikacije. Odrednice uspješnosti uvjeravajuće komunikacije: Tradicionalni i suvremeni pristupi. Obilježja poruke – racionalne poruke, emocionalne poruke, apeli straha, funkcije. Obilježja izvora poruke, primatelja poruke i utjecaj konteksta. Oblikovanje uvjerljivih, djelotvornih poruka i kampanje. Načela izazivanja popuštanja i poslušnosti. Načelo reciprociteta i dosljednosti. Načelo socijalne validacije i načelo prijateljstva i svidanja. Načelo autoriteta i oskudice. Drastični oblici socijalnog utjecaja: kult i «pranje mozga».

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje odrednica mijenjanja stavova uvjeravajućom komunikacijom. Razumijevanje emocionalnih i kognitivnih procesa promjene stava. Sposobnost oblikovanja djelotvornih uvjeravajućih komunikacija. Znanje i razumijevanje osnovnih načela socijalnog utjecaja i kako se primjenjuju u svakodnevnom životu. Razumijevanje drastičnih oblika socijalnog utjecaja kulta i postupaka “pranje mozga”.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Cialdini, R.B. (u tisku) *Utjecaj: Znanost i praksa*: Zagreb, Mate.; Zimbardo, P.G., Leippe, M.R. (1991) *The Psychology of Attitude Change and Social Influence*. New York. McGraw-Hill, Inc.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu samostalnog izvještaja

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 2 ECTS

- naziv kolegija:

RJEŠAVANJE SOCIJALNIH PROBLEMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovne karakteristike i faze primjenjenog sociopsihologijskog pristupa. Metode primjenjenih sociopsiholoških istraživanja s naglaskom na primjenu ankete, metode opažanja, istraživanja u prirodnim uvjetima. Usmjeravanje na neki društveni problem. Vrijedonosna osnova - usmjerenost na postizanje društvene koristi. Istraživanje. Provedba programa. Evaluacija uspješnosti programa.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje osnovnih karakteristika i faza primjenjenih sociopsihologijskih pristupa. Znanje metoda prikupljanja podataka i metoda istraživanja u primjenjenim istraživanjima. Razumijevanje mogućnosti i ograničenja i vrijednosne osnove primjenjenih istraživanja. Znanje evaluacije primjenjenih istraživanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Miell, D. & Wetherell, M. (eds.) (1998) *Doing Social Psychology*. London: Sage; Schultz, P. W. & Oskamp, S. (2000). *Social Psychology: an applied perspective*. New Jersey: Prentice Hall.

- način polaganja ispita:

usmeni uz izradu seminarskog rada

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 2 ECTS

- naziv kolegija:

RAD S GRUPAMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Određenje grupnog rada. Vrste grupa. Utjecaj psihoterapijskih pristupa na grupni rad. Faze razvoja grupnog rada. Uloga voditelja u grupnom radu. Evaluacija grupnog rada. Etičke smjernice za vođenje grupe. Individualni i grupni pristupi rada na sebi. Supervizija. Demonstracija i učenje vještina vođenja specifičnih grupa.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Ovladavanje temeljnim znanjima i vještinama grupnog rada. Razumijevanje procesa grupnog rada. Sudjelovanje u različitim specifičnim grupama te stjecanje vještina vođenja grupe.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Shulman, L. (1984). *The skills of helping individuals and groups*. Boston: F.E. Peacock Publishers.; Ajduković, M. (1997). *Grupni pristup u psihosocijalnom radu. Načela i procesi*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Morganett, S. (1994). *Skills for living: a group counseling activities for elementary students*. Champaign: Research Press.; Curran, J.P. & Monti, P.M. (1982). *Social skills training*. New York: University press.; Cooper, R.K. & Sawaf, A. (1997). *Emotional intelligence in leadership and organization*. New York: Grosset/Putnam.; Ajduković, M. i Cajvert, L. (2004). *Supervizija u psihosocijalnom radu*. Zagreb: DPP.; Cajvert, Lj.(2001.) *Kreativni prostor terapeuta: O superviziji*. Sarajevo: Svjetlost.

- način polaganja ispita:

Kolokvij, samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

TRENING ASERTIVNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Osnovne tehnike vještine asertivnosti – izražavanje mišljenja pomoću JA-poruka, odbijanje nerazumnih zahtijeva, primanje i davanje kritike, tehnike za kontrolu agresije. Asertivnost u radu s klijentima, u radu s kolegama, u osobnom životu.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje vještina i tehnika asertivnosti. Razvijanje sposobnosti poučavanja asertivnosti.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Lange, A. and Jakubowski, P. (1976). *Responsible Assertive Behavior*. Champaign, IL: Research Press. Alberti, R. E. & Emmons, M. L. (1986). *Stand up, speak out, talk back*. New York: Pocketbooks.; Jakubowski, P. & Lange, A. (1985). *The assertive option: Your rights and responsibilities*. Champaign, IL: Research Press.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Walen, S. R., DiGiuseppe, R., and Dryden, W. (1992). *A Practitioner's Guide to Rational-Emotive Therapy*. (2nd Edition) New York: Oxford University Press

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PREVENTIVNI PROGRAMI S DJECOM I MLADIMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

- okvirni sadržaj kolegija:

Definicije i teorijski pristupi lokalnoj zajednici. Prevencija u lokalnoj zajednici. Jačanje društvene svijesti o važnosti poticanja ranog razvoja djeteta u lokalnoj zajednici. Vrste preventivnih programa s djecom i mladima u lokalnoj zajednici. Neke mogućnosti primijene preventivnih programa u lokalnoj zajednici. Prikaz preventivnih programa s djecom i mladima u lokalnoj zajednici kroz vladine i nevladine organizacije. Obitelj, policija, sudstvo i lokalna zajednica u prevenciji poremećaja u ponašanju. Osmišljavanje jednog specifičnog programa s djecom ili mladima u lokalnoj zajednici (prema afinitetima studenata). Izrada jednog specifičnog programa s djecom ili mladima u lokalnoj zajednici (prema afinitetima studenata). Provođenje jednog specifičnog programa s djecom ili mladima u lokalnoj zajednici (prema afinitetima studenata).

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje važnosti razvijanja preventivnih programa s djecom i mladima u lokalnoj zajednici. Naglasak na izradi jednog specifičnog programa.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, posjet institucijama i rad na terenu, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Barry, F. i Garbarino, J. (1997): *Children and the Community*, u Ammerman, R.T. i Hersen, M. (eds): *Handbook of Prevention and Treatment with Children and Adolescents*; New York, John Wiley & Sons, Inc.; Herbert, M. & Harper-Dorton, K. (2002). *Working with children, adolescents and their families*. Oxford: Blackwell Publishing.; Petak, O. i Osmak Franjić D. (2002). *Trening roditeljskih vještina i osnove grupnog rada s djecom*. Zagreb: Ministarstvo rada i socijalne skrbi; Zarevski, P. (ur.)(2000). *Učitelji za učitelje. Primjeri provedbe načela Aktivne/efikasne škole*. Zagreb: IEP. str. 155.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Rubin, H. i Rubin I. (1986): *Community Organizing and Development*; Columbus, Charles E. Merrill.; Coulton, C.J. (1995): *Using Community-level Indicators of Childrens Well-being in Comprehensive Community Initiatives*, u: Connell, J.P.; Kubisch, A.C.; Schorr, L.B. i Weiss, C.H. (eds.): *New Approaches to Evaluating Community Initiatives: Concepts, Methods and Context*; Washington, The Aspen Institute.; Janković, J. Bašić, J. (ur.) (2001). *Prevenција poremećaja u ponašanju djece i mladih u lokalnoj zajednici*. Zagreb: Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladeži i zaštitu djece s poremećajima u ponašanju.; Republike Hrvatske.; Ajduković, D. (ur.) (1995). *Programi psihosocijalne pomoći prognoj i izbjeđnoj djeci*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.; Bašić, J., Koller Trbović, N., Žižak A. (1993). *Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima*. Zagreb: Alinea.; Sullo, R.A. (1995). *Učite ih da budu sretni*. Zagreb: Alinea.

- način polaganja ispita:

Kolokvij, samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOŠKO FORENZIČNO VJEŠTAČENJE ODRASLIH OSOBA

- okvirni sadržaj kolegija:

Područje kompetencije forenzičkih psihologa u pravnom sustavu. Psihološko vještačenje u predmetima kazenog, građanskog i obiteljskog prava. Komponente psihološkog forenzičkog vještva. Provedba vještačenja. Pisanje forenzičkog nalaza i mišljenja. Svjedočenje na sudu. Psiholozi kao sudski vještaci pri utvrđivanju procesne i raspravne sposobnosti, simulacije psihičkih bolesti i intelektualnih smetnji, utvrđivanja vjerodostojnosti iskaza, priznanja i svjedočenja. Psiholozi kao sudski vještaci pri utvrđivanju «duševne boli», pretrpljenog straha i procjene naknade štete. Psiholozi kao sudski vještaci pri procjeni roditeljske sposobnosti u brako-razvodnim postupcima i pri utvrđivanju primarnog deficita roditeljske sposobnosti.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Znanje područja poslova forenzičnih psihologa u pravnom sustavu. Znanje zakonskih osnova i pravnih propisa relevantnih za forenzično vještačenje psihologa. Znanje vještačenja i pisanja nalaza i mišljenja te iskaza na sudu u ulozi vještaka.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Dijelovi **zakonskih propisa** (100 str.): - Zakon o kaznenom postupku - NN, 110/97; - Zakon o policiji - NN 129/ 97; - Kazneni zakon - NN, 110/97; - Zakon o sudovima - NN, 101/03; - Zakon o sudovima za mladež - NN 12/02; - Zakon o izvršavanju kazne zatvora - NN, 190/03; - Obiteljski zakon - NN, 116/03; - Pravilnik o stalnim sudskim vještacima (NN 21/98); - Pravilnik o obuci kandidata za poslove stalnog sudskog vještaka psihologijske struke (2001), Sekcija za forenzičku psihologiju HPD-a; Curran, W. J., McGarry A. L. & Shah, S. A. (1986) (eds.) *Forensic Psychiatry and Psychology*, USA:F. A. Davis.; Gudjonsson, G. H. & Haward, L. R. C (1998) *Forensic Psychology*, London:Routledge; Melton, G. B., Petrila, J., Poythress, N. G., Slobogin, C. (1997) *Psychological Evaluations for the Courts: a handbook for mental health professionals and lawyers (2nd Edition)*, New York:The Guilford Press.; Wrightsman, L. S., Greene, E., Nietzel, M.T. & Fortune, W. H. (2002) *Psychology and the Legal System (5th Edition)*, Belmont:Wadsworth; Walker, N. & McCabe, S.

(1973) *Crime and Insanity in England*, 2nd edition, Edinburgh: Edinburgh University Press; Blumenthal, S. & Lavender, T. (2000) *Violence and Mental Disorder*, Hereford; Hodgins, S. (1993) (ed.) *MenataL Disorder and Crime*, Newbury Park: Sage; Američka psihijatrijska udruga (2002) *DSM-IV*, Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje, Jastrebarsko: Naklada Slap; Karson, M., Karson, S., O'Dell, J. (2001) *16PF – Interpretacija u kliničkoj praksi* Jastrebarsko: Naklada Slap.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu samostalnog izvještaja

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 2 ECTS

- naziv kolegija:

PISANJE NALAZA U KLINIČKOJ PRAKSI

- okvirni sadržaj kolegija:

Forma i osnovni elementi nalaza u kliničkoj praksi. Sadržaj nalaza u kliničkoj praksi. Kvantitativna i kvalitativna analiza rezultata dobivenih različitim primijenjenim postupcima. Specifični problemi integracije podataka.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje vještine pisanja nalaza u kliničkom radu i praksi

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

American Psychiatric Association. (2000). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (4th ed., Text Revision). Washington, DC: APA. Hersen, M. & A. E. Kazdin & A. S. Bellack (Eds.), *Clinical psychology handbook*. New York: Pergamon

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

American Psychological Association. (1981). *Specialty guidelines for the delivery of services*. (Washington, DC: Author); American Psychological Association. (1987). *General guidelines for providers of psychological services*. (Washington, DC: Author)

- način polaganja ispita:

usmeni uz samostalan izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

METODIKA RADA ŠKOLSKOG PSIHOLOGA

- okvirni sadržaj kolegija:

Planiranje i programiranje rada školskog psihologa. Specifičnosti rada u osnovnoj (srednjoj) školi / učeničkom domu. Ispitivanje psihofizičkog razvoja učenika. Rad u stručnom timu škole – okviri suradnje. Rad s grupama učenika. Rad s učiteljima. Rad s roditeljima učenika. Školska i profesionalna orijentacija. Pristupi vrednovanju i unapređivanju odgojno-obrazovnog rada. Suradnja s relevantnim institucijama izvan škole.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stječu se vještine i znanja o planiranju i programiranju rada školskog psihologa (u osnovnoj (srednjoj) školi / učeničkom domu), njegovom radu u stručnom timu škole, rad s grupama učenika, učiteljima i s roditeljima učenika. Praktični dio kolegija ostvaruje se kroz hospitiranje u školi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi te hospitacije u školi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Vizek-Vidović, V., Rijavec, Vlahović-Štetić, V., Miljković, D., M. (2003). *Psihologija obrazovanja*, Zagreb, str. 407.-505; Hartley, J., Branthwaite, A. (ur.) (2002). *Psiholog u praksi*, Jastrebarsko; Ivanek, A. i sur. (1999). *Znanjem do promjena: prilog metodici rada stručnih suradnika*, Zagreb; Ivanek, A. i sur. (1994). *Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada sručnih suradnika (pedagoga i psihologa) u srednjim školama*, u: Petričević, D. (ur.) (1994), *Opći priručnik za nastavnike srednjih škola*, Zagreb.

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PROCJENA I MJERENJE LIČNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Metode procjene i mjerenja u psihologiji ličnosti. Upoznavanje s metodama i instrumentima za mjerenje: socijalne poželjnosti i socijalno poželjnog odgovaranja; Eysenckovih dimenzija; Petorofaktorskog modela/Modela Velikih Pet; Pojma o sebi i samopoštovanja; Motiva i ciljeva; Emocija i raspoloženja; Sramežljivosti i socijalne anksioznosti; Svjesnosti o sebi, samomotrenja i samootkrivanja; Osobnog zadovoljstva

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje uvida u mogućnosti i načine mjerenja i procjene ličnosti. Upoznavanje s konkretnim instrumentima za mjerenje i procjenu ličnosti, značajkama i načinom primjene tih instrumenata.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanja studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Robinson, J.P., Shaver, P.R., & Wrightsman, L.S. (1991). *Measures of personality and social psychological attitudes*. San Diego: Academic Press; Burušić, J. (2000). *Psihologija ličnosti: mjerenje, skripta*, Hrvatski studiji, Zagreb.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Larsen, R. J., & Buss, D. M. (2005). Personality assessment, measurement, and research design. U: *Personality psychology: Domains of knowledge about human nature* (2nd ed., pp. 24-57). Boston: McGraw-Hill. Shrout, P. E., & Fiske, S. T. (Eds.). (1995). *Personality Research, Methods, and Theory*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Butcher, J. N., & Spielberger, C. D. (Eds.). (1995). *Advances in Personality Assessment* (vol. 10). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz samostalne izvještaje

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PROCJENA I MJERENJE SPOSOBNOSTI

- okvirni sadržaj kolegija:

Izvori procjene intelektualnih sposobnosti: povijesni prikaz. Procjena sposobnosti u području prosuđivanja: Klasični instrumenti i pripadna teorijska pozadina. Procjena sposobnosti u području prosuđivanja: Noviji instrumenti i pripadna teorijska pozadina. Procjena sposobnosti u području pažnje, pamćenja i učenja: Instrumenti i primjena. Procjena sposobnosti u području vidne i slušne percepcije: Instrumenti i primjena. Procjena sposobnosti u području kognitivne brzine i psihomotorike: Instrumenti i primjena. Procjena znanja i postignuća te njihov odnos sa sposobnostima. Upotreba testova inteligencije u zahtjevnijim populacijama: predškolska djeca, osobe s posebnim obrazovnim potrebama te klinička populacija. Upoznavanje s instrumentima koji se učestalo koriste u hrvatskoj psihološkoj praksi. Stručno korištenje rezultata intelektualne procjene i njihovo tumačenje u kontekstu rase, kulture i društvene klase.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje uvida u mogućnosti i načine mjerenja i procjene sposobnosti. Upoznavanje s konkretnim instrumentima za mjerenje i procjenu sposobnosti, značajkama i načinom primjene tih instrumenata.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Eysenck, H.J. (1996). *Provjerite svoju inteligenciju*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 25 – 130); Jackson, C. (2000). *Psihologijsko testiranje*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 19-70, 127-148); Carroll, J.B. (1993). *Human cognitive abilities: A survey of factor-analytic studies*. Cambridge, UK: Cambridge University Press. (str. 196-542); Flanagan, D.P., Genshaft, J.L. & Harrison, P.L. (1997). *Contemporary intellectual assessment: theories, tests, and issues*. New York: The Guilford Press. (str. 183-297, 437-503)

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

SAMOKONTROLA I UPRAVLJANJE EMOCIJAMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Određenje pojmova samokontrole i upravljanja emocijama prema različitim teorijskim pristupima. Regulacija emocija u djetinjstvu. Razvojna, interpersonalna i individualna obilježja regulacije emocija. Emocionalno reagiranje djeteta u različitim socijalnim situacijama. Pristupi učenju vještina samokontrole i upravljanja emocijama s djecom, mladima i odraslim (demonstracija i vježbanje). Provođenje jednog treninga samokontrole i upravljanja emocijama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Ovladavanje temeljnim znanjima i vještinama samokontrole i upravljanja emocijama kroz razvoj od predškolske do odrasle dobi.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Vježbe i seminari, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Shapiro, L. (1997). *Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta*. Zagreb: Mozaik knjiga. Str. 150

Gottman, J.M. (1997). *The heart of parenting*. New York: Simon & Schuster.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Salovey, P. i Sluyter, D.J. (ur.) (1999). *Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija*. Zagreb:

Educa.; Denham, S.A. (1998). *Emotional development in young children*. New York: The Guilford Press.; Greenspan, S.I., Benderly, B.L. (1997). *The growth of the mind and the endangered origins of intelligence*. Massachusetts: Addison Wesley/Merloyd Lawrence Book.

- način polaganja ispita:

Kolokvij, samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

MJERENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

- okvirni sadržaj kolegija:

Socijalni indikatori stanja djece i mladih: primjeri analize stanja u različitim državama. Objektivni i subjektivni pokazatelji kvalitete života djece i mladih. Administrativni podaci, podaci popisa stanovništva, anketna istraživanja. Tradicionalna područja istraživanja: zadovoljstvo životom, slobodno vrijeme, siromaštvo i društvena isključenost, stanovanje, društveni standard, sigurnost življenja, zdravstveno stanje, slobodno vrijeme i odmor. Nova područja istraživanja: dječje aktivnosti i raspodjela vremena, dječji ekonomski doprinos, građanske vještine i participacija, osobne životne vještine, pokazatelji kvalitete života na razini lokalne zajednice. Socijalni indikatori relevantni za socijalnu politiku. Društvene statistike o djeci – dijete ili obitelj kao jedinica analize; dijete kao izvor informacija. Važnost mjerenja pozitivnih indikatora dječje dobrobiti.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje vještina razumijevanja i uporabe socijalnih indikatora kvalitete života djece i mladih. Razvoj vještine samostalnog planiranja, organiziranja i provođenja istraživanja u ovom području. Razvoj vještine razumijevanja i uporabe svih dostupnih pozitivnih i negativnih indikatora obrazovnog, zdravstvenog i socijalnog stanja djece.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Asher, B.A., Kaufman, N.H., Bowers Andrews, A., George, R.M., Lee, B.J., Aber, J.R. (2001). *Measuring and monitoring children's well-being*. Social Indicators research series, Vol. 7, Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, str. 158. Diener, E., Rahtz, D.R. (eds.) (1999). *Advances in quality of life: Theories and research*, Vol. 1, Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Jensen, A-M., Saporiti, A. (1992). *Do children count? A statistical compendium*. Eurosocial Reports, Vol.36. Vienna: European Centre for Social Welfare Policy and Research, str. 78. Micklewright, J.,

Stewart, K. (2002). *Child well-being in the EU – and enlargement to the east*. Innocenti Working Papers, Economic and Social Policy Series No. 75., UNICEF Innocenti Research Centre, str. 32. Raboteg-Šarić, Z., Rogić, I. (2002). *Daleki život, bliski rub: kvaliteta života i životni planovi mladih na područjima posebne državne skrbi*. Zagreb: Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar" i Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, str. 359. UNICEF (2000). *Young people in changing societies*. Regional Monitoring Report, No. 7, UNICEF Innocenti Research Centre, str. 176. UNICEF (2001). *Young voices: Opinion survey of children and young people in Europe and Central Asia*. Geneva: United Nations Children's Fund, str. 132. UNICEF (2002). *Poverty and exclusion among urban children*. Innocenti Digest, No. 10. Florence: UNICEF Innocenti Research Centre, str. 34.

- način polaganja ispita:

usmeni ispit uz izradu samostalnog izvještaja

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

EKSPERIMENTALNO I KLINIČKO MJERENJE BOLI

- okvirni sadržaj kolegija:

Eksperimentalno proučavanje boli: problemi i ciljevi eksperimentalnog istraživanja boli; osobine idealne mjere boli; postupci bolnog stimuliranja u izučavanju boli; fiziološki korelati boli i njihova primjena u mjerenju boli; subjektivno mjerenje intenziteta boli. Procjenjivanje boli u kliničkim uvjetima: specifični ciljevi kliničke procjene boli; mjerenje i interpretacija kliničke boli; činioci koji mogu utjecati na intenzitet i osobine doživljaja kliničke boli; procjena boli kod posebnih skupina (djeca, starije osobe i druge skupine). Procjena ponašanja i psihološka analiza osoba s boli: svrha i osobitosti procjene ponašanja i psihološke analize osoba s boli; klinički intervju i osobitosti komunikacije s osobama s boli; postupci procjene ponašanja osoba s boli; procjene kognitivnih dimenzija i osobina ličnosti osoba s boli; procjena strategije suočavanja s boli; procjena bolnog ponašanja i onesposobljenosti za funkcioniranje u različitim životnim situacijama.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Ovladavanje metodologijom za izučavanje boli primjenom eksperimentalnih i kliničkih postupaka. Ukazati na važnost i osposobiti za prepoznavanje i izradu odgovarajućih instrumenata za procjenu različitih aspekata boli i pojava povezanih s boli. Prepoznati specifičnosti i metodološke razlike utvrđivanja psihičkih fenomena u eksperimentalnim i kliničkim uvjetima, te ukazati na potrebu prilagodbe metodoloških postupaka za različite skupine osoba.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi

Znanje studenta će se provjeravati tijekom nastavnog procesa (ocjenom aktivnosti u vježbama i seminarima i ocjenom seminarskog rada, a samostalna izrada nacrt studentskog projekta iz područja sadržaja kolegija dodatno će se vrednovati). Ocjena na ispitu je kumulativna i uključuje praćenje rada studenta tijekom nastavnog procesa i znanje pokazano na ispitu.

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

- Sandra Horn i Marcus Munafo (1997.). *Pain – Theory, research and intervention*; Buckingham, Open University Press (str.: 32 – 107 / ukup. 76 str.); - Patrick D. Woll i Ronald Melzack (1999.). *Textbook of Pain*; Edinburgh, Churchill Livingstone (ukup. 70 str.); - Suzane M. Skewington (1996.) *Psychology of Pain*; Chichester, John Wiley & Sons (str.:24 – 59; 97 – 131 i 210 – 243 / ukup. 104 str.); - Izbor radova iz stručnih časopisa „Pain“ i drugi (sveukupno 300 stranica teksta)

- način polaganja ispita:

Pismeni i usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOTERAPIJSKE INTERVENCIJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Praktični prikaz pojedinih postupaka s pacijentima i međusobno. Stjecanje elementarnih vještina za pojedine tehnike. Prisustvovanje grupnoj i individualnoj psihoterapiji pacijenata na odjelu.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje elementarnih vještina za pojedine oblike psihoterapijskih intervencija

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Corey G. (2004) *Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije*, Jastrebarsko: Naklada Slap; Anić N. (ur) *Praktikum iz bihevior terapije* I. (1984), II. (1985), III. (1990), Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Usmeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

SCENSKOEKSPRESIVNA PSIHOTERAPIJA-PSIHODRAMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u psihodramu; Struktura psihodramske seanse (analitička i morenovska psihodrama): Uloge u psihodrami (moderator/direktor, protagonist, pomoćni ego, publika); Tehnike u psihodrami (dvojniki, zrcaljenje, zamjena uloga i dr.); Spontanost i kreativnost u psihodrami; Prijenos i protuprijenos u psihodrami; Telos u psihodrami; Fenomen katarze u psihodrami (katarza u starogrčkom kazalištu, psihoanalitički smisao katarze, mentalna katarza u psihodramskom radu); Indikacije i kontraindikacije za psihodramu; Ličnost terapeuta u psihodrami; Snovi u psihodramskom radu; Sociodrama – opći aspekti; Sociodrama i psihodrama u kliničkom radu s posebnim kategorijama bolesnika; Sociodrama i psihodrama u organizacijskoj psihologiji u službi marketinga i ljudskih resursa.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Unaprijediti praktično znanje iz specifične psihoterapijske tehnike – psihodrame, učiti kako razvijati empatijske međuljudske odnose u grupi, rješavati konflikte na neviolentan, terapijski način, potaknuti zdrave mehanizme ličnosti studenta putem iskustva o sebi u maloj psihodramskoj grupi

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita te dodatne literature:

Don Feasey «*Good Practice in Psychodrama – an Analytic Perspective*», Whurr Publishers, London, 1999. Marcia Karp, Paul Holmes «*The Handbook of Psychodrama*», Routledge, London, 1998; Vladimir Milošević «*Psychodrama i trauma*», IAN, Beograd, 2001; Staniša Nikolić «*Scenska ekspresija i psihoanaliza*», Naprijed, Zagreb, 1983; Staniša Nikolić, Marija Čiček, Željko Borovečki «*Drama i psiha – teorija i tehnika scenske psihoterapije*», Nolit, Beograd, 1990; Jasna Veljković, Zoran Đurić «*Psychodrama u stripu*», Alinea, Zagreb, 2004.

- način polaganja ispita:

Ocjenjivanje tijekom kolegija, završni pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

TEHNIKE PREGOVARANJA I RJEŠAVANJA KONFLIKTA

- okvirni sadržaj kolegija:

Upoznavanja procesa, strategija, taktika i tehnika pregovaranja putem grupnih vježbi. Analiziranje realnih životnih situacija i video primjera. Usavršavanje osobnih i socijalnih vještina potrebnih za uspješno posredovanje i pregovaranje. Analiziranje sadržaja konflikta. Proces rješavanja konflikta. Stilovi i taktike rješavanja konflikta. Pregovaranje i rješavanje konflikta. Medijacija i arbitraža.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s tehnikama za analiziranje sukoba i procesa njihova rješavanja. Razumijevanje stilova i tehnika rješavanja konflikata. Vježbanje specifičnih tehnika rješavanja konflikata i pregovaranja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Kennedy, Gavin (2003.). *Perfect Negotiation*, Randomhouse, London, UK.; Wilmot, W. W., Hocker, J. L. (2001) *Interpersonal Conflict*. New York: McGraw Hill. Bazerman, Curhan, Moore, and Valley

(2000). Negotiation. *Annual Review of Psychology*, 51: 279-314.; Langholtz, H. J. (Ed.). (1998). *The psychology of peacekeeping*. Westport, CT: Praeger Publishers

- način polaganja ispita:

Ocjenjivanje tijekom kolegija, samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

TEHNIKE POLITIČKE KOMUNIKACIJE I PROMIDŽBE

- okvirni sadržaj kolegija:

Uvod u političke komunikacije, Političke stranke – tehnike komunikacije i promidžbe, Državne institucije – tehnike komunikacije i promidžbe, Politička komunikacija i mediji, Političke kampanje – organizacija kampanje, Uloga ispitivanja javnog mnijenja za sadržaj kampanje, «Image» političara, Politički govori, Etička pitanja političke promidžbe

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razumijevanje osnovnih tehnika političke komunikacije na razini političkih stranaka, državnih institucija i medija. Razumijevanje organiziranja političke kampanje. Razumijevanje uloge ispitivanja javnog mnijenja. Razumijevanje odrednica i posljedica “imagea” političara. Razumijevanje odrednica uspješnosti političkog govora. Razumijevanje etičkih problema političke promidžbe.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Powell, L., Cowart, J. (2003). *Political Campaign Communication: Inside and Out*. Allyn & Bacon.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu samostalnog izvještaja

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 2 ECTS

- naziv kolegija:

MEDIJSKO PLANIRANJE I ANALIZIRANJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Što je medijsko planiranje i medijsko analiziranje. Učinkovito medijsko planiranje i analiziranje medija. Upoznavanje i sticanje vještina u izradi medijske strategije, medijska plana, izračunavanju pokazatelja učinkovitosti: doseg, cijena po zamjećenosti itd. Metode analiziranja medija i medijskih poruka.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja i vještina u medijskom planiranju i analiziranju sadržaja medija kao i vrednovanju učinkovitosti medijskog nastupanja i oglašavanja

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Surmanek, J. (1995). *Media Planning: A Practical Guide*, NTC Publishing Group. Baron, R. B. at al.

(2002). *Advertising Media Planning*, McGraw-Hill.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Surmanek, J. (1992). *Introduction to Advertising Media: Research, Planning, and Buying*. NTC Business Books, Lincolnwood.

- način polaganja ispita:

Ocjenjivanje tijekom kolegija

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PLANIRANJE, IZRADA I VREDNOVANJE PREVENTIVNIH PROGRAMA

- okvirni sadržaj kolegija:

Određivanje i definiranje socijalnog problema. Analiza mogućih pristupa odabranom problemu. Odabir primjerenog pristupa. Analiza teorija i istraživanja koje se odnose na odabrani pristup. Odabir teorijske perspektive. Analiza praktičnih uvjeta - analiza odnosa uloga i dobiti, akteri programa i

vremenska jedinica primjene. Metodološki nacrt izvođenja programa. Načini vrednovanje programa. Provedba i vrednovanje preventivnog programa.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Sposobnost izrade preventivnih programa. Sposobnost planiranja i izrade vrednovanja preventivnih programa te samog provođenja preventivnih programa.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

1 sat predavanja i 1 sat vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Ajduković, M. (1997). *Grupni pristup u psihosocijalnom radu. Načela i procesi*, Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.; Brigham T. A. (1989). *Self-management for adolescents: a skills training program*. The Guilford press: New York.; Dwivedi K. N. (Ed.). *Group work with children and Adolescents: A handbook*. London: Jessica Kingsley.; McCord, J. (Ed.) (1997). *Preventing Antisocial Behaviour*. New York: The Guilford Press.; Malekoff, A. (1997). *Group Work with Adolescents: principles and practice*. New York: The Guilford Press.; Rathvon, N. (1999). *Effective school interventions: Strategies for enhancing academic achievement and social competence*, The Guilford Press, New York.; Forsyth, D. R. (1983): *Group Dynamics*. California: Brooks/Cole Publishing Company.

- način polaganja ispita:

Usmeni uz izradu samostalnog izvještaja

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata, 2 ECTS

- naziv kolegija:

OBITELJSKO SAVJETOVANJE

- okvirni sadržaj kolegija:

Prvi susret u obiteljskom savjetovanju. Sastanci u obiteljskom savjetovanju. Prikaz seansi: prikaz početne, središnje i završne faze u obiteljskom savjetovanju. Osobine savjetnika. Tehnike postavljanja pitanja - hipoteska, kružna i reflektivna pitanja u obiteljskom savjetovanju. Pitanja koja sebi postavlja savjetnik. Završne intervencije.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje uvida u temeljne značajke obiteljskog savjetovanja s naglaskom na sam proces savjetovanja. Ovladavanje temeljnim vještinama obiteljskog savjetovanja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, vježbe, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

-popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

Popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Day, R.D. (2003). *Introduction to family processes*. London: Lawrence Erlbaum Associates.; Selvini Palazzoli, M. Cirillo, S., Selvini, M. & Sorrentino, A.M. (1989). *Family games*. London: Karnac Books.; Nikolić, S. (ur.) (1996). *Osnove obiteljske terapije*. Zagreb: Medicinska naklada. ; Wynne, L., McDaniel, S.H. & Weber, T.T. (1986). *Systems consultation- A new perspective for family therapy*. New York: The Guilford press.; Andersen, T. (1990). The reflecting team. In T. Andersen (Ed.). *The reflecting team. Dialogues and dialogues about the dialogues* (pp.18-108). Systemic Studies-volume 2. Kent: Borgmann.; Becvar, D.S. & Becvar, R.J. (1996). *Family therapy. A systemic integration* (3th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

- način polaganja ispita:

Kolokvij, samostalni izvještaj

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

PSIHOLOŠKO VJEŠTAČENJE TRAUMATIZIRANOG DJETETA

- okvirni sadržaj kolegija:

Priprema vještačenja. Predmet i svrha psihologijskog vještačenja djeteta. Protokoli u procesu vještačenja. Forenzički intervju s djetetom. Intervju s roditeljima. Psihodijagnostički instrumenti i sredstva u vještačenju djeteta. Poteškoće i ograničenja u provođenju vještačenja. Specifičnosti vještačenja sumnje na seksualno zlostavljanje djeteta. Utjecaj osobnih stavova forenzičara na

forenzički intervju, Specifičnosti forenzičkog intervjua s djecom ometenom u razvoju, Stručnjak kao svjedok ekspert na sudu Forenzička evaluacija. Pisanje nalaza i mišljenja vještaka psihologa.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Praktično upoznavanje s procesom psihološkog vještačenja traumatiziranog djeteta. Stjecanje elementarnih vještina u organizaciji i izvedbi procesa vještačenja.

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Poole, D. i Lamb, M (1998): *Investigative interviews of children: a guide for helping professionals*; APA, Washington D.C.; Buljan-Flander, G. i Kocijan Hercigonja, D. (2003) : *Zlostavljanje i zanemarivanje djece*, Marko M, Zagreb.

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Friedrich, W.: *Psychological assessment of sexually abused children and their families*; Sage publications (2002)

- način polaganja ispita:

Ocjenjivanje tijekom kolegija, završni pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

VJEŠTINE U PRUŽANJU PSIHOLOŠKE POMOĆI

- okvirni sadržaj kolegija:

Definiranje i kontekst pružanja psihološke pomoći. Vođenje inicijalnog intervjua; definiranje problema i ciljeva. Uspostavljanje odnosa s klijentom. Vještine slušanja, pokazivanje razumijevanja i pojašnjenja problema. Korištenje ekspresivnih i kreativnih tehnika u psihologijskom savjetovanju. Učenje regulacije emocija i rad s tijelom. Ispravljanje netočnih kognicija. Učenje novih vještina (eksperiment u savjetovanju; igranje uloga). Praćenje i osvještavanje vlastitih procesa/reakcija/blokada u pružanju psihološke pomoći. Kontra-transfer u pružanju psihološke pomoći. Kako završiti psihologijsko savjetovanje.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje vještina u pružanju psihološke pomoći kao i usavršavanje tih vještina kroz praktičan rad

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Hill, C. E., & O'Brien, K. M. (2004). *Helping skills: Facilitating exploration, insight, and action*. Washington, DC: American Psychological Association

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Studentima će biti dostupan silabus na početku akad. godine.

- način polaganja ispita:

Ocjenjivanje tijekom kolegija, završni pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

- naziv kolegija:

TEHNIKE MEDIJACIJE U GRUPNOM RADU

- okvirni sadržaj kolegija:

Početna faza rada grupe - pristupi i tehnike. Specifičnosti rada s djecom i adolescentima. Pojedinaac u grupi - tehnike medijacije specifičnih uloga u sistemu grupe. Kreativne tehnike u grupnom radu. Primjena strukturiranih ekspresivnih tehnika u grupnom radu. Terapija igrom u grupnom radu. Primjena kognitivno-bihevioralnih tehnika u grupnom radu. Načela preventivnog rada u grupi. Grupni rad s djecom s poremećajem pažnje i hiperaktivnošći. Grupni rad s djecom sa somatofornim teškoćama. Grupni rad s traumatiziranim adolescentima. Grupe podrške roditelja. Grupni rad s depresivnim poteškoćama. Grupni rad s djecom s poteškoćama u učenju. Grupe podrške djece s kroničnim bolestima.

- razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s tehnikama medijacije u grupnom radu te stjecanje vještina u posredovanju u grupi, rada s specifičnim oblicima problematike te primjene metoda i tehnika različitih teorijskih pravaca

- oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

2 sata vježbi, kontinuirano vrednovanje studentskog rada

- popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Kendall P. C. (2000). *Child and Adolescent Therapy*, Guilford Press, (1. poglavlje), Sweeny D.S.,

Homeyer L.E (1999). *The Handbook of Group Play Therapy*, Jossey Bass Publishers, (1 i 3 poglavlje).

- popis literature koja se preporučuje kao dodatna:

Hobday A., Ollier K. (1998). *Creative Therapy*, BPS Books, Bloomquist M.L. (1998). *Skills Training*

for Children with Behavior Disorders, Guilford Press, Gil E. (1991) *Healing Power of Play*, Guilford

Press.

- način polaganja ispita:

Ocjenjivanje tijekom kolegija, završni pismeni ispit

- broj sati nastave tjedno i bodovna vrijednost

2 sata; 2 ECTS

3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata

I. Preddiplomski studij (1-6 semestra)

1. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Uvod u psihologiju	2	3
Uvod u znanstveno istraživački rad	2	3
Strani jezik	2	3
Informatički praktikum i korištenje znanstvenih baza	2	2
Temeljni zajednički predmet	3	5
Temeljni zajednički predmet	3	5
Temeljni zajednički predmet	3	5
Izborni kolegij	2	3
Tjelesni odgoj	2	0
UKUPNO	21	29

2. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Teorijski sustavi u psihologiji	2	3
Percepcija	3	5
Deskriptivna statistika	3	4
Osnove biološke psihologije	2	3
Temeljni zajednički predmet	3	5
Temeljni zajednički predmet	3	5
Izborni kolegij	2	3
Izborni kolegij	2	3
UKUPNO	20	31

3. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Neurobiologija normalnog ponašanja	3	5
Praktikum biološke psihologije	4	4
Psihologija pamćenje	3	5
Uvod u razvojnu psihologiju	2	3
Inferencijalna statistika	3	5
Motivacija	3	5
Izborni kolegij	2	3
UKUPNO	20	30

4. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Psihologija učenja	3	5
Eksperimentalne metode	3	4
Psihologija djetinjstva i adolescencije	3	5
Modeli analize varijance	4	5
Emocije	3	5
Izborni kolegij	2	3
Izborni kolegij	2	3
UKUPNO	20	30

5. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Neeksperimentalne metode	3	4
Kvalitativne metode	3	4
Psihologija odrasle dobi i starenja	3	5
Uvod u socijalnu psihologiju	3	5
Opća psihopatologija	3	5
Diferencijalna psihologija	3	5
Psihologijska etika	2	2
UKUPNO	20	30

6. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Teorijski sustavi i modeli u psihologiji ličnosti	3	5
Osnove socijalnog ponašanja	3	5
Psihologija rada	3	5
Specifična psihopatologija	3	4
Uvod u kliničku psihologiju	2	3
Praktikum iz istraživačkih metoda	4	4
Mjerenje u psihologiji	3	4
UKUPNO	21	30

I. Diplomski studij (7-10 semestra)

7. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Razvoj u društvenom kontekstu	3	4
Psihologija ličnosti	3	4
Socijalna spoznaja i percepcija	3	4
Kognitivna psihologija	3	4
Psihologija ponašanja u organizaciji	3	4
Regresijska analiza	3	4
Izborni kolegij - teorija	2	3
Izborni kolegij - teorija	2	3
UKUPNO	22	30

8. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Grupni procesi i utjecaji	3	4
Psihologija obrazovanja	3	4
Zdravstvena psihologija	3	4
Faktorska analiza	3	4
Izrada psihologijskog istraživanja	3	4
Psihoterapijski pravci	3	4
Izborni kolegij - teorija	2	3
Izborni kolegij - teorija	2	3
UKUPNO	22	30

9. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Izrada magistarskog rada	3	5
Teorija psihologijskih testova	3	4
Klinička psihodijagnostika	3	4
Psihološko savjetovanje	3	4
Vještine psihologijskog testiranja	2	2
Klinički intervju	2	2
Izborni kolegij - teorija	2	3
Izborni kolegij - teorija	2	3
Izborni kolegij- teorija	2	3
UKUPNO	22	30

10. SEMESTAR		
Naziv kolegija	Sati tjedno	ECTS
Izrada magistarskog rada	8	15
Izborni kolegij - metodologija	2	3
Izborni kolegij – spec i prof. vještine	2	2
Izborni kolegij - spec i prof. vještine	2	2
Izborni kolegij - spec i prof. vještine	2	2
Izborni kolegij - spec i prof. vještine	2	2
Izborni kolegij - spec i prof. vještine	2	2
Izborni kolegij - spec i prof. vještine	2	2
UKUPNO	22	30

Svi predmeti se izvode jednosemestralno, u formi obveznih i izbornih predmeta. U izvođenju predmeta vodit će se osobito računa o upoznavanju studenata s najnovijim znanstvenim spoznajama područja na koje se odnosi pojedini predmet te razvijanju traženih sposobnosti i vještina kako bi se te spoznaje mogle učinkovito primjenjivati u praksi. U tom pogledu poseban se naglasak stavlja na kombinaciju različitih metoda poučavanja kao i na optimalan odnos nužnih teorijskih i metodologijskih znanja te traženih kompetencija za učinkovito profesionalno djelovanje.

Nastava se izvodi u okviru predavanja, vježbi, seminara, konzultacija, kao i sudjelovanjem studenata u istraživanjima i praktičnom radu, što uključuje i samostalne istraživačke projekte studenata. Posebice se unutar Diplomskog studija naglasak stavlja na samostalni rad studenata i sudjelovanje u nizu praktičnih vježbi i aktivnosti, što uključuje i niz posjeta institucijama u kojima rade psiholozi, kako bi se studenti što bolje osposobili za profesionalni rad psihologa. Provjera znanja obavlja se kontinuirano tijekom predavanja, ocjenjivanjem studentske pripremljenosti i sudjelovanja, putem vježbi, izradom i izlaganjem seminarskog rada, pismenim i usmenim ispitom. U tom kontekstu izvedbenim planovima je predviđeno kontinuirano vrednovanje studentskog rada tijekom nastavnog procesa (ocjenom svih aktivnosti u predavanjima, vježbama, seminarima, seminarskim radovima, samostalnim i skupnim izlaganjima, samostalnim izradama nacrtu projekta, praktičnim izvedbama itd.), gdje je ocjena na završnom ispitu kumulativna i uključuje vrednovanje svih navedenih aktivnosti te kompetencija iskazanih na ispitu.

Opća prava i obveze studenta tijekom studija određeni su Zakonom, općim aktima Sveučilišta u Zagrebu i općim aktima Hrvatskih studija. Kod odabira teme za magistarski rad student ima pravo na odabir mentora iz redova odgovarajućih predmetnih nastavnika, a način izrade i obrane magistarskog rada propisat će se odgovarajućim pravilnikom kao općim aktom Hrvatskih studija.

- Uvjeti upisa studenata u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija

Ne postoje posebni uvjeti upisa studenta u sljedeći semestar, već samo u sljedeću godinu studija.

Za upis u drugu studijsku godinu preddiplomskog studija student mora sakupiti barem 45 bodova iz predmeta na prvoj godini studija, od toga najmanje 20 bodova iz teorijskih i metodologijskih psihologijskih predmeta. Prije upisa u drugu godinu studenti moraju obavezno položiti sljedeće predmete: *Uvod u znanstveno-istraživački rad*, *Deskriptivna statistika* i *Osnove biološke psihologije*.

Za upis u treću studijsku godinu student također mora sakupiti barem 45 bodova iz predmeta na drugoj godini studija. Prije upisa u treću godinu studija student mora položiti sve obvezne

teorijske i metodologijske psihologijske predmete s prve godine studija te obavezno moraju položiti s druge godine studija sljedeće predmete: *Uvod u razvojnu psihologiju, Psihologija djetinjstva i adolescencije, Inferencijalna statistika, Eksperimentalne metode i ANOVA modeli.*

Student je dužan do kraja preddiplomskog studija ispuniti sve obveze utvrđene nastavnim programom. S obzirom da je prag za upis u drugu godinu studija minimalno 45 bodova, a za upis u treću godinu 90 bodova, preddiplomski studij može trajati najviše do četiri godine pod uvjetom da je student do kraja 3 godine studija sakupio barem 135 bodova.

Student ostvaruje pravo na upis na diplomski studij u okviru upisnih kvota koje odobrava Senat a na prijedlog i prema selektivnim kriterijama (utvrđeni općim aktima) Hrvatskih studija. Natječaj za diplomski studij raspisuje se najmanje mjesec dana prije početka nastave.

Za upis u drugu studijsku godinu diplomskog studija psihologije student mora sakupiti barem 45 bodova iz kolegija na prvoj godini diplomskog studija. Prije upisa u drugu godinu diplomskog studija student obavezno mora položiti sljedeće predmete: *Socijalna spoznaja i percepcija, Regresijska analiza, Faktorska analiza te Izrada psihologijskog istraživanja.*

Student je dužan do kraja diplomskog studija psihologije ispuniti sve obveze utvrđene nastavnim programom. S obzirom da je prag za upis u drugu godinu studija minimalno 45 bodova, diplomski studij može trajati najviše do tri godine pod uvjetom da je student do kraja 2 godine studija sakupio barem 90 bodova.

- Preduvjeti upisa pojedinog kolegija ili skupine kolegija:

Postavljeni su preduvjeti za upis u pojedine godine studija u pogledu minimalnog broja skupljenih ECTS bodova i predmeta koje je nužno položiti prije upisa u višu godinu studija. Broj polaznika pojedinih izbornih kolegija moguće je ograničiti na način da njihov ukupni broj nije prepreka uspješnom savladavanju postavljenog programa.

DODATAK

BA-MA MODEL HRVATSKIH STUDIJA

Uvod

Donošenjem Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kojeg je prihvatio Hrvatski sabor na sjednici 17. srpnja 2003. stvoren je legislativni okvir za provođenje reforme visokog obrazovanja prema Bolonjskoj deklaraciji, odnosno stvaranju European Higher Education Area (EHEA), čiji je potpisnik i Republika Hrvatska. Na Sveučilištu u Zagrebu pripreme za taj posao provedene su tijekom proteklih nekoliko godina sjednicama pojedinih odbora i sjednicama Senata Sveučilišta u Zagrebu. Te rasprave rezultirale su nizom naputaka, zaključaka i konstatacija, a konačno su objedinjene i usustavljene u programskom dokumentu ISKORAK 2001.

Konkretan posao na provedbi reformi u skladu s novim zakonom u okviru Sveučilišta, započeo je sjednicom Senata Sveučilišta u Zagrebu 16. prosinca 2003. i usvajanjem programskih naputaka.

Posao oko izrade novih programa prema odredbama novog zakona radi se na temelju zajedničkog materijala «Prijedlog studijskih programa», kojeg je usvojio Senat i prema kojem su sve sveučilišne članice trebale pristupiti izradi novih kurikuluma svojih studija i taj posao okončati do konca veljače 2004. Kasnijim dopunama ovog materijala i popratnim dopisima taj rok je prolongiran.

Posao oko izrade programa trebao je biti okončan na Sveučilištu u Zagrebu do konca travnja 2004., a prosudbene skupine trebale su valorizirati nove programe do početka akademske godine 2005./2006., do kada je bilo predviđeno da sve sveučilišne članice započnu nastavu prema novom Zakonu. U ljeto 2004. donesene su izmjene i dopune Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 105/04), a slijedećim izmjenama i dopunama istog Zakona, koje su stupile na snagu 18. prosinca 2004. (Narodne novine, br. 174/04) brisana je odredba Zakona kojom je bilo predviđeno da će se poslijediplomski studiji ustrojiti i početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona počevši od školske godine 2004./2005. Rok za uvođenje preddiplomskih i diplomskih programa ostao je 2005./2006. godina.

Povjerenstvo Rektorskog zbora za pripremu i praćenje implementacije Bolonjske deklaracije napravilo je u prosincu 2004. Upute za sastavljanje prijedloga preddiplomskih i diplomskih studijskih programa prema kojima su rađeni prijedlozi programa svih studija Hrvatskih studija.

Hrvatski studiji organizirali su izradu kurikuluma svojih studija na sjednicama koordinacijskog kolegija. Imenovani su nositelji izrade programa za svaki studij pojedinačno, a redovito su se održavali sastanci radne skupine i koordinacijskog kolegija (pročelnici svih studija). Održani su i sastanci nastavnika svakog studija (neki i više puta), imenovan je koordinator izrade novog programa prema ECT sustavu, a predstavnici Hrvatskih studija redovito su sudjelovali na koordinacijskim sastancima nastavnčkih fakulteta na Sveučilištu u Zagrebu i na drugim sjednicama i radnim skupinama u okviru Sveučilišta u Zagrebu i na seriji tribina koje je organiziralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske o reformi visokog obrazovanja. Izrađene su i upute za izradu svakog od programa za svaki studijski smjer, koje su se u nekoliko navrata korigirale i dopunjavale. Prema ovim naputcima izrađeni su prijedlozi svih pojedinačnih programa sada postojećih studija na Hrvatskim studijima, neki od njih su bitno redefinirani, a u prijedlog promjena prema Bolonjskoj deklaraciji ušli su i neki programi za koje se procijenilo da bitno dopunjavaju ponudu i izbor na Hrvatskim studijima i da su komplementarni dosad postojećim programima. Također nude se neki programi za koje postoji interes u gospodarstvu i upravi, a koji se do sada nisu nudili u okviru Sveučilišta u Zagrebu.

Osnovna načela i polazišta

Svi studijski programi rađeni su prema osnovnim načelima Bolonjske deklaracije koja planira objedinjavanje europskog visokoobrazovnog prostora (EHEA). To se posebno odnosi na:

- prihvaćanje sustava lako prepoznatljivih i usporedivih akademskih stupnjeva i uvođenje suplementa diplomi;

- prihvaćanje sustava zasnovanog na dva obrazovna ciklusa, preddiplomskog i diplomskog;
- uvođenje ECT sustava kao prikladnog sredstva u promicanju najšire razmjene studenata;
- promicanje mobilnosti studenata, nastavnika, istraživača, administrativnog osoblja;
- promicanje europske suradnje u osiguranju kvalitete;

Zakonski okviri za provođenje reforme su sadržani u trirazinskom modelu obrazovanja (članci 70 do 76 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/2003), i to:

- a) preddiplomski studij (traje tri do četiri godine, odnosno 180 do 240 ECTS bodova);
- b) diplomski studij (traje jednu do dvije godine, odnosno 60 do 120 ECTS bodova);
- c) poslijediplomski studij (traje u pravilu tri godine, a skuplja se određeni broj ECTS bodova prema odluci svakog sveučilišta).

a) Nakon završetka dodiplomskog studija studenti su, kao prvostupnici (u starijoj verziji

Zakona: *bakalaureati*) osposobljeni za elementarno vladanje osnovama svoje struke i

općenito poznavanjem osnova humanističkih i društvenih znanosti, u skladu s osnovnim

programom Hrvatskih studija u cjelini s naglaskom na poznavanju osobitosti i svojstvenosti

hrvatskoga kulturnog identiteta u (srednjo)europskom duhovnom okružju. Takvi kadrovi

moгу se zaposliti ponajprije u izdavaštvu, kulturnim institucijama, muzejima, arhivima,

novinama, radiju, televiziji, administraciji, turističkim agencijama, knjižnicama itd.

Pretpostavlja se međutim da će većina nastaviti diplomski studij na samim Hrvatskim

studijima ili drugdje, na srodnim studijima u Hrvatskoj ili inozemstvu. U skladu sa

moгуćnostima zapošljavanja i zahtjevima poslodavaca u vezi akademskog obrazovanja za

određena zanimanja, neki preddiplomski studiji na Hrvatskim studijima organizirani su

jednopedmetno i dvopedmetno, a drugi samo dvopedmetno. U načelu, preddiplomski studij

na Hrvatskim studijima je dvopedmetan i završava izradom radnje i naslovom prvostupnik

(*baccalaureus*) Hrvatskih studija s naznakama struka koje su studenti završili.

Preddiplomski studij traje tri godine (šest semestara) i student stječe najmanje 180 bodova. U

slučaju jednopedmetnog studija najveći broj bodova otpada na prvi studij (*maior*) – oko 126

bodova, 30 bodova nose temeljni zajednički predmeti za sve studije Hrvatskih studija, a 24

bodova nose izborni kolegiji izvan struke. U slučaju dvopedmetnog studija također najveći

broj bodova otpada na prvi studij (*maior*) – ali oko 90 do 100 bodova, 30 bodova nose

temeljni zajednički predmeti za sve studije Hrvatskih studija, a između 50 i 60 bodova nosi

drugi predmet studija (*minor*).

b) Diplomski studij je – premda razlike nisu velike – načelno podijeljen u dva smjera: pedagoški i stručno-znanstveni. Oni se razlikuju u broju bodova koji se stječu iz grupe pedagoško-psiholoških-didaktičkih predmeta. S diplomom, kao *magistri*, studenti prvoga smjera su uz sve prethodno navedene mogućnosti s postignutim stupnjem prvostupnika (bakalaureasom) osposobljeni prvenstveno raditi u školama, a kao magistri struka na svim mjestima koja zahtijevaju kadrove kvalificirane u pojedinoj disciplini. Diplomski studiji su jednopredmetni, traju četiri semestra ili dvije godine i na njima studenti stječu najmanje 120 bodova. U to bodovno opterećenje spada i izrada magistarskog rada.

c) Na poslijediplomskom studiju student se specijalizira iz pojedine struke i nakon šest semestara studija (180 bodova) stječe naslov doktora znanosti iz dotičnog polja – grane znanosti. Svaki poslijediplomski studij je specifičan i izrađen na poseban, različit način od drugih. Završava izradom doktorske disertacije.

Načela izrade programa

Svi studiji Hrvatskih studija kod izrade vlastitog programa koristili su se dosadašnjim programima, njihovim pozitivnim stranama, a nastojali su izbjeći negativnosti koje su se pojavljivale u provedbi i koncipiranju studija.

Kod izrade programa posebno su istaknuta načela:

- afirmiranje identiteta Hrvatskih studija utvrđivanjem i propisivanjem temeljenih zajedničkih predmeta za sve studije: svaki student mora pohađati po jedan kolegij koji nosi 5 ECTS bodova na drugim studijskim smjerovima i svaki studijski smjer obvezan je ponuditi barem tri takvih kolegija za sve studijske smjerove (izbor određenog kolegija podliježe preporuci studija kod kojeg je student upisao maior);
- jedinstvenim modelom svih studija u okviru Hrvatskih studija, tj. jedinstvenim trajanjem svih ciklusa studija (3+2+3);
- kombiniranje studija u preddiplomskom i dijelom diplomskom, te poslijediplomskom studiju, načelom izbornosti ili modularnosti;
- maksimalnim povezivanjem i prožimanjem svih studija u okviru Hrvatskih studija kako bi se smanjilo dupliranje i racionalizirala nastava;
- načelo jednosemestralnosti kod koncipiranja kolegija;
- maksimalno se nastojala postići i proširiti izbornost na svim studijima i Hrvatskim studijima u cjelini i ponuditi studentima maksimalna mogućnost da biraju i sami oblikuju svoj studij;
- Bakalaureatski rad od 6 bodova
- Magistarski rad od 15, odnosno 30 bodova
- Pohađanje nastavnčkih predmeta tijekom 4. i 5. godine diplomskog studija
- Disertacija od 60 bodova
- Kod izrade syllabusa svakog kolegija bila su ključna dva glavna pitanja za određivanje ECTS-a: koliko minimalne nastave je potrebno i koliko je minimalne literature za ispit?

BA-MA model Hrvatskih studija

Pri konkretnom planiranju i programiranju ustroja svih studija korišteni su modeli i jedinstveni kriteriji. Cijeli postupak planiranja rađen je prema tzv. BA-MA modelu Hrvatskih studija, i koji znatnim dijelom već uspješno primijenjen na Studiju povijesti (ECTS bodovi, jednosemestralni kolegiji, nastava u radnim grupama) od 2003./2004. godine.

Okosnicu dosadašnjeg načina studiranja činili su predavanja pojedinih kolegija na svim studijskim smjerovima. Nastava je zbog toga činila najveći postotak ukupnog studijskog opterećenja svakog studenta. U prosjeku jednopredmetni studij nudi 40 kolegija za svoj predmet tijekom čitavog studija, a dvopredmetni studij oko 30 kolegija za svoj predmet. Nastava obuhvaća u prosjeku 2610 sati tijekom čitavog jednopredmetnog studija, odnosno 1958 sati za prvi predmet. Ako se spomenutom broju nastavnih sati jednopredmetnog studija doda priprema za 40 ispita koja se isključivo temelji na učenje bilježaka sa predavanja, onda stvarno studijsko opterećenje svih kolegija zajedno (fizička prisutnost na predavanjima, priprema na ispit i sam ispit) iznosi 3310 sati ili 119 ECTS bodova, što iznosi gotovo 50% ukupnog studijskog opterećenja prema ECTS normama za četverogodišnji studij (240 ECTS). Preostalo studijsko opterećenje prema istim normama ne bi smjelo iznositi više od 840 do 1260 stranica literature, odnosno 3 ili 4 knjige po kolegiju!

Vrste studijskog opterećenja i ECTS bodovi

Kod revalorizacije postojećih planova i programa pojedinih studija na Hrvatskim studijima polazilo se od sljedećih vrsta studijskog opterećenja (student workload):

1. prisustvovanje na predavanjima:
 - 1 sat slušanja i bilježenja (max. 5 kartica teksta) - ukupno 1 sat
2. sudjelovanje u radnim grupama
 - 1 sat slušanja i bilježenja zahtijeva dodatna 2 sata priprema - ukupno 3 sata
3. pisanje (seminarskog) rada
 - za 1 karticu teksta (1800 slovnih znakova) treba 4 sata rada (2,5 sata istraživanja + 1,5 sata pisanja po kartici)
4. čitanje stručne literature
 - 1 sat za 10 stranica težeg teksta, odnosno
 - 1 sat za 15 stranica laganijeg teksta
5. učenje stručne literature
 - 1 sat za 6,25 stranice težeg teksta, odnosno
 - 1 sat za 7,8 stranice laganijeg teksta
6. stručni izlet
 - jednodnevni izlet - 10 sati

Kada se spomenute vrste studijskog opterećenja izraze u ECTS bodovima (prema načelu da je 1 ECTS bod = 29 sati studijskog opterećenja), onda po 1 ECTS nose sljedeća opterećenja:

- 29 sati prisustvovanje na predavanjima (max. 140 kartica teksta)
- 10 sati slušanja i bilježenja te dodatnih 19 sati priprema
- pisanje rada od 7 kartica teksta (1800 slovnih znakova)
- čitanje 290 stranica težeg teksta ili 435 stranica laganijeg teksta
- učenje 185 stranica težeg teksta ili 230 stranica laganijeg teksta
- trodnevni stručni izlet

Preddiplomski studij - jednopredmetni studij

god.	semestar	ECTS bodovi (180)																								
I.	1.	A												B						C						D
	2.	A												B						C						
II.	3.	A												B						C						
	4.	A												B						C						
III.	5.	A												B						C						
	6.	A												B						C						

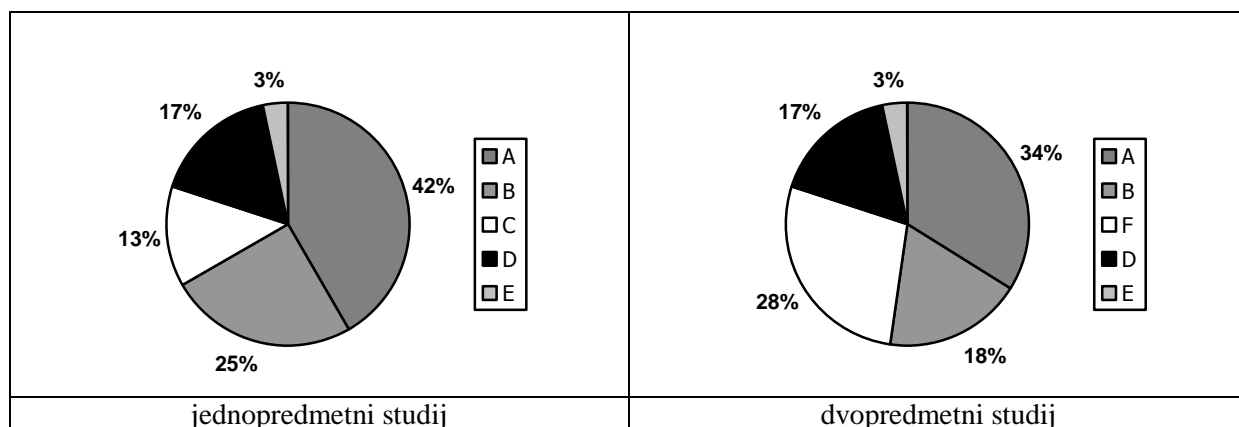
- A predavanja unutar obvezatnih kolegija - 75 bodova
- B izborne radne grupe unutar obvezatnih kolegija - 45 bodova
- C izborni kolegiji (predavanja ili radne grupe) - 24 boda
- D temeljni zajednički predmeti TZP - 30 bodova
- E bakalaureatski rad – 6 bodova

Preddiplomski studij - dvopredmetni studij

god.	semestar	ECTS bodovi (180)																								
I.	1.	A												B						C						D
	2.	A												B						C						
II.	3.	A												B						C						
	4.	A												B						C						
III.	5.	A												B						C						
	6.	A												B						C						

- A maior - predavanja unutar obvezatnih kolegija - 61 bod
- B maior - izborni kolegiji (predavanja ili radne grupe) - 33 boda
- F minor - 50 bodova
- D temeljni zajednički predmeti TZP - 30 bodova

E bakalaureatski rad – 6 bodova

Diplomski studij - znanstveni smjer

god.	semestar	ECTS bodovi (120)																							
IV.	1.																					A			
	2.																					A			
V.	3.																					A			
	4.	C																							

A obvezna predavanja i radne grupe u struci - 78 bodova

B izborni kolegiji izvan struke - 12 bodova

C magistarski rad - 30 bodova

Diplomski studij - nastavni smjer

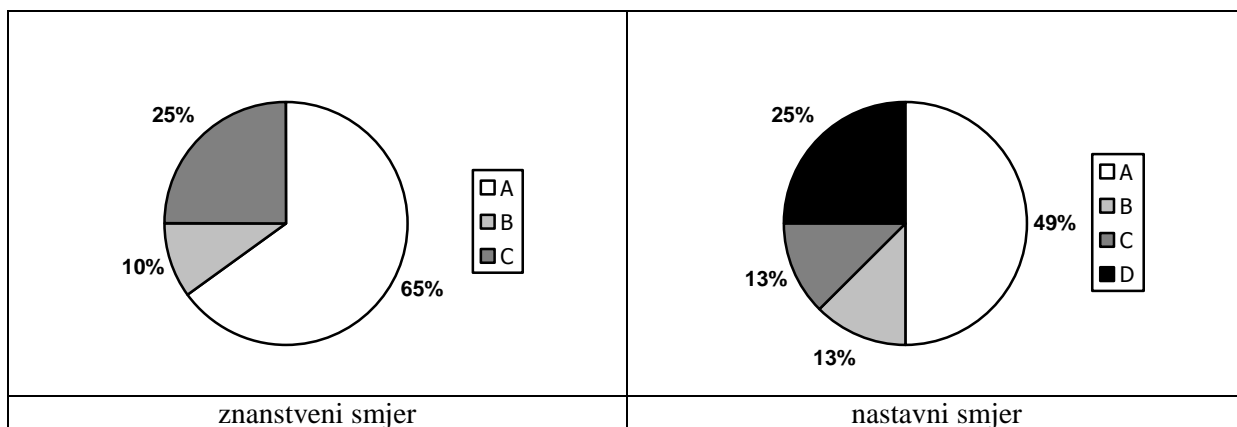
god.	semestar	ECTS bodovi (120)																							
IV.	1.																			B				D	
	2.																			B				D	
V.	3.																			B				D	
	4.	C												B				D							

A obvezna predavanja i radne grupe u struci - 78 bodova

B izborni kolegiji izvan struke - 12 bodova

C magistarska radnja - 15 bodova

D nastavni predmeti- 30 bodova

Poslijediplomski studij

god.	semestar	ECTS bodovi (180)																	
VI.	1.																		
	2.																		
VII.	3.																		
	4.																		
VIII.	5.																		
	6.																		

- A specijalizacija - 90 bodova
- B boravak na stranom sveučilištu - 30 bodova
- C doktorat - 60 bodova

